שבועון לבית ולמשפחה, גליון מס' 185. יום ד', ב' בטבת תשמ"ח, 23.12.1987
אדון פרפקט
גשם של יופי
סימונה – סיפור אמיתי
בל קווה מלך
מונולוג של אלמנה
מעריב
פלמוליב כלים
אחד מעל כולם
עשרות מליוני נשים ברחבי העולם
אינן יכולות לטעות.
הן יודעות כי כפית אחת של פלמוליב בכוס מים,
מספיקה לרחיצת כמות גדולה של כלים,
בצורה יעילה ומבריקה.
לכן, התרכיז לרחיצת כלים - פלמוליב
הוא הנמכר ביותר גם בישראל.
מעדן את עור ידיך.
Palmolive
WASHING-UP LIQUID
עוד מוצר מלהיב של קולגייט-פלמוליב
COLGATE-PALMOLIVE

יש ניחוח חדש באויר
פטרית הפלא
חידוש עולמי
airwick
NEW
MAGIC
MUSHROOM
EFFECTIVE LIQUID AIR FRESHENER
התכשיר המהפכני לבשום האויר - הנמכר ביותר בעולם!
3 ניחוחות מקסימים - בלעדיים!
מפזר ניחוח עדין ואחיד במשך 4 שבועות - יותר מכל תכשיר אחר.
עיצוב דקורטיבי מרהיב - בגוונים פסטליים עדינים.
להשיג ברשתות השיווק וכחנויות חמרי הניקוי.
כל מוצר של יעקב פלן
משהו יפה קורה החורף. אופן
אופן הקו החם של האופנ

כותבים לנו

סגנון

11–10
יהודית חנוך:
גשם של יופי

15–14
אורית הראל:
אדון פרפקט

18
משה לרר:
הקונה הוא המלך

20
יוסף לפיד:
הטור של טומי

31–30
נטע שדמי:
סימונה,
סיפור אמיתי

32
אמיר גילת:
אלמנתו של אלכס

41
רפי יעקובי:
תרגיל בהתגברות זוגית

עורכות:
חסר אביזר ולאורה עיני

עיצוב ועריכה גרפית:
כרמית אדלר, רותי בנאי

מודעות: גילה שניידר, סימה בללי
טלפון 439474 (03)

מזכירת הפקה: בתיה אבישי
טלפון 439276 (03)

כל הזכויות שמורות למעריב ©

סיפור השער:

קוראים לה וינה והיא גרה בתל־אביב. עם אבא סיקי, גנראל בצבא הודו, ועם בעל רב־חובל ברהמיני, אין פלא שהיא מנהלת מסעדה הודית דווקא.
את הסארי היפהפה שלחה לה מהודו אמה היהודיה. כי פעם הודית – תמיד הודית.
רשימתה של טל בשן, עמ' 20–21

הצד השני של המטבע

אני מבקשת להעיר על דברי הגב' סוניה לרנר־לוין ב"סגנון" 183 (בכתבה "מחכים לאבא") כי "אין להם חברים ישראלים"; אני נמצאת בארץ 53 שנים. מאז אני זוכרת, שבכל גל עליה שהגיע לישראל היו העולים חברים בינם לבין עצמם. זה טבעי ומובן שאנשים שיש להם שפת אם משותפת, רקע אישי משותף, אוהבים לחיות יחד. אולם, כדי לעשות משהו לקירוב לבבות, הזמנתי לביתי עשרות פעמים עולים חדשים יוצאי ארצות שונות, לסעודות חג, שבת או סתם ערב חברתי. המוזמנים באו ברצון, השיחה היתה קולחת, הן בעברית והן בעזרת שפות ארצות מוצאם.

לתמהוני הגדול (אין לי הסבר הגיוני לכך), רק מעטים מכל העשרות מצאו לנכון ולמתאים להזמיננו לביתם, כדי לקשור קשרי חברה. זוהי הרגשה מוזרה ומתסכלת. האם אינני מתאימה להם? אפילו מבחינה של נימוסי חברה רגילים יש טעם להחזיר הזמנה.

אם הגברת לוין־לרנר חשה בחוסר חברה ישראלית, יש לי עצה בשבילה: הזמיני את לביתך אנשים ישראליים שיש לך ענין בהם. היו נא אתם, העולים, היוזמים למפגשים כאלה. שהיה של 14 שנה בישראל זה זמן סביר לרכוש ידידים, אם הם באמת חסרים לך.

אלון שבות — מרים מאיר

האזרח הקטן רוצה לחגוג

מי והיכן חוגגים את 40 שנות עצמאות ישראל?

פרס נסע לצרפת לחגוג, הנשיא יסע לאנגליה. מה יש לי מזה שהמנהיגים שלי סועדים על שולחנות מלאי כל טוב ואני האזרח הקטן לא שותף לחגיגה של ממש? הבה נחוג כולנו "הקטנים והגדולים" בגבולות הארץ בה אנו חיים.

רמת אביב — מאשה לשם

שונאה עצמית

"הנשים הן טפשות, רכלניות, רעות לב ומעל לכל נחותות מעמיתיהם הגברים ולכן יעודן למלא ביראת כבוד את כל מוצא פי ארונם", זוהי תמצית דעתה של ניצה קרמון, שפורסמה במדור "דעה אחרת" ("סגנון" מס' 182).

הנ"ל סובלת כנראה משנאה עצמית, שכן אינה בוחלת להשתמש בסטריוטיפים, המעוותים את המציאות.

אבל במחשבה שניה, אין לבוא אל גברת קרמון בטענות, אלא אל אלו שחינכוה. דרוש חינוך מאד אינטנסיבי, מאד מקיף, הכולל את כל תחומי החיים, כדי לתכנת אדם, בניגוד לכל הגיון, לשנוא את עצמו ואת בני מינו.

הרצליה־פיתוח — ענת לוין

טעם לפגם

עד כמה שידוע לי, נהוג ברוב הארצות הנאורות לזהות אנשים לפי הפנים ולא לפי המספעת. לדעתי, יש־טעם לפגם בשער של "סגנון" מס' 182. אם היה בכוונתכן להציג בגדים – מה טוב. לא מעניין אותי, שזו המספעת של אביב גרינשטיין בן 26, או של סטודנט אחר. אבל, אולי יש למישהו הנאה מיוחדת מזה.

קבוצת יבנה — אלכס בקר

★ *תשובת סגנון:*

א. ברוב הארצות הנאורות מקובל לתת שערים מן הסוג הנ"ל.

ב. כוונת סגנון היה להציג אופנה.

ג. יש להניח כי הקורא לא היה מוחה על שער, בו היה מוצג רק קטע מגזרתה של דוגמנית.

ד. להרבה קוראים וקוראות אכן "נגרמת הנאה מיוחדת מזה".

הצלמים שלנו

ראובן קסטרו צילם את חנה לויי־גרטש ברשימה "בחזרה לחצר האחורית" ואירית זילברמן צילמה את התמונות לרשימה "ספרים בדרך לאוטובוס" ב"סגנון" האחרון.

דעה אחרת

פלאי המיקרו

אם מדובר בשחרור, אז כן. המיקרוגל, המילה העכשווית של השנה. אין כמו מכשיר זה להדיר את רגליך מהמטבח. מדביקים פתק הוראות של הפשרה וחימום לגבי השניצלים, ואת יכולה לבוא בחמש הביתה. לאמך אמרת במצפון שקט שהילדים אכלו משהו חם. היא מישישה את המיקרו הקר ולא האמינה לך. הדרך לשחרור טוטאלי היא שבני הבית יקנו פלאפל או שווארמה ויחממו במיקרו.

אבל משהו חסר. הסיר המהביל. זכרון בית אמא הולך ונמוג ועימו מתרבות נקיפות המצפון. אין ארבעה סירים מדיפי ניחוחות על הכיריים. כבר לא רואים ילדים משתופפים מעל מכסי סירים פעורים לראות את הממולאים המתבשלים במיץ. הבטחת פתוי "במיקרו יש לכם כדורי בשר חמים" – לא מעוררת את תיאבונם. הריבוע האפרפר עם הדלת השחורה, סגור וחשוך, אינו מבטיח ארוחה חמה. הם יודעים שימצאו שם כתיתה פושרת מוטלת על צידה תחת אור ניאון חיוור וצ'יפס תפל.

וזה כל כך נוח שהתפריט חוזר על עצמו. היד נשלחת אל המקרר בסופרמרקט ושולפת כתיתות מוכנות בפרורים, נקניקיות טבעול, בורקס וברוקולי חיוור. הכל הולך למיקרו.

חשבתי שאחגוג עם הקידמה, אך פני נפולים. עוד מעט תאמר אימי, ש"הילדים חיוורים וירודים בגלל המיקרו הזה שמכניס להם קרניים לגוף ולא אוכל. והן לא מקבלים מזה שום נוזל ומרק לעצמות המתפתחות, וככה הם נראים, פרצוף צהוב כמו קופסת המיקרו בלי אדמומיות, נו, התקדמנו..."

זה הנאום. והמרגיז שזה משפיע. מפעפע כמו קרני מיקרו. בשבת שמתי על האש ארבעה סירים. חגיגה. הריח נישא באוויר. הקניידלך נבלעו בתאבון. היה מצב רוח. הצטופפו במטבח. ילדים מורעבים. השבת הוא עמד מיותם, המיקרו. אמי ניצחה אותו. אבל באמצע השבוע, בהעדרי מן הבית בצהרים, אני בטוחה שהם יחזרו אל השניצל המונח בכל עליבותו באמצע המיקרו הפלאי ואני אחגוג בחוץ, בבית קפה. בבית קפה שגם בו יחממו את הטוסט במיקרו.

גילה קראוס

מגבות ורדינון
מבצעים בחג האורים בחנות המפעל של ורדינון
★ מצעים יפהפיים במחירי הכרות ★ חלוקים משגעים ★ מגבות
חנות המפעל: פתח תקוה, אזור התעשיה ק. מטלון, מבטחים 6, 03־9223531

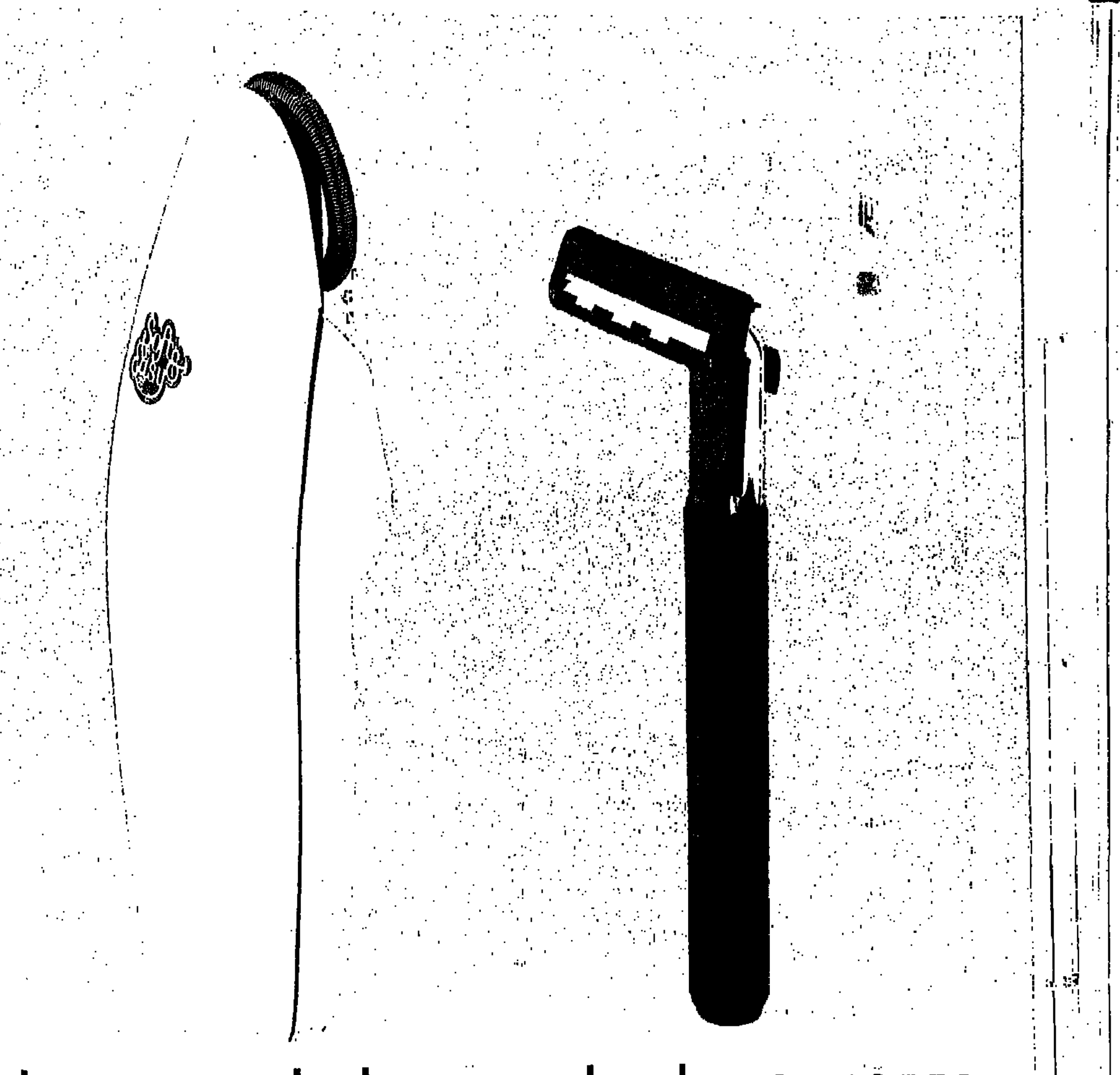

גבר מי שמתגלח כל יום...
אבל מליוני נשים בעולם נהנות מרגליים חלקות להרבה הרבה זמן.

עברה שנת מאז הופיעה הגאולה. מאז עברו מליוני נשים בעולם לשימוש במכשיר החשמלי להסרת שיער מן השורש. היום הן מודות לשיטת "סופט אנד איזי" על ששיחררה אותן מהשיטות המיושנות או הגבריות להסרת שיער הרגליים. "סופט אנד איזי" עושה זאת עבורך בקלות ומשאיר את רגלייך חלקות - כשלושה שבועות ארוכים ויפים.

לחלק מהנשים כאב השימוש ב"סופט אנד איזי" בפעם־פעמיים הראשונות, אך כולן שמחו לגלות כי בכל שימוש נוסף הכאב הולך ופוחת.

לשימוש נעים יותר ותוצאות מושלמות, את מוזמנת לקבל הדרכה מדיילות הלנה רובינשטיין.

לכל מכשיר מצורפת חינם דוגמת קרם "סופט אנד איזי".

Soft & Easy

לחשיג בדוכני הלנה רובינשטיין ובתמרוקיות.

סופט אנד איזי
השיטה הקלה לרגליים חלקות להרבה הרבה זמן.

מנורה
קיבוץ הגושרים

להכנס למיטה "על חם" זה תענוג.
עם "חורפנית", סדין החימום מתוצרת עין-גב, התענוג מובטח.
כפרווה רכה הוא מפנק, בלבד סרוק הוא נעים ובלבד רך הוא מליטף ומחמם..
בחורף הזה כל כניסה למיטה - חמימה ונעימה.
וגם בחורף הבא ובעוד חורפים רבים וארוכים
לכך אנו ערבים בתעודת האחריות המצורפת לכל "חורפנית"

להכנס למיטה "על בטוח" ולישון בשקט.
סדין החימום "חורפנית" הוא פרי פיתוח מקורי של תעשיות קבוץ עין-גב, ומיוצר בשיטה מתוחכמת ואמינה. הדבקת הסדין בחום מונעת את תנודת חוטי החימום ופרימתם, ומאפשרת לכם לישון בשקט...
הסדין הזה בטוח ב-100%!

וכמובן תו-תקן
בקנותכם את אחד מדגמי "חורפנית" המורהיבים, חפשו את תו התקן של מכון התקנים ותרגישו בטוחים.

השיטה הבטוחה של עין-גב

ניתן להשיג בחנות המפעל בקיבוץ עין-גב,
ברשתות השיווק ובחנויות מוצרי החשמל המובחרות.
הפצה: קל שוויץ ישראל ככר מלכי ישראל 17 ת"א, טל. 243103-5.

רגע, חושבים!

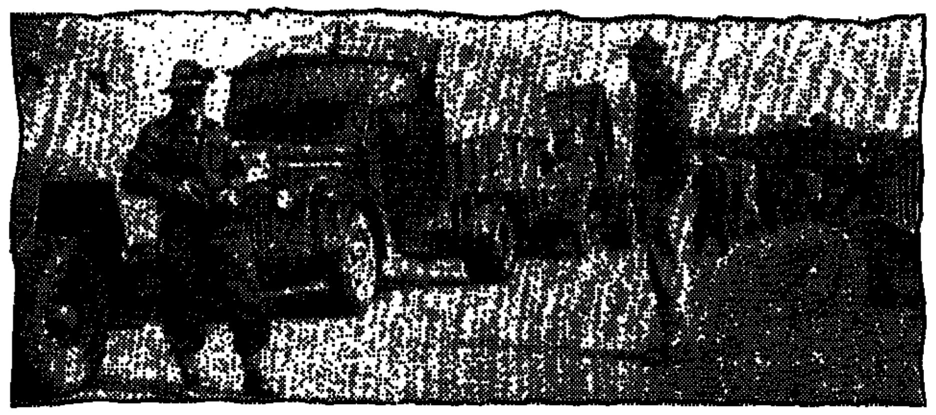

על כביש ירושלים־חברון, בלילה. כך נסעו לפני 40 שנה.

מנחם תלמי

נוסעים קדימה, זוכרים אחורה

ש מי תורף מכוכבים מעל ירושלים, מעל בית־לחם. בין גשם לגשם. נוסעים בלילה. נוסעים קדימה וזוכרים ארבעים שנה לאחור. הכביש היה צר יותר ומשני צדדיו פחות שכונות, פחות בתים, יותר שדות סלע חשופים ופתוחים. עוברים את קבר־רחל. מבכה את בניה. מבכה את האגדות. מבכה את תמורות המקום והזמן.

נוסעים בלילה. ירושלים – חברון 40 ק"מ. מביטים אל שולי הכביש, אל הכתים הנערמים משני צידיו. אלפי עיני זאב ליליות בורקות מתוך חלונות דהיישה. יזרקו או לא יזרקו. מתי תעוף האבן לנפץ זגוגית לרסיסים זעירים? האם ינחת בקבוק תבערה מאולתר, יפלוט ריח חריף של דלק ולהבות הששות להצמד לפח, לצמיגים, לכיסויי המושבים?

כביש ירושלים־חברון. זה לא 1948. אבל ישנה אפס קצה של תחושת הימים הרחוקים ההם. משהו ממאורעות תרצ"ו והרבה משלהי 1947, תחילת 1948. אין אוטובוסים עם רשתות ברזל על החלון, שלא יעופו פנימה אבנים ורימונים. אין משוריינים ניגות לפריצת מחסומים ולא בחורים ב"שינלים" ובכובעי גרב. כל אלה היו לפני ארבעים שנה. ואילו עכשיו שלהי 1987. והבריטים כבר לא מחרימים נשק מגן, לא מסייעים לכנופיות בדרכים. ואוטובוס של אגד נוסע בלילה לקרית־ארבע בלי ליווי גפירים, בלי רשתות על החלונות.

האוטובוס הלילי של אגד בכביש ירושלים־חברון. כל כך אזרחי. כל כך של ימי שלום ומרגוע. כל כך לא "כראש אחר" עם אבנים ובקבוקי־תבערה. אנו חולפים על פניו, משאירים אותו מאחור.

הנה הבית של נבי־דניאל, מוקד קרב השיירה האבודה במארס 1948. הנה הכניסה לאל־חדר, הנה העיקול של בריכות־שלמה. בדיוק לפני ארבעים שנה הותקפה כאן שיירה שהובילה אספקה ומים לגוש עציון. הטנדר של קיבוץ רבדים ובו מספר פצועים חומק מהמלכודת בהילוך אחורי וזוהר למשטרת בית־לחם. הבריטים לא ממהרים לצאת לעזרת השיירה הלכודה. הערבים פושטים על החללים היהודים, דוקרים ומשספים בגופות. עשרה קרבנות. דצמבר 1947.

חודש לאחר מכן, סמוך לאותו מקום, נלכדת שם שיירה מגוש עציון בדרכה לירושלים. נחלצת וממשיכה. מותירה בשטח שני הרוגים. שנים לאחר מכן, בשלהי מארס 1982, באותו מקום עצמו, מותקף ג'יפ של מתיישבי גוש־עציון באבנים וצמיגים בוערים המושלכים לתוכו. יש עוד הרבה נקודות "היסטוריות" כאלה על הכביש המתפתל הזה. מהימים ההם ומן הזמן הזה. אבנים, בקבוקים, מטען־צד וכיוצא באלה "דברים קטנים" שייכים לזמן הזה.

נוסעים קדימה וזוכרים ארבעים שנה אחורה. הסיבוב לגוש. פעם היו רואים כאן את המנזר־הרוסי. פעם היו סביבו המישלטים שהגנו על הגוש. ושם, בין מפקדי המישלטים, היה המשורר והמלחין צבי בן־יוסף, שערב נפילת הגוש שר בפני פיקודיו, מלווה עצמו באקורדיאון, את שירו האחרון: "המנזר הארור". ושם, למחרת, בקרב האבוד, כשהוא פצוע ושותת דם, רגע לפני מותו, לחש קטע משירו "חיל אל מוות".

הלאה. הלאה. הירידה והסיבוב ומתנות עין־ערוב. יהיו אבנים, לא יהיו? הנה חלחול. יהיה בקבוק תבערה, לא יהיה? עוד מעט הפנייה לקרית־ארבע. מכונית קטנה עם מכסה מנוע מורם חונה סמוך לסיבוב. נקרעה רצועת המאוורר. איזה מקום נפלא לתקלה. ג'יפ של משמר־הגבול חונה בסמוך. מה שבטוח, בטוח. אלה שטורחים בהחלפת הרצועה הם אזרחים תגורי אקרחים. לא רחוק מהם משהו מחלחל בחלחול. לא רואים, לא שומעים. זה בפנים.

על הגבעה שמעל אלוני־ממרא זורחים אורותיה של קרית־ארבע. שם תמה הדרך. נשוב בה מאוחר יותר. ניסע קדימה לירושלים. נזכור אחורה. נחלוף על פני קבר רחל ונשאל את מי ואת מה היא מבכה היום. את הזכרונות או את התקוות. ■

מיכל הוכשטט

לבד בעיר הזאת

ר חובות ניו־יורק לא היו שונים בערב זה משאר ימות השבוע. אנשים, מיליונים, שקיות וחבילות ביד, קניות, מתנות לחג המולד. קשה להשיג מונית במנהטן. רק אנחנו, כמה ישראלים, זוכרים שהערב נר ראשון של חנוכה. יורדים ל"פינג'אן", המועדון הישראלי שבווילג'. אולי יהיה קצת שמח, קצת חם בנשמה.

על הבמה גילת אנקורי, דני בן־ישראל וצוות הנגנים הקבוע, בשירי חנוכה וארץ־ישראל. לפי שעה אין כאן הרבה אנשים. השאר – אם יגיעו – יעשו את זה אחרי שהדליקו נר ראשון בבית, עם הילדים, להזכיר להם משהו.

אחרי משקה אחד, וודקה עם אשכוליות, אומרת לי סימון: "תראי את הבחורה הזאת שיושבת שם לבד בשולחן ותראי את הבחור בשולחן הסמוך. הם נכנסו יחד למועדון, רבו והוא עבר שולחן".

הבחורה, בקוקו בלונדי אסוף בסרט לבן, בוכה. מדי פעם מוציאה מטפחת ניר ומוחה דמעה. הבחור בשולחן לידה חיסל ארוחת ערב ובקבוק יין אדום. בחור עם סגנון. שעה שעל הבמה מנגנים את "ישראל, ישראל, בטח בשם", הבחורה בוכה ואילו הבחור מגלה תיאבון מרהים. מדי פעם הוא מפסיק, שם סכין ומזלג בצד ומוחא כף לתזמורת.

היא לא יכולה עוד להתאפק. "רוצה הביתה", היא אומרת לו בבכי.

"חכי לי בשירותים", הוא מצביע לעברו השני של המועדון. אחר הוא קם ואילו היא, אוחזת בידו, משתרכת אחריו, בקושי הולכת בקו ישר. בשירותים היא מקיאה ובוכה.

המלצרית עוקבת אחריה ונראית חסרת אונים. "הבחורה לא מדברת אנגלית. תשאלי אותה אם היא מרגישה לא טוב, אם היא זקוקה לעזרה".

אני שואלת מה יש לה. "רוצה הביתה", בוכה לי הבלונדית עם הקוקו, "רוצה הביתה לארץ". בסדר, אני אומרת לה ומנסה להרגיע, תסעי לארץ. "יש לי כרטיס טיסה למוצאי־שבת", היא אומרת, "ובינתיים אני גרה אצלו. אני לא יכולה יותר".

המלצרית האמריקנית אומרת שהיא מצטערת. עליה לחזור לעבודה. נשארנו לבד. את לא יכולה מהו אני שואלת.

"להיות אתו".

אני מתבוננת בה. בחורה כל כך רזה, אמרה שהיא בת 33, בשמלה שחורה, הדוקה, קצרצרה. זרועות דקיקות, איפור שחור כבד מתחת לעיניים. אני חושבת על הנר הראשון שלה וכיצד זה יסתיים.

"את לא רואה סימן של פנס?" - היא שואלת ומפנה את העין לכיוון שלי. "הוא הרביץ לי היום. עושה לי את המוות. הוא משפיל אותי. אף פעם לא השפילו אותי ככה".

הוא ישראלי?

"כן".

הוא פלילי?

"כן, פלילי, אבל לא יודעים עליו".

הוא משתמש בסמים?

"כן".

ואת?

"אני נגעלת מזה. בארץ הייתי שוטרת ואני באופן עקרוני נגד סמים".

כשאני מתבוננת בה שוב קצת קשה לי להאמין לה. אולי בגלל שאף פעם לא ראיתי שוטרת כל כך רזה שלא מסוגלת ללכת ישר ב־9 בערב.

מאיפה את בארץ?

"מתל־אביב. ההורים שלי בבאר־שבע. היום דיברתי אתם בטלפון והם אמרו שאקח את המזוודה ואשן בשדה התעופה עד שבת. 'אנחנו מחכים לך בארץ' אמרו לי. "בארץ אני משהו. לא רגילה להשפלות כאלה. בחיים שלי לא הרגשתי כל כך חרא. אני באה מבית חם. מבית טוב. יש לי המון חברות שאוהבות אותי. עזבתי עבודה ובאתי. הוא הבטיח להתחתן אתי. פעמיים הבטיח והתחרט. "נכנסתי לדכאון ולהריון. היפלתי בחודש החמישי בלידה מזורזת. למה יש גברים כאלה וכלו?" - היא שואלת, כמו ילדה קטנה ונאיבית, ועונה בעצמה: "אתמול בלילה הוא זרק אותי לרחוב עם מזוודה. את לא מבינה. אני לבד בעיר הזאת!".

את לא מכירה כאן אף אחד?

"יש לי כמה ידידים, אבל אני לא רוצה ללכת אליהם. לא נעים לי. תעזרי לי, בחייך, לחזור לארץ. היום, הרגע, עכשיו. לא יכולה יותר להחזיק כאן מעמד".

מנסה בכל זאת להתגבר על ההרגשה המחורבנת ויוצאת קצת למסדרון. אך שם קר לה. היא מתכווצת. כל כך רזה בשמלה המכווצת שלה. אחרי כמה דקות היא אומרת לי: "תלווי אותי כבקשה בחזרה למקום".

מלווה. מתיישבת לידו. מחפשת דרך לחזור.

והיא לבד בעיר הזאת. חושך לה רווקא בערב שבו הדליקו את הנר הראשון של חנוכה. ■

(ניו־יורק, דצמבר 1987)

באמת על קביים

הלל מיטלפונקט כתב לתיאטרון צה"ל את "טירונות בנות". הצגה שרצה שלוש שנים בבסיסים הצבאיים ברחבי הארץ.

עכשיו החליטו המפיקים, איתן גפני וסמי לוי, שגם לאזרחים מגיע לעבור את חוויות הטירונות של הבנות. בשבוע שעבר ב"צוותא" תל־אביב, נערכה הבכורה החגיגית להצגה, שביים דוני ענבר. הקביים אליהם היתה צמודה אותו ערב השחקנית, איריס בן־דוד, הם במקרה הזה לא חלק מההצגה. בן־דוד ששברה רגל לא מזמן, ממשיכה להופיע, למרות הקשיים הפיסיים. ■

איריס בן דוד, על קביים (משמאל) בחברת רחלי חייסיאן (סימין), נוגה פז וחלי גולדנברג.

שני חברים עושים שולחן

"תערוכת עיצוב 88", בגני התערוכה בתל־אביב, היא חגיגה אמיתית לכל מי שאוהבים לראות דברים יפים, מבלי להיתקף בצורך הכפייתי לרכוש אותם על המקום. "לא רצינו לארגן יריד או באזאר. לא רצינו עוד שוק פה", הסביר דני גילרמן, יו"ר איגוד לשכות המסחר, בחגיגת הפתיחה לתערוכה שתינעל בסוף השבוע.

בני טאוג. לא בוגר של שום בית ספר לעיצוב. צילום: אירית רותם.

החגיגה הקטנה, שנערכה בשבוע שעבר ב"גן אורנים", כללה גם טקס חלוקת תעודות למוצרים אשר זכו בתואר "המוצר המעוצב". בשלוש תעודות זכתה חברת "צנובר", עבור שולחן עבודה, מיטה וכוננית. את הרהיטים הללו העשויים מעצי מחט, עיצב בני טאוג, שהוא לא בוגר של שום בית־ספר גבוה לעיצוב.

הבחור, בן 34, נגר, מושבניק, הקים את חברת "צנובר" עם חבר ילדות, עופר גוסקוב. כשהחליטו על פתיחת העסק, הם חיפשו קיבוץ שייצר עבורם את הרהיטים. מצאו את קיבוץ יד־חנה, שבמיוחד בשבילם הקים נגריה. טאוג שמנגר כבר 12 שנה, גר במושב אודים ומעצב שם את הדגמים. הקיבוץ מייצר את הרהיטים על־פי הדוגמאות שלו. ויש גם חנות, בתל־אביב. מכירות, זה כבר התחום של השותף, עופר גוסקוב. ■

אורז עם אורז

מסיבת אורז, שירים וריקודים, אצל אורי ותמי אליעז, ביפו העתיקה. תמיד יש אצלהם מסיבות, הפעם חוץ מאשר את חנוכה הם חגגו את פתיחת תערוכת הפסלים של אליעז "דחלילים כאלילים", במוזיאון הרצליה. את החגיגה הזאת אירגנה תמי אליעז תוך יומיים. הזמינה בערך 50 חברים, ביקשה מהחברות הטובות להביא אוכל סיני. הגיעו בערך 200. החברות, כמעט כולן, הביאו את מה שנראה להן הכי סיני שאפשר: אורז. בערך 20 סוגים של מאכלי אורז, בכל הצורות, הטעמים והתיבולים, שרק אפשר לחשוב עליהם. הזדמנות לכל ה־200 שהיו שם, להיווכח שאפשר גם לאכול אורז עם אורז. ■

בדרך ל־200

החגיגות של "עלובי החיים" לא נגמרות. למסיבה האחרונה, שנערכה במוצ"ש בפואייה של תיאטרון, היו שלוש סיבות: "יציאת התקליט, אחרי חבלי לידה קשים. הצגת ה־100, שהיתה בחיפה. וחזרתנו לתל־אביב", כדברי מנכ"ל התיאטרון, עודד פלדמן. בינתיים כבר הספיקו "עלובי החיים" לעבור את הצגת ה־100. ופלדמן כבר מתכנן את מסיבת הצגת ה־200 וגם את המסיבות הבאות. "הכרטיסים להצגת ה־200 כבר נמכרו. זה בסדר", הוא אמר.

בערך 100 שחקנים ואנשי צוות משתתפים בהצגה. כולם חגגו במסיבה. אכלו גבינות ופשטידות. נהנו מפליטון שהכינו להם השחקנים אורלי קפח וניקו בר. המון בדיחות פרטיות של מאחורי הקלעים. מי שלא שייך, לא תמיד צחק במקומות הנכונים.

השבוע, יש להם סיבה נוספת למסיבה. בואו לארץ של מחזאי ההצגה, אלן בובליל, יהודי ממוצא טוניסאי, שאמור להגיע לכאן עם משפחתו. "הוא רוצה להראות לילדים שלו איך נראית ההצגה בארץ הקודש. הוא רוצה לטייל איתם בארץ". אבל אחרי שראה בטלוויזיה את המהומות בעזה ובירושלים, בובליל כמעט ביטל את הביקור הזה. "הוא טילפן אלי נסער כולו", סיפר פלדמן. "אמר שהוא מפחד לבוא, כי זה מסוכן, יורים ברחובות. הייתי צריך להרגיע אותו שזה בסדר". ■

אלברט כהן (סימין), ריקי גל וחיקי דיין. ההצלחה מחוקה. צילום: הנס אוגלסמן.

איך נירה מספיקה

לחגיגת החנוכה שערכו ג'קי מקייטן ושחקני ההצגה "אופרה שגעון", במסעדת "יוסי ויוסי" שבשכונת התקווה, הגיעה נירה רבינוביץ היישר מהאולפן. רק באותו ערב, ארבעה ימים לפני הופעתה בפסטיוואל שירי הילדים של נתניה "שירלי", היא הקליטה את השיר שלה.

בין הריקודים, שביצעה במסעדה עם טוביה צפיר בתור פרטנר, סיפרה רבינוביץ על השיר שהלחינה לה אוסנת וישינסקי: "בהצגה נולד הרעיון. כולם ידעו שאני מחפשת שיר לפסטיוואל הזה. ואז יום אחד אוסנת אמרה לי 'תתני לי מילים ואני אנסה לכתוב לך מוסיקה'. נתתי לה את השיר 'שבעה גמדים' שאבותם חלפי ז"ל הקדיש לבנות שלי, דנה ונילי. תוך יומיים היא חיברה את המוסיקה. שרתי אותו לצוות ההצגה והחבר'ה אמרו יופי. בין ההצגות והופעות חנוכה, הספקתי היום לטוס לאולפן להקליט את השיר". ■

נירה רבינוביץ וטוביה צפיר. לטוס לאולפן, להקליט שיר. צילום: נאוה שמש.

מבט מסלון "פאסט" בירושלים, מול חומות העיר העתיקה.

תערוכה בקומת הממשלה

מי ראוי לתואר "הצייר הלאומי של ישראל"? בפתיחת תערוכתו 40 ציורים של הצייר הירושלמי המנוח לודביג בלום, אשר נערכה בקומת הממשלה בכנסת – קשרו רבים תואר זה לצייר אשר "נמצא תמיד בשורה הראשונה של האירועים הלאומיים", כדברי הצייר יוסי שטרן. בין הדוברים לזכר לודביג בלום היו גם יו"ר הכנסת שלמה הלל וח"כ נחמן רז, יו"ר ועדת החינוך.

הרוח החיה מאחורי אירגון תערוכה זו, אשר תישאר בפתוחה עוד מספר שבועות היא דבורה חרמון־בלום פלמ"חאית לשעבר, מה שהסביר את נוכחותם של אנשי פלמ"ח רבים בפתיחה ומה שמסביר גם את הקראת שיר מספר הפלמ"ח על ידי הנכדה, מירה תן. בנו יחידו של בלום, אליהו, נפל בגיל 20 יחד עם 14 חברי פלמ"ח בפיצוץ גשר אכזיב ב־1946. אירוע זה ומאבק העם על שיחרורו השפיעו עמוקות על דרכו האמנותית של בלום. בין 38 הציורים המוצגים ניתן למצוא את: נשות משמר־העם מכינות כריכים ללוחמים בזמן המצור על ירושלים"; מבט ממלון פסט, העמדה הקדמית, מול חומות העיר העתיקה; רחוב בן־יהודה אחר הפיצוץ על ידי מכונית תופת ב־1947. בית הקברות הצבאי בנגבה; קונצרט התזמורת הפילהרמונית בבאר־שבע בתש"ח בניצוחו של ליאונרד ברנשטיין.

את התערוכה חותמת תמונה של פתיחת בנין הכנסת לפני 21 שנה. ■

תלמה חדר

להתפלל לא צריך

בין הממהרים להגיע לישראל בערב חנוכה, כדי להדליק נר בארץ חמדת, היה גם שחקן הקולנוע והתיאטרון הצרפתי־יהודי מישל בוז'נח ("לוי וגולית", "שלושה רווקים ותינוק"), שהוזמן להופיע בישראל על־ידי אגודת ידידי בית התפוצות כמחווה מיוחדת להומור היהודי הצפון־אפריקאי. הערפל הכבד בשדה התעופה בפאריס קירקע את הנוסעים העצבניים, שהתגודדו סביב בוז'נח, בתקוה שחוש ההומור שלו יפזר להם, לפחות, את הערפל שבנשמה. אלא שמישל בוז'נח, הטוען שהוא צוחק מפני שלא טוב לא, ושהוא מאושר רק כאשר הוא יכול לספר לאחרים כמה רע לו, רצה גם הוא להגיע ארצה בזמן להדלקת נרות. קומיקאי שמתפלל לנס זה אולי לא בדיוק מה שמצפים שם למעלה, ליד כס הכבוד, והשעות חלפו במהירות. בלית ברירה, אילתרו משהו והדליקו נרות משדה התעופה. באותו רגע בדיוק הודיעו ברמקולים שהטיסה לישראל יוצאת לדרך. כולם הסתכלו על בוז'נח במבט זורח, אבל הוא לא ראה בכך אות משמיים. להיפך. לגביו היתה זו הוכחה נוספת שהוא צריך לעסוק אך ורק בשלו: להצחיק. לא להתפלל. ■

אריה יאס

ידידה חדשה ל"הבימה"

אין דבר המרתיח את דמה של רות איזקסון, יותר מהצגתה, בעל־פה או בעתון, כ"רעייתו של". נכון שהיא רעייתו של אליהו איזקסון, מבכירי הפרדסנים בארץ, נשיא התאחדות האיכרים וקונסול כבוד של נורווגיה, "אבל גם אני עשיתי משהו בחיים שלי", היא אומרת. ועכשיו התווסף עוד "משהו" לשורת מעשיה, כי רותי אינה מסתפקת בשמרטפות על עשרת נכדיה. ב־1984, כאשר התפטרה מתפקידה כיו"ר ההנהלה של ויצו העולמית, בגלל חילוקי דעות ויחסי אנוש שלא אהבה, חזרה לספסל הלימודים. "עכשיו אני כותבת את העבודת המסטר שלי בהיסטוריה". באמצע העבודה הפתיעו אותה בתפקיד ציבורי חדש: עם סיום תפקידה של אורה גולדנברג כיו"ר "אגודת ידידי תיאטרון הבימה", נבחרה רות איזקסון לתפקיד. כבר יש תוכניות: "אילו זה תלוי בי, עוד היום התיאטרון יוצא להציג בקרית־שמונה", היא אומרת ומבקשת להדגיש: "לא, אינני מבקרת חלילה את תיפקוד קודמתי". ■

תהילה עופר

לצה"ל בחום: חברת "תלסה" בשיתוף עם רשת ג', החלה במבצע חלוקת מרקחם לחיילי צה"ל בטרמפיאדות בימי שישי. שם המבצע: "לצה"ל בחום". בתצלום: חיילים, סרק ושושביני המבצע בטרמפיאדה בקרית שמונה.

מתרגשת

בגיל 60 יוצאת יהודית מאיר בתערוכה ראשונה, מתרגשת כנערה. הרבה התלבטויות לפני המהלך והתייעצויות עם תאח, איש הפיננסים המפורסם, אהרן מאיר. שנתיים עבדה על התצוגה, התוצאות עכשיו בגלריה ויצמן בבאר־שבע.

יהודית היתה בשבי בגוש עציון. לוותה את הקמת המדינה וצמיחת באר־שבע גם בציוריה. עובדת בקרמיקה, מתמסרת לתבליט פיסולי. בבית־המלאכה שלה מצויים חומרי צביעה מהטבע: חול ססגוני מהנגב ומסיני, המשמש אותה במתן גוון מרהיב לתבליטים הפיסוליים המולבשים בתוך מסגרות מרהיבות. גם מאגר הרעיונות לקוח מהנגב. הרבה מדבר, גאיות וצורות גאומטריות, המזכירות נופים מהמכתש הגדול.

בערב פתיחת התערוכה הפתיעו את יהודית חבריה מימי הילדות בהונגריה, מהסמינר לגננות ולמורות, מימי ביה"ס לאומנות בארץ, בלונדון ובפריז וגם ידידיה מסניף החברה להגנת הטבע, שאותו ניהלה בבאר־שבע במשך שש שנים ומורים לאומנות, שאותם הנחתה בהשתלמויות. ■

אורי בינדר

המכונה המשותף

"אני מקווה שזה יהפוך למסורת", אמרה סילבית האס, רעייתו של שגריר גרמניה בישראל. גב' האס יצרה יחסים הדוקים בין נשות השגרירות ובתי־אבות בישראל, בהם חיים יוצאי גרמניה, כגון בית־האבות ברמת־חן ובית־האבות על הכרמל בחיפה. לפני שבוע היא הזמינה כ־40 קשישים לביתה בהרצליה פיתוח, יחד עם 13 ילדי אנשי השגרירות בגילאים 2–11, עם אמהותיהם, שחגגו באותו אירוע את יום ניקולאס הקדוש. זאת הפעם השנייה השנה שגב' האס הזמינה את דיירי בתי־האבות והיא רוצה שזה יהפוך לארוע קבוע, "אפילו אחרי שאנחנו נסיים את הקאדנציה כאן". שתי נשים בשגרירות כבר החליטו לבקר בבתי־האבות האלו באופן קבוע ולטפל במיוחד בקשישים עריריים. ■

אינגה דויטשקרון

סינדרום הריון

בתיאטרון חיפה מתכוננים לשלוש לידות. "לידת" הצגתם החדשה של יהושע סובול וגדליה בסר, "סינדרום ירושלים", ולידתם של תינוקות ממש אצל שתיים משחקניות ההצגה, סלוואת נקרה ותמי אלון, שתיהן בהריון מתקדם.

הריונן של השחקניות אפילו שובץ בהצגה, והן מגלמות שתי נשים ירושלמיות הרות, בתקופת המרד הגדול נגד רומי, שהביא לחורבן הבית. איש בחיפה אינו רואה את הנולד ולא חושב מה יקרה לדמויות הללו אם ההצגה תרוץ גם בעוד כארבעה חודשים, כששתי השחקניות כבר תהיינה עסוקות בהחלפת חיתולים והכנת מזון לתינוקות שיוולדו. ■

אריה יאס

קטנים

השומר על חניון בית ז'בוטינסקי, מצודת הליכוד בתל־אביב, לא רצה להסתכן. כשהגיעה ח"כ אורה נמיר לכניסה, לפני רב שיח על מעמד האשה בהצעת חוקה לישראל, אליו הזמינו אותה נשות הליכוד, היא נראתה לו מוכרת, אבל לא בדיוק. "מזמן לא היית כאן", אמר, ונתן לה להחנות את רכבה. ★★★

האיגוד הארצי של מועדוני הסורופטומיסט בישראל מציין את שנת ה־30 לקיומו בשבוע של אירועים, אשר בסיומו יכובדו החברות המייסדות של הארגון, בהשתתפות פרופ' רחל שלון מייסדת הארגון, מיכל כהן־זמורה יו"ר מועצת ארגוני נשים בישראל. בישראל פועלים 18 מועדונים עם כ־500 חברות ממקצועות שונים: סיסמת הארגון: אשה בכל מקצוע – מקצוע לכל אשה. ★★★

גשם של יופי

כשמדובר במוצרי יופי, שם המשחק בחורף הזה הוא תכשירים היפואלרגניים. הרבה תמציות טבעיות, שמנים ופרחים.

בשבועות האחרונים יורד גשם של תכשירי טיפוח ואיפור. גשמו מבול. לא ברור מה הוריד עלינו את השפע הזה בבקבוקים ובצנצנות. אולי, מפני שהמצב תכלכלי שפיר והדיעה הרווחת היא ש"לאנשים יש כסף", או שהעוסקים במוצרי יופי חושבים, שבחורף יש לנשים יותר פנאי וחשק לפינוק ולטיפוח. מה שדי נכון, בפרט כשעשועים ספירת מלאי מול הראי, אחרי שנמחה השיזוף האחרון ורואים את מה שעשתה לנו השמש.

הישראלים נחשבים כבקיאים בכל מה שקורה בעסקי־יופי בעולם. מתעדכנים בכל נסיעה לחו"ל בכל החידושים האחרונים. בצרפת, הבושם הנפוץ ביותר הוא עדיין שאנל חמש, שיצא לאור לפני שישים שנה. אצלנו, אמר לי יבואן של בשמים ותמרוקים, רוצים כל הזמן לשנות ולחדש, מעדיפים את כל הניחוחות האחרונים, יודעים על כל תכשיר חדש ומחפשים אותו גם בארץ.

יבואן של מוצרי־טיפוח סיפר, שבקרוב יבקר בארץ נציג החברה האיטלקית שהוא מייצג כאן, ויעניק לו מדליה, כי הצליח למכור בישראל – בששת החדשים שהוא מפיץ את המוצרים שלהם – שמפו וסבונים נוזלים, יותר מאשר בכל ארץ אחרת, יחסית למספר התושבים. חבל רק שהתחרות ושפע המוצרים לא הורידו את המחירים. להיות יפה ומטופחת זה תענוג יקר.

כשמדובר במוצרי יופי, שם המשחק בחורף זה הוא תכשירים היפואלרגניים, אולי מפני שיותר ויותר נשים פיתחו רגישות לחמרים הכימיים שהרבו להשתמש בהם. עכשיו משתמשים בהרבה תמציות מהטבע, שמנים ופרחים, לא רק בתכשירי טיפוח, גם באיפורים, בשמפו ובסבונים. נראה שהמגמה הזו רק מתחילה, עוד נשמע עליה הרבה. ■

בכורה ישראלית למוצרים הוליוודיים

★ הופעת בכורה בארץ עורכים המוצרים של "מקס פקטור". האיש שהקים את החברה היה הראשון שאיפר את כל היפות של הוליווד, עוד בשנות העשרים, אחר ־כך גילה את הפוטנציאל שיש במוצרי יופי ושכולן רוצות להיות יפות כמו כוכבות הקולנוע, והפך לבעלים של אחת מחברות התמרוקים הגדולות בארה"ב.

שתי סדרות ראשונות משווקות בארץ:

1. "סוודיש פורמולה" – מוצרי איפור וטיפול היפואלרגניים וללא בושם. בתשעת מוצרי הטיפול אין גם צבעים. תכשירי האיפור מוללים ארבעים ושמונה גוונים לעיניים, לפנים ולשפתיים.

2. "קלסיק" – מאח(ו) גוונים שונים. היא מיועדת לנשים צעירות, שאוהבות להחליף גוונים. כמו כן יוצעו סדרות ה"ליוינג פרופ", שהיא סדרת היוקרה הטיפולית שלהם, מכוונת לבנות שלשים פלוס, וסדרת "קולור פאסט" שמונה, שבעים וששה תכשירי איפור. תכשירי סדרות אלה אף הם נטולי בושם ומבוססים על חמרים טבעיים.

טיפול תקופתי: לא רק למכונית, גם לפנים

★ ג'רוביטל הוא המצאה של ד"ר אסלן מרומניה, לחידוש הנעורים. מי שמאמין בשיטה, נוסע לשם לסדרת טיפולים וזריקות. בינתיים, מצטייד גם בקרמים לפנים. התכשירים הרומניים האוריגינליים קצת כבדים למי שהורגל בתכולת הקרמים המערביים. עכשיו יש גם מהדורה ישראלית של הג'רוביטל, מיוצרת על ידי "אוריס" במגדל העמק. הם משתמשים בנוסחה של ד"ר אסלן. כמו אצלה, יש בתכשירים פרוקאין ונובוקאין, חמרים שמשמשים ברפואה להרגעה. חומרים אלה מסייעים להחדרת החומרים המזינים והלחות שבקרמים. תיתכן רגישות אצל מי שרגיש לחמרי הרגעה. בסדרת הג'רוביטל יש חלב פנים, מי פנים, קרם לחות, קרם לילה לעור נורמלי ושמן וקרם לילה לעור יבש.

★ גם מי שיש לה עור רגיש תוכל להשתמש ב"הידרה" של "רוק". התכשיר מבוסס על ההנחה, שלא רק עור יבש "מתייבש" בשמש הקיץ, או בחימום וביובש של החורף. ה"הידרה" הוא תכשיר היפואלרגני ולא יצור קומודונים (גבשושיות שומן שחורות). יש בו ויטמין E וחמרים ששומרים על התאים מפני איבוד מים וגם מסננים את קרני השמש. תכשיר זה מיועד לטיפול תקופתי, לכל סוג עור. מומלץ להשתמש בו שלשה שבועות, לפני האיפור או בלעדיו, כמו בקרם יום. מחירו 40, 39 ש"ח.

★ בשנתיים האחרונות, הלהיט התורן בקוסמטיקה הוא מוצר נוזלי, בצורת סרום, שמיועד לטיפול אינטנסיבי בעור עייף, לאו דווקא מזדקן, לתקופה מסויימת, שאחריה אמור להיות בעור שיפור ניכר. אחדים מייצרני התמרוקים כבר הוציאו לשוק תכשיר זה בנוסחאות שונות. יש ושים שמרגישות בשינוי משמעותי אחרי טיפול כזה; אצל אחרות לא קורה כלום. בכל זאת מנסים כל פעם מחדש, אולי הפעם זה יקרה. למה לעשות טיפול תקופתי רק למכונית ולא לפנים?

★ לקבוצת הטיפולים התקופתיים שייך, ה"אנרג'י קומפלקס" של "לנקסטר". יש בו סרום אלבומין (סוג של חלבון שנמצא בביצה), תרכובת של חומצות אמיניות ועוד. התכשיר אינו שומני, לכן אפשר למשוח אותו על העור לפני השינה, או מתחת לקרם לחות. מומלץ להשתמש בו כשלשה־ארבעה שבועות ולחזור על הטיפול כל כמה חדשים. המחיר 118 ש"ח.

★ צריך לטפל גם בעור שמן. "אולטרמט" של "איוד" נועדה לטיפול בעור שמן ובעייתי (נקבוביות מורחבות, ברק שומני). יש בה סבון, מסכת ניקוי, קרם ניקוי ומשחה לפצעוני בגרות, שלפעמים מתמשכים הרבה מעבר לשנות העשרה. מחיר כל מוצר 28־39 ש"ח.

פינוקים לראש ולרגליים

★ מי שאוהב פריטים בסגנון של פעם יאהב את הבקבוקים החומים של של "אנטיקה ארבוריסטריה", שבהם שמפו העשוי מתמציות צמחים והם נראים כמו בקבוקים עתיקים. יש שמפו סרפד, בבונג, ג'ינסנג וכשות, כל אחד מיועד לסוג שיער אחר. גם מייצב, מתמצית צמח מרווה. המחיר בעשרה ש"ח לשמפו, 13 ש"ח למייצב.

לאותו יצרן איטלקי יש גם סדרת סבון נוזלי, בבקבוקי פלסטיק עכשווים. יש להם סבונים עם תמציות טבעיות של אלוואורה, חוחובה, צפורני־חתול וצמחי־זהר. לסבונים הנוזליים ניחות נעים והרבה יותר כיף להסתבן בנוזל, מאשר בגוש נוקשה של סבון. יש בסדרה גם סבון נוזלי מיוחד להיגיינה של חלקי־הגוף האינטימיים. מחיר הסבונים הנוזליים 8.90־12.90 ש"ח. בשביל פינוק צריך לשלם.

★ תרדו קצת למטה, לכפות הרגליים. לטיפול ולטיפוח אלה נועדה סדרת "פדיסול" של ד"ר פישר. פדיסול דאודרנט, בתרסיס או באבקה, ופדיסול קרם, שמגן על כפות הרגליים מיובש, מונע סדקים ועור קשה. מחיר הדיאודורנט 11 ש"ח, הקרם – 9 ש"ח.

חורף צבעוני, ישר מהקופסה

★ "פיליין" ו"מטמורפוזה" הוא שמם של שני איפורי החורף של "הלנה רובינשטיין". ל"פיליין" עור בהיר, עיניים מאופרות בצלליות בחום־קנמון, בבייג'־מישמש ואדמדם־ג'ינג'י, עם דגש על זוית העין, שעושה עיניים מלוכסנות־חתוליות. השפתיים בגוון וורוד־סגלגל.

ל"מטמורפוזה" גוון העור כנ"ל, העיניים מאופרות בגווני לבן, שחור וכחול. כל קשת העין מודגשת. שפתון אדום תוחם את השפתיים.

★ "דבלון" התמקדה על עיניים דראמאטיות, מאופרות בצלליות בגוונים של סגול, חאקי וכחול; השפתון בגווני וורוד והחידוש הוא בשפתון שיש בו שני גוונים, וורוד כהה להתווית קו השפתיים וורוד בהיר לצביעת החלק הפנימי.

★ ב"פופה", מציעים את "קפריצ'יו", בשתי מערכות צבעים. לנשים שאוהבות איפור חזק ובולט – צללית עיניים בכחול־פטרול וסגול ושפתיים וורודות חוורות. האיפור השני בגווני חום־ברונזה ואדום – לעיניים סומק חום בהיר ושפתון בגוון ברונזה.

★ "אילוסטריישן" שייך לבית דיור. טיין, המאפר שיצר אותו, מאמין בצבעים רכים ופסטליים, עם דגש על העיניים. בקופסת הצלליות שלהם חמישה גוונים, ירקרק ותכלת, ברונזה זית ומוסקט. מי שרוצה לצבוע אותן כמוהו, צריכה שעה מול הראי.

★ ויש גם איפור ישראלי מקורי של "קרליין", שמציעה קופסה עם מערכת של עשרים גוונים, תשע צלליות, שני סמקים, מסקרה ומברשת מקצועית. בנוסף, יש גם תשעה גווני שפתונים. הם איפרו את ימית נוי בחלק מהנ"ל, באיפור שנקרא "אקזוטיקה". אבל אפשר לשחק איתם במאה ווריאציות אחרות.

★ אם אתם אוהבים מוצרים מהטבע, אפשר גם לטפח בהם את העור וגם להתאפר. "חוחובה פיור" הוא שמה של סדרת מוצרים ואיפור לחורף של "קטי", יצרן חיפאי, שמייצא חלק גדול מתפוקת המפעל שלו לחו"ל ובארץ מוכר בעיקר בחנויות טבע. תכשירי האיפור מקוריים ושונים. עפרונות עבים צבעוניים משמשים הן לאיפור העיניים והן כשפתונים. העפרונות, על בסיס של חוחובה, נעימים למריחה ושומרים על לחות השפתיים. יש גם מסיר איפור על בסיס של חוחובה.

קרליין

מקס פקטור

כריסטיאן דיור

מוגש ע"י שיח תקשורת

מבנה הסיב החלול

שמיכות נזר – התשובה החמה לחורף

שמיכות ממולאות לחורף ולקיץ בגדלים שונים, כיסויי מיטה, כריות, מצעים למיטה, ריפודית למזרון, שקי שינה, חומר מילוי לקונפקציה ולרפדים

מפעל "עטרת מישור אדומים" נוסד בשנת 1956 ונודע בשמו "נזר" בית מסחר לשמיכות ממולאות.

כבר בראשית דרכו באזור התעשיה בבת־ים היה "נזר" חדשני ומקורי בהכנסת מכונות אוטומטיות לתפירת שמיכות ממולאות הראשונות בארץ.

בשנת 1983 עבר המפעל לקרית התעשיה מישור אדומים בירושלים ושם זכה לשמו הנוכחי "עטרת מישור אדומים".

לאולם הייצור החדש הוכנסו מכונות אלקטרוניות ממוחשבות, נוספו קווי ייצור חדשים

נבנה מערך תעשייתי שמטרתו לאחד את כל תהליכי הייצור מעיבוד חומר הגלם עד גמר אריזה עם התווית המקורית של חברת "TREVIRA" תחת קורת גג אחת.

שיטה זו מאפשרת שיווק מוצרים באיכות גבוהה ובמחירים נוחים.

עטרת מישור אדומים מתמחה בייצור חומרי מילוי סינתטיים SILICONIZED-HOLLOWFIBRE, SILICONIZED-SOLIDFIBRE שניהם של חברת TREVIRA.

בשנים האחרונות הצטיין המפעל בייצור שמיכות ממולאות סיבים חלולים מצופים סיליקון (HOLLOWFIBRE), שנודעו באיכותם הגבוהה כמבודד הסינתטי הטוב ביותר בעולם.

המפעל משווק את מוצריו לשוק הצבאי והאזרחי, לרשתות שיווק, מוסדות, ועדי עובדים ובתי מלון.

המפעל מייצא לרשתות שיווק ידועות שם בערים המרכזיות באירופה. לא בכדי זכו מוצרי החברה למוניטין רב ואף זכו לקבלת תו תקן גרמני, שהוא אחד המחמירים בעולם.

עם חלוף השנים נודעו שמיכות ממולאות "נזר" כשם נרדף למוצר שמאחוריו עומד יצרן אמין וותיק.

לפרטים נא לפנות:

מפעל – קרית התעשיה מישור אדומים, ירושלים, טל' 02-352116.

משרדי החברה – דרך יפו 1, תל־אביב, טל' 03-5101073, 03-659883.

עד 28 בפברואר בלבד

77 שקל בלבד!! (ללא מע"מ)

3 ימים (2 לילות), לינה עם ארוחת בוקר לאדם בחדר זוגי.

כל יום נוסף 19 ש"ח

• כניסה לסאונה	8.00
• כניסה לג'קוזי	8.00
• כניסה לאולם מכשירים	8.00
• כניסה לחוות תנינים	5.25
• כרטיס לחמת גדר	13.00
• שייט בכנרת	7.00
סה"כ חבילת נופש	49.25 ש"ח

ללא תשלום

חבילת נופש זו, הנאה, בריאות וטיול, ששווה 49.25 ש"ח כולה שלך חינם!

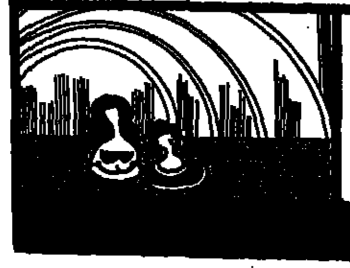

בריכת שחיה מקורה ומחוממת

חדש בישראל
הקץ לכאבים בצוואר ובעורף

ציפוי חיצוני העשוי מסיבים היפואלרגניים ארוכים

התבנית האנטומית עשויה מחומר מוקצף בעל דחיסות מושלמת

הכרית האנטומית אשר תוכננה ופותחה ע"י דוקטור גרוסיו, מומחה צרפתי לחוט השדרה, המאפשרת לך התרגעות והרפייה בזמן השינה, וזאת בכך שתימנע מן "התנוחות הרעות" אשר גורמות לך במקרים כה רבים לכאבים בבוקר, בין אם על הגב או על הצד, הראש והצוואר מקבלים תמיכה, משום שחוט השדרה נשאר בתנוחתו הפיזיולוגית הטבעית.

בתשובה לשאלה אם יותר טוב לישון עם או בלי כרית התשובה היא לא זה ולא זה.

תמיכה מושלמת בין אם אתה שוכב על הגב או על צדך.

התנוחה הטובה ביותר היא זו הדורשת את המידה הקטנה ביותר של מתח שרירי. במצב זה השפעתו של כח המשיכה הינה הקטנה ביותר ורפלקס המתיחה אינו מופר.

ניתן להזמין אצל – "סינמון" יבואן ומפיץ. טלפון: 03-478893.

המרכז הבריאותי דיזנגוף סנטר קומה ב' מתחת לקולנוע לב 1–2, ע"י רדיו סיטי.

25 שנה לרהיטי פיקס בע"מ

רהיטי פיקס נולדו ב־1962 ע"י 2 נגרים: ניסים גנח ומשה פלומו. בפינה בת 40 מ"ר, ברחוב אברבנאל בתל־אביב.

התמחותם היתה ברהיטי סלון, ובעיקר בשולחנות סלוניים מעץ טבעי עם מישטח זכוכית וגימור פוליאסטר.

עד מהרה יצא שמם כיצרנים של שולחנות־איכות.

שנה מאוחר יותר שכרו מיבנה וציוד של נגריה שבעליה פרש. הפעם עמדו לרשותם ציוד מגוון יותר, שטח של 150 מ"ר, וצוות שמנה כ־6 עובדים.

כושר הייצור העלה אותם על דרך המלך ובעלי חנויות רצו מאוד בתוצרתם.

3 שנים לאחר תחילת השותפות עברו "רהיטי פיקס" לבניין מרכזים שבגבול ת"א־יפו ושם השתרעו על פני שטח של 1300 מ"ר, עם 30 עובדים ועם ציוד מתקדם עוד יותר.

הם החלו מייצרים דגמים חדשניים, יצרו קשר עם מעצבים ונחשבו בשוק הרהיטים הישראלי כחדשניים בייצור של רהיטי סלון.

ב־1980 הם העבירו את מפעלם לאיזור התעשייה החדש בלוד, מקום אותו רכשו לפני שנים. הם התאימו את המיבנה לצרכים החדשים של המפעל, שהתרחב עתה לכדי 3500 מ"ר מקוריים, ובו מועסקים היום 50 עובדים. "רהיטי פיקס" מייצרים כיום: חדרי־שינה, רהיטים לבתי־מלון, אולמות, חדרי־ילדים, שולחנות סלוניים, פינות־אוכל ושולחנות־ביליארד.

מפעל ותצוגה: איזור תעשייה צפוני לוד, ליד קרגל, ת.ד. 69 לוד, טל: 08-244459 / 08-244438.

לחברת פיקס – שאו ברכות חמות – מרפדיית זלטיקו – רח' בן עמי 27 עכו – טל. 04-910695

לניסים משה ויעקב – אתכם לאורך כל הדרך – עלו והצליחו – בידידות ניסים – רהיטי בתיה – רח' חובבי ציון 19 פ"ת, טל. 03-918140

לרהיטי פיקס – במלאת 25 שנה למפעלכם עלו והצליחו – אריזות שדרות בע"מ – אזור התעשיה החדש – שדרות 80150 – ת.ד. 77, טל. 051-897537, 899245

לחברת פיקס – המשך שיתוף פעולה – הלפרין – חומרי פוליטורה, לקות והמזה – יעוץ חינם במקום – טל. 03-826813

לחברת פיקס – המשך שיתוף פעולה – יעד פרזול (1984) בע"מ – יבוא ושיווק פרזולים, כימיקלים ואביזרי עץ – משרדים ומחסן שיווק: בית מרס, הרצל 158, ת"א 03-810776/8 – חנות מכירה: רח' רטון 34 ת"א, 03-821524

לחברת פיקס – אתכם ביד אחת להצלחה – בית אלי – נקבוצת רוייקט בע"מ – רח' הסנהדר 3 אזור התעשיה הישן וחויה, טל. 053-619068

רנדו – תעשיות רהיטים בע"מ – בברכת עלו והצליחו – מיהודה וצוות העובדים

לחברת פיקס – המשך שיתוף פעולה – רהיטי מרנדה – סלונים, מזרונים, חדרי שינה, חדרי ילדים – רח' ויצמן 34 כפר סבא – טל. 052-457150

לחברת פיקס – עלו והצליחו – מרכז העץ – ריזור גולדברג – רח' השי"ך 3 ת"א, טל. 03-822720

לחברת פיקס – עלו והצליחו והמשך שיתוף פעולה פורה – קריסי יעקב – שיווק צבעים לעץ – רח' פיירברג 5 חולון, טל. 03-5032180

לחברת פיקס – שאו ברכות חמות – שני תעשיות ורהיטים בע"מ – רח' חרושת 17 אזור תעשיה ביאליק – טל. 04-701256

לחברת פיקס – המשך שיתוף פעולה – רהיטי כ.ג.ר אשדוד – רהיטי איכות לאורך זמן – אזור התעשיה אשדוד

לחברת פיקס – המשך שיתוף פעולה – אביב את וורמן תעשיות בע"מ – מכונות ושרותים תעשיות עץ – טל. 02-361427

לחברת פיקס – אתכם לאורך כל הדרך – רהיטים מסוגננים ראשון לציון – רח' פינסקר 1 ראשון לציון – טל. 03-999513

לחברת פיקס – שפע ברכות – רהיטי רון בע"מ – ניר צבי – יצור ויבוא רהיטי מתכות ועץ – טל. 08-229546

לחברת פיקס – אתכם ביד אחת להצלחה – רהיטים – [illegible]

לחברת פיקס – אתכם ביד אחת להצלחה – רהיטי שפירא – רח' שדרות ההסתדרות 269 צומת קרית אתא – מפרץ חיפה – טל. 04-740759

לחברת פיקס – שאו ברכות והמשך שיתוף פעולה – מרכז הרהיטים טבריה – טל. 06-721311 – מבול בכור יואב

למשה וניסים – שפע ברכות – לוי דוד (1983) בע"מ – מפעל להדבקת פורניר וני יר – רח' אברבנאל 86, ת"א טל. 03-823316, 03-836157

לחברת פיקס – שאו ברכות חמות – נווה עצמון רהיטים – רח' שלמה בן יוסף 18 צ'ק פוסט – חיפה, טל. 04-729341

לחברת פיקס – מיטב הברכות – עמרם את לאון – רהיטי רויאל – בית שמש

לחברת פיקס – עלו והצליחו – מפגש הרהיט חולון – [illegible] – רח' שדרות קוגל 45 חולון – טל. 03-847891

לחברת פיקס – המשך שיתוף פעולה – נ. הוכמן ובניו בע"מ

לחברת פיקס – עלו והצליחו – רהיטי גרוסמן זאב – רח' ויצמן 42 ק. מוצקין – טל' 04-710344

לחברת פיקס – אתכם ביד אחת להצלחה – רהיטי האחים קורדובה – קרית מלאכי, טל. 08-584673

לחברת פיקס – אתכם לאורך כל הדרך – אינטרליין בע"מ – קו חדש ברהיטים – רח' אפעל 23 קרית אריה פ"ת, טל. 03-9231990 – וכן רח' האורגים 1 אזור תעשיה חולון – טל. 03-5564946

לחברת פיקס – מיטב הברכות – שלמה כהן – סוכנות לביטוח בע"מ – רח' ליליינבלום 41, ת"א

לחברת פיקס – שאו ברכות חמות – רהיטי פאר חדרה – רח' הנשיא 1 חדרה – טל. 06-336708

לחברת פיקס – עלו והצליחו – מרהיטי שושי נהריה – טל. 04-928243

לחברת פיקס – המשך שיתוף פעולה – סנטר פלוס – מבית רהיטים, וילונות, שטיחים ומתנות – רח' קק"ל 5 – אשקלון – טל. 051-24451

לחברת פיקס – המשך שיתוף פעולה – רהיטי סלון אירופה בע"מ – רח' חובבי ציון 27 פ"ת – טל. 03-916901

לחברת פיקס – מיטב הברכות והאיחולים – קנט־לי בע"מ – התשובה לנימור – עבודות נגרות – רח' בן עמר 26 ת"א, טל. 03-834368, 824419

לרהיטי פיקס – עלו והצליחו – א. צרפתי – רח' קורדוברו 9 ת"א – טל' 03-831682

לחברת פיקס – אתכם ביד אחת להצלחה – הורים

ג'ויר

אורית הראל
צילום: ראובן קסטרו

אדון פרפקט

ז'אק יעקב. מפיק. האיש ששם את ה"קטקטים" ואת "חבורת הזבל" על המפה. בבולגריה, מולדתו, היה שחקן. האהבה הגדולה היתה ונשארה אופרטות. "היום יש ברוך – מחר הצלחה" וטוב לו בממלכה שלו.

ז'אק יעקב במשרד. על רקע עברו מן הימים שהיה כוכב הצגות ילדים בבולגריה. עכשיו הוא מלך בהצגות ילדים מקורי

"הייתי נורא מוצלח", הוא אומר. וגם, "אני חושב שאני טוב להצגות ילדים. אני לא אומר שאני הכי גדול, אבל אין טוב ממני", או "אני דואג על הכל, עד האביזרים להצגה, כי אני יודע בדיוק איך לעשות ולא סומך על אף אחד".

ועוד: "אני דואג שהכל יהיה פרפקט", "אומרים שאני טוב" ו"יש אמרגנים גדולים בעולם שרוצים לעבוד רק איתי". ויש גם, "עם 'הקטקטים' עשיתי את הדבר הכי גדול במדינה" ו"החליטו לתת לי את 'חבורת הזבל' כי החליטו שאני המומחה להצגות ילדים" (נכון לכתיבת שורות אלה, בעלי העניין והזכויות, קבוצת אריאלי, טרם התמו איתו על הסכם – א.ה.). "אני אימפריה של הצגות ילדים". ירע אישי, מפוזר בנדיבות, מפיו של ז'אק יעקב. מפיק.

אצבעות מטופחות, טבעת משובצת יהלומים קטנטנים על הזרת. משרד שיורדים אליו במדרגות מכוסות שטיח, טלפון בצבע כסף מתחת ליד. קיר מעוטר בכרזות ממוסגרות של ההצגות שהפיק, ופורטרט עצמי אחד. שחור-לבן, אולי מן הימים כשהיה כוכב הצגות ילדים בבולגריה.

האיש ששם את "הקטקטים" ואת "טוביטוב הגמד" בשורה אחת עם "כיפה אדומה" ו"עליסה בארץ הפלאות", מתלהב עכשיו מ"חבורת הזבל". בשבילם הוא מוכן לשבור את הכלל שקבע לעצמו, לא לעשות יותר מ"פרודוקציה" אחת חדשה בשנה. הנושא, כאמור, על סף חתימה.

דרדס במקום חתול

הכל מתנהל לשביעות רצונו, בממלכת הצגות הילדים, שיש לה חוקים ודינמיקה משלה. ז'אק יעקב שולט בהם היטב. הוא מכיר את הקצב המטורף, בו הילדים ממליכים מלכים בעקבות הטלוויזיה ושוכחים את שמותיהם למחרת היום. הוא מודע היטב למרכיב הזמן במירוץ הזה אחרי ליבו של הקהל הצעיר וכיסו של הממומן המבוגר. הוא גם יודע לומר, שההצגות הקלאסיות הן "פסה", שכל "דרדס" עדיף על "חתול במגפיים".

הוא בעצמו, כך הוא מעיד, התחיל בהצגות ילדים. היה שחקן, לפני 40 שנה, במולדת – בולגריה. "אין הצגת ילדים קלאסית שאני לא מכיר", הוא קובע. כשעלה לארץ "עם העליה הבולגרית", הצטרף כשחקן ל"לי-לה-לו". משם עבר ל"דודהמי", שם היה גם מנהל הצגה, נוסף לשחקן. ואז החליט לעשות הצגות ילדים בארץ. "היה איום ונורא, לא יכולנו לעשות כלום. היינו נוסעים עם התפאורות במכונית אחת והיה נורא". אז הוא נסע לפריז.

"עזבתי, כי כאן לא הצלחתי. לכן אמרתי, אעשה תיאטרון ילדים בפריז. חשבתי, ששם אני יכול להצליח. חבר סיפר לי, שאין תיאטרון ילדים בפריז. לא ידעתי מילה צרפתית, אבל תוך שלושה חודשים למדתי. התחלתי עם 'כיפה אדומה' וזו היתה הצלחה אדירה. הכל אצלי צריך להיות פרפקט. אחר כך היה 'החתול במגפיים', שרץ שש שנים ואחר-כך 'החיה והיפה'". וכן הלאה וכן הלאה, 11 שנים.

כל ילד – גאון

"עזבתי שם, כי הרגשתי בודד. לפני כן הייתי שמונה שנים בארץ והתגעגעתי. המשפחה רצתה לחזור, הילדים רצו לחזור. חזרתי עם הרבה כסף". והתחיל פה מחדש. אופרטות מיובאות והצגות ילדים. "סילווה", "נסיכת הצ'ארדש" בגלגול ראשון ושני, "נילס" ו"זרבובים", "גבירתי הנאווה" ו"עליסה בארץ הפלאות".

עכשיו יש לו בכיס גם הזכויות ל"הלו דולי" ו"שיער", "אבל אני לא ממהר".

בהצגות הילדים שלו יש תמיד ילדים שחקנים. הוא סבור כי בלי ילדים על הבמה, זה לא אותו הכיף לילדים באולם. כדי לבחור ילדים, "אנחנו נותנים מודעה בעיתון ובאים עשרות. כל אמא ואבא חושבים שהילד שלהם גאון. מתוך 50-60 שבאים, יש שניים שלושה יוצאים מהכלל. הם נשארים מינימום שלוש ארבע שנים להצגות". ממש להקה. הם עוזבים, הוא אומר, כשמגיעים לגיל שלא נעים להם להופיע בהצגות ילדים.

את ההאשמות על ניצול של הילדים כגורמים להרבה הכנסות ומעט הוצאות, הוא רוחה על הסף: "ילדים עולים לנו יותר משחקן, אנחנו לא מנצלים אותם, הם באים ברצון". יש אפילו ילדה אחת מירושלים, הוא מספר, שזה מחוץ לתחום שמתוכו הוא בוחר את שחקניו הצעירים, שהוריה היו מביאים אותה מירושלים לכל הופעה. כך 100 הצגות, רק כדי שהילדה תוכל

להיות כוכבת קטנה. ההפקה לא יכולה לשלוח בכל פעם אוטו לירושלים, הוא מסביר.

לכוכבים הקטנים הוא אינו משלם משכורת. או למה הוא אומר שזה יקר? כי "אנחנו מוציאים להם רשיון עבודה, נותנים להם מתנות, שתיה, אוכל, נסיעות, אפילו מחכים ליד הבית לראות שהילד עולה הביתה". יש תנאים. "הצגת ילדים זה 30-40 אלף דולר ואני מעלה מינימום 100 הופעות. ובסוף לא מרוויחים כסף", הוא אומר, "יש כל כך הרבה הוצאות".

חודש בהיכל

אבל האהבה הגדולה שלו זה אופרטות ומיוזיקלס. את האופרטות הוא מייבא, מיוזיקל הוא מוכן להעלות מתי שנראה לו. "אני אעשה רק אם יהיה קאסט כמו שאני רוצה ואם יהיו אולמות כמו שאני רוצה". ככה למשל, ל"הלו דולי" הוא רואה ככוכבות שבאות בחשבון את רבקה רז, מיקי קם, רבקה מיכאלי וליא קניג. "אני חושב שאני טוב בחלוקת תפקידים".

"גבירתי הנאווה" היא אולי היהלום בכתר שהוא חורש, נכון לעכשיו. "לקחתי את הריזיקה של 'גבירתי הנאווה', כי היה לי היכל-התרבות לחודש. ואני הראשון בארץ שהיה לו דם לחתום לחודש בהיכל. לפני שנתיים, חברים בצרפת הזמינו אותי לראות את 'גבירתי הנאווה' בשוויץ. לא כל כך רציתי, אבל הלכתי, ובאמצע ההצגה נורא התרגשתי. החלטתי שאני אעשה את זה בעברית. חיפשתי שותף, ומצאתי את משה יוסף.

"אני גמרתי עם הבמאי והכוריאוגרף בצרפת, אני אישית בחרתי את כל הקאסט. הייתי מנהל אמנותי, שותף 50% בהפקה, טיפלתי בשחקנים, ברקדנים. שבע-שמונה פעמים נסעתי לטפל בבגדים, בתפאורות, לתפור בגדים חדשים לריטה. לקחתי אותה 400 ק"מ בטקסי ספיישל כדי שתראה את ההצגה". שיהיה פרפקט. הוא אגב, "בטוח שהקאמרי לא היה עושה את עלובי החיים בלי הרעיון של 'גבירתי הנאווה'". וזה היה רעיון שלו, כזכור.

אחר כך הביא את "העטלף", בשותפות עם יהודית טלית, "כי זו היתה פרודוקציה גדולה". ואחרי זה, החליט לעשות הצגה ישראלית – "סילווה, נסיכת הצ'ארדש", מהדורה שניה ומקומית. "התלבושות והכל היה מפריז. היתה הצגה גדולה מאוד. 60 משתתפים, בעברית, רוני רייס בתור המעבד המוסיקלי, ומרים טרכים, אני ביימתי לבד. הכל היה פרפקט. אבל הקהל זילזל, העיתונאים התעלמו. הקהל לא בא – אז הפסקתי". מאז החליט, כך הוא אומר, להפיק כאן רק מיוזיקלס (והצגות ילדים כמובן) ואת האופרטות לייבא.

ממש ממש בימים אלה, הוא מביא לארץ את "דם וינאי". יש לו אגב, את הזכויות להצגה גם בגרמניה. "הכל מוכן, אז אצא לטייל בחו"ל. אני אוהב להיות שם, ארוויח כסף ואבזבז", הוא מחייך. אבל הוא גם מבהיר, "לא עושים מזה הרבה כסף". השבוע, בכל אופן, הוא עם ההפקה בארץ.

"הבאתי תזמורת מחו"ל, בגלל תקלה עם איגוד הנגנים. להראות להם, שפעם אחת אני מתכוון למה שאני אומר. הלהקה באה, כי היא רוצה לבוא לישראל. אין איתם שום בעיות, אין טענות". יעקב לוקח אותם לסיור וטיול בארץ, והם מאד שמחים מזה, לדבריו. מסע בארץ המובטחת.

20 הופעות הוא שיבץ להם, ו"אין כרטיסים", הוא מצר באנחה. "ב-13 בחודש יהיה ערב חגיגי. הופעה עם שמפניה ופַּנְפָרים והרנובה המהולה", הוא מניף ידיים לצדדים והעיניים בורקות. רק הסמוקינג חסר.

"אני עושה דברים שאני אוהב. אם אני לא אוהב – אני לא עושה. 'רובוטריקים' לא מעניין אותי, אז לא עשיתי. ובאמת, מי שעשה – הפסיד", הוא זורק כלאחר יד. "בפריז הייתי מנהל הצגה באולימפיה – המיוזיק הול הכי גדול – והכרתי את אדית פיאף. כשבאה טובה פורת ואמרה שהיא מכירה את כל השירים שלה, החלטתי לעשות. לקחתי את הכי טובים, כולם היו יוצא מן הכלל. הזמנתי את כל העתונים, כתבו טוב, אבל זה לא עזר. ראיתי שבאים 70-80 איש ואני יכול להחזיק מעמד ארבע הצגות, אז הורדתי מיד".

כשלון, חלק מהמשחק

כשלון. חלק מהמשחק. "היום יש ברוך, מחר הצלחה", הוא אומר בשוויון נפש. "במקצוע שלנו נורא מסוכן ומפחיד – אנחנו תמיד משחקים פוקר". וגם זה נאמר בלי שמץ של מורא.

הטלפון, לא הכסוף, השני, מצלצל. משא ומתן טלפוני בגרמנית. המספרים משתרבטים על הנייר שלפניו. "הגרמנית שלי לפעמים לא כל כך טובה. לפעמים אני מבין מה שאני רוצה להבין", הוא מחייך. "מציעים לנו את 'חליל הקסם' מהאמבורג במרק. 66 אלף מרק. אבל יש לנו בעיה – יש יותר מדי אופרטות", נאנח ומחייך.

הוא לא מצטער על שום דבר שעשה, גם לא על כשלונות. "אני לא שחקן מתוסכל. אני חושב שאני טוב, אבל יש לי מבטא, אז אני לא רוצה לשחק בעברית". טוב לו בממלכה שלו. "אני בן 56 ומעוניין לעבור כמה שפחות, כי אין לי כוח", ושוב הוא פורש ידיים לצדדים. דווקא הוא לא נראה עייף במיוחד.

לפעמים הוא עומד בפתח האולם, מחכה לאנשים שיוצאים מההצגה, שואל איך הם נהנו. קשר חי. בהצגות הילדים הוא אינו מרשה להיכנס באמצע או לאכול בהצגה. "הקהל היום אחר, בא להצגות. אני לא חושב שיש מקום בעולם עם כל כך הרבה תיאטרון כמו אצלנו".

אבל אחרי כל האגדות והזרבובים ונסיכות הגיבורים המצויירים, הוא עדיין הכי אוהב אופרטות. "אני שחקן של אופרטות, אני אוהב את זה. בהצגה, אני עומד בשורה האחרונה, דואג שהכל יהיה פרפקט". ■

"במקצוע שלנו נורא מסוכן ומפחיד. אנחנו תמיד משחקים פוקר. אני עושה את הדברים שאני אוהב. אם אני לא אוהב – אני לא עושה. עכשיו מציעים לנו את 'חליל הקסם' מהמבורג. 66 אלף מארק. אבל יש לנו בעיה. יש יותר מדי אופרטות".

הספיק יעקב. לא שחקן מתוסכל.

יוסף לפיד

הטור של טומי

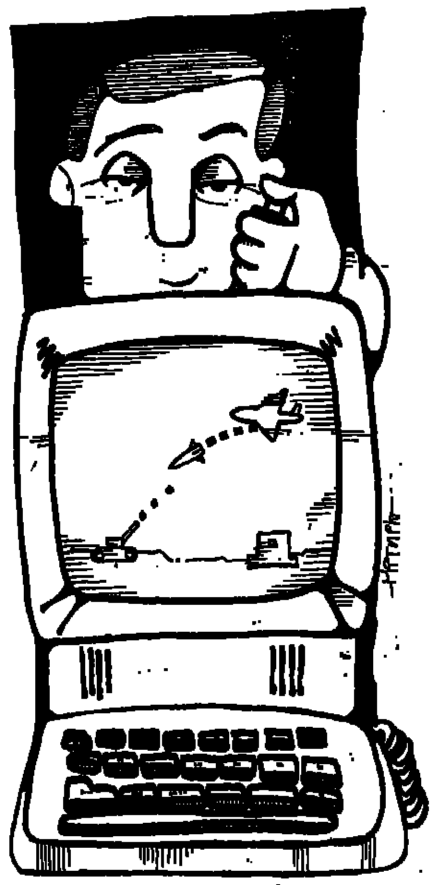

שמופורץ

מזמן לא היה לנו הכבוד לברך את ארגוני המורים על הפעלת זכותם המקודשת להתעלל בתלמידים ובהורים. שבועות ארוכים חלפו ללא שביתות, ואפילו עיצום קטן אחד לא נראה באופק. חששנו כבר שקרה משהו נורא, איזו מגפה או אסון טבע, שמנעו מארגוני המורים להשמיע את ציוצם הפדאגוגי.

השבוע נרגענו. זה סוף סוף בא. כיתות א' ויוד־בית הושבתו כמחאה על שחיקת שכרם של המורים בשנים שחלפו. כי גם כאשר ההסתדרות חתומה עם הממשלה על הסכם שכר לגבי ההווה, עדיין ניתן לשבות – על העבר.

למותר לציין, כי עילת התביעה חסרת שחר. כל אחד מאתנו יכול לטעון, ששכרו נשחק בעבר. התוכנית הכלכלית שהצילה את המשק היתה מבוססת על שחיקת השכר. המורים אינם יצורים מהמאדים, הם נטלו חלק במאמץ לאומי, שדרש מכולנו קורבנות והביא לכולנו תועלת. עכשיו הם דורשים פיצויים, בזכות העובדה, שהם מחזיקים את ילדינו בגרון ואותנו בעצבים. אז נא להיכנע.

כדי להקל על ראשי אירגוני המורים, אני מציע, שבמקום לנמק את עיצומיהם ושביתותיהם בטענות מצוצות מהאצבע, פשוט יודיעו על שמופורץ.

אתם תשאלו בוודאי מה פירוש שמופורץ? מה משמעותה של המילה שמופורץ?

ובכן, לשמופורץ אין שום פירוש ואין שום משמעות. אבל שמופורץ יכול לשמש כמילת קוד. מעין סיסמה. כדי שארגוני המורים, כאשר בא להם לשבות, לא יצטרכו להמציא תירוצים שקופים וכדי שמשרד האוצר לא יאלץ לנהל אתם ויכוח סרק, יודיעו ארגוני המורים על שמופורץ. משמע, אם לא תעלו לנו את השכר, אנחנו שולחים את הילדים הביתה. ואז האוצר יחליט אם להיענות לשמופורץ או לא להיענות לשמופורץ.

זה יהיה פשוט ותכליתי ומובן לכל. כמו ששודדי בנק לא מספרים לקופאי על מצבם הסוציאלי הקשה, אלא אומרים לו "כסף או שאני יורה!", כך יחסכו לעצמם ארגוני המורים הרבה כירבורים, אם יודיעו, כפשטות אלגאנטית, על שמופורץ.

על סמך מה אתם דורשים תוספות שכר? – ישאל שר החינוך והמורים ישיבו: "שמופורץ!" וישלחו הביתה את כל תלמידי היסודיים. "אבל אתם חתומים על הסכם שכר!" – יזדעק שר האוצר והמורים יענו: "שמופורץ!" וישלחו הביתה את כל התיכוניסטים. ואז תתכנס הממשלה ותחליט שמול נימוק כמו "שמופורץ" היא לא יכולה לעמוד ותיכנע למורים. כי שמופורץ זה שמופורץ וכל הארץ שמופורץ אחד גדול. ■

שלש פאזות

אם מפעילים את מכונת הכביסה בזמן שהמזגן פועל בסאלון, נוצר קצר והמחשב מוחק את כל מה שכתבתי עד עכשיו. למותר לציין, שזה קורה תמיד לאחר שכתבתי דברים חשובים ומבריקים במיוחד.

התשובה לבעיה נקראת "שלש פאזות". פירושן של "שלש פאזות" הוא, שמחזקים את התשתית של רשת החשמל הביתית, כדי שהיא תוכל לשאת ביתרת העומס. את התקנה הדרושה בתוך הבית מבצע חשמלאי פרטי, תמורת כמה עשרות שקלים. את החיבור לרשת החוץ רשאית לבצע אך ורק חברת החשמל.

פניתי לחברת החשמל בכתב. אחרי כמה שבועות נתבקשתי לשלם 263 שקלים מקדמה. שילמתי מיד. אחרי כמה שבועות באו לבדוק את מצב הרשת, ואחרי שלשה חודשים הודיעו לי בכתב, שמוכנים לבצע את העבודה תוך שלשה חודשים נוספים מהיום בו אשלם את הסכום הפעוט של 3032 שקלים.

יתכן שיש סיבות אובייקטיביות לסחבת של למעלה מחצי שנה ויתכן גם, כי 3032 שקלים הוא מחיר מוצדק, ככל שהוא נראה אבסורדי. אך מה שבוודאי לא בסדר כאן, הוא חוסר האונים המוחלט של הצרכן, כאשר הוא נתון לחסדיו של מפעל מונופוליסטי.

אין ספק בלבי, שגם חשמלאים פרטיים מסוגלים לחבר שלש פאזות לרשת. ואני נוטה לחשוב, שאילו נאלצה חברת החשמל להתחרות על השוק מול יזמים פרטיים, היא היתה מבצעת את העבודה בפחות זמן משמשה חודשים ובמחיר נמוך מ־3000 שקלים.

אבל חברת החשמל לא מרשה לאיש לגשת לרשת ולכן, אם אני רוצה שלש פאזות, אז אין לי כל ברירה, אלא להיות אסיר תודה שחברת החשמל מוכנה להתקין לי אותן, מתי שהיא רוצה ובמחיר שהיא קובעת. קובעת – לא מבקשת, לא מציעה, אלא קובעת. אחרת תמשיך מכונת הכביסה לכבות את הכתוב על מרקע המחשב שלי. ואולי זה מה שחברת החשמל רוצה, כדי שלא אוכל לכתוב נגד המונופול שלה.

יש כאן קצר והצרכן הוא המתג. ■

רבוי טבעי

בתגובה למאמר שפירסמתי ב"מעריב", על חובתם הלאומית של בחורי הישיבה לשרת בצה"ל, כותב לי קורא דתי, מנחם בכרך מחיפה, מכתב מעורר מחשבה:

"אתה תובע שבחורי הישיבות יגנו על המדינה באותו חירוף נפש שבו הם מגנים על השבת. ניחא, אפשר לדרוש זאת, יש בכך מידה של צדק ותתירה לאיחוד עם ישראל. אבל, אחרי שגומרים את המלחמה הצבאית, נשארת ללא ספק המלחמה הדמוגראפית. ובזה – תצטרכו להודות – החרדים הם החלוצים.

ואז נא לדרוש אותו אומץ הנפש כמו במלחמה הצבאית, גם במלחמה הדמוגראפית – מכם".

עד כאן המכתב. המענין הוא, שהליכוד, הלכוד במלכודת הדמוגראפית, עוד לא עלה על הרעיון הזה. הליכוד כבר מבין, שבויכוח על השטחים, הנימוק הדמוגראפי הוא הקלף החזק ביותר בידי המערך. הליכוד גם יודע, שתקוותיו לעליה המונית מארה"ב, משולות לחלומות באספמיה. איך זה שהליכוד לא פנה עד כה בקריאה לעם ישראל, להשיב לפלשתינים מלחמה שערה במטבע שלהם: מי־שלה קטן על כל מוסה, גאולה קטנה על כל פאטמה?!

וכי מי חשב על זה ראשון, אם לא בן־גוריון? בראשית המדינה, בתקופת הצנע, כאשר אנשים עוד גרו באהלים, הוא הכריז על פרס לכל אם יהודיה שתלד עשרה ילדים. הדבר נראה אז כאבסורד. מסתבר, כי גם בנושא זה הוא ראה, תרתי משמע, את הנולד.

אני לא בא, חלילה, להטיף שתרוצו מיד לעשות ילדים. אני רק תוהה, מדוע אנחנו סומכים תמיד רק על היבוא ולעולם לא על תוצרת הארץ. ■

גיל

בעוד כמה ימים אני בן 56. אני מנסה לתהות על משמעות הגיל שלי ולא כל כך מצליח. אני חושב, שמכל הפרספקטיוות, פרספקטיווה זו, של הגיל, היא המסוככת ביותר. מה לא נכתב כבר בנושא הגיל? אין ספור בדיחות ופיתגמים ואימרות שפר, על הזיקנה שהיא טובה יותר מהאלטרנטיבה; על האשה, שיש לה שני גילים בלבד, הגיל הצעיר והגיל שבו היא נראית נהדר – וכיוצא בזה חוכמות, ששמעתי והשמעתי במרוצת השנים, אבל זה לא עוזר.

זה לא עוזר לי למקד את עצמי בעיני אנשים צעירים. אני מנסה לדמיין לעצמי כיצד אני נראה בעיני פקידת הבנק שמאחורי האשנב, בעיני סטודנט באוניברסיטה, בעיני מנהל נמרץ של חברת מחשבים, שטרם מלאו לו 35, בעיני אשת חברה בת 40?

כאשר אני מתברח עם המלצרית, האם היא רואה בי איש משעשע או תרח זקן? כאשר נהג המונית מתנצל, שאין כניסה לסימטה – האם הוא חושב, שיקשה עלי ללכת קצת ברגל? וכאשר אני מתלוצץ בחברת צעירים על כך שאני משחק משחקי מחשב – מדוע הם מקבלים את דברי ברצינות? מדוע הם חושבים שלא מתאים לי לשחק משחקי מחשב? מדוע רק לצעירים מתאים לשחק משחקי מחשב? מה אני, לדעת הצעירים, צריך לעשות? לתפור לעצמי תכריכים?

אני מניח שלנשים קשה עוד יותר להבחין בין נימוסים־כלפי נשיותן לבין יחס לגילן, בין מחמאות האומרות משהו לבין קילוסי סרק, בין מבט משמעותי לבין מבט סלחני. אולי הן כן יודעות להבחין, אך לא תמיד רוצות להבין את המסר.

בנעורי הייתי לא פעם נבוך מחיוניותה הנשית של אמי. חשבתי, שזה לא מתאים לאשה בגילה. היום אני יודע, שהיא לא היתה זקנה כל כך. אני הייתי צעיר וטיפש. כמו הצעירים הטיפשים המתייחסים כיום אלי כמו אל מתושלח. ■

(הדברים שודרו בתכנית "השבוע שלי" ב"קול ישראל")

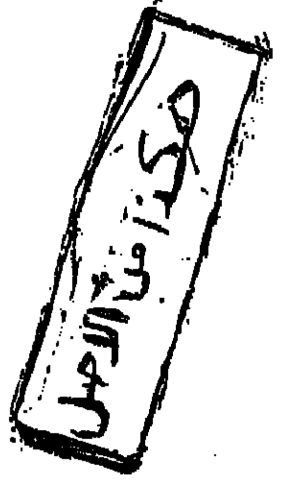

בובה לי

שיווק צעצועים ומשחקים חינוכיים

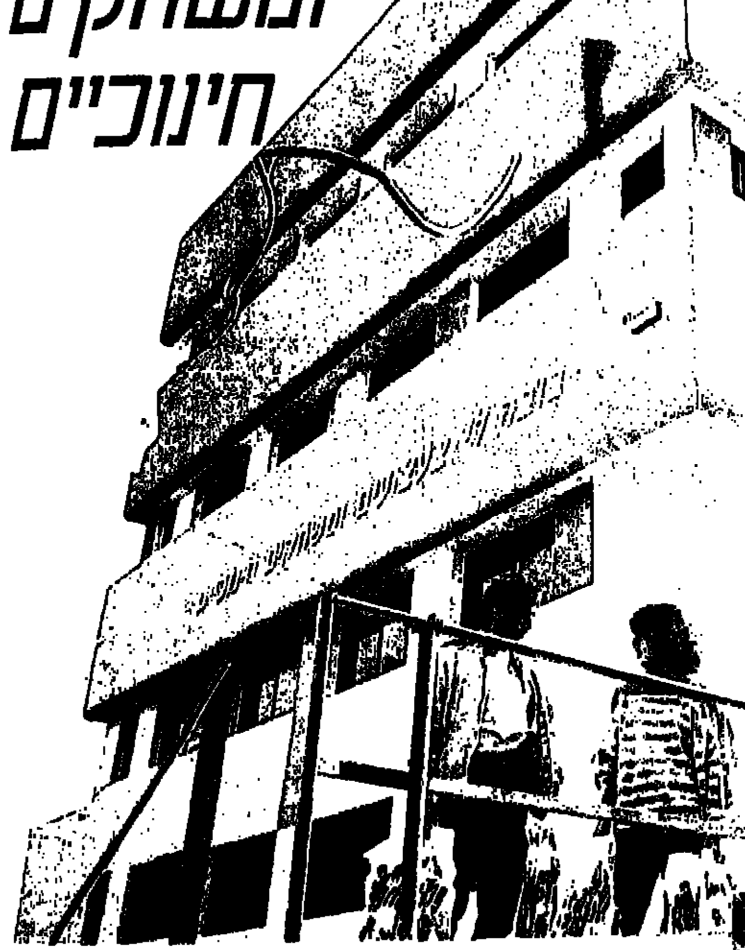

"בובה־לי", אחים רוזנברג (1987) בע"מ, מציעה מיגוון רחב של משחקים וצעצועים המיועדים לילדים ולנוער, אך גם למבוגרים. ב"בובה־לי" מקפידים על איכות ועל צרכים חינוכיים של ילדים ונוער בארץ.

חברת "בובה־לי" הינה חברה מתחדשת ודינמית. בבית "בובה־לי" החדש, בן 3 קומות, אפשר למצוא תחת קורת גג אחת, צעצועים ומשחקים ממיטב תוצרת כחול־לבן וכן מתוצרת חוץ. צעצועים ומשחקים אלה יכולים לענות על צרכיו של כל אחד – פעוט, ילד, מבוגר, מורה, או גננת – וכולם באיכות מעולה.

השרות ב"בובה־לי" שונה וחדשני. בקומה הראשונה של הבנין יוכלו המבקרים במקום להתנסות באופן חופשי במשחקים, ליהנות מן המשחק וכן לבדוק מידת התאמתו לגיל ולאופי.

כמו כן תוכלנה גננות לקבל הדרכה מיוחדת – באולם התצוגה. חלק מן המשחקים קיים בלעדיים ל"בובה־לי" ושמות היצרנים מדברים בעד עצמם:

- משחקי אורדע – משחקים חינוכיים לכל הגילאים, המפתחים את החשיבה, הקריאה והחשבון.
- "פליימוביל" – עולם הרפתקאות מיניאטורי, המכיל בובות משחק, מכוניות, בתים, חלליות ועוד, הכל להרכבה עצמית ונתון לדמיונם של המשחקים.
- הורזן לילד – צעצועים ופאזלים מעץ, עמידים וחזקים במיוחד לגני הילדים וגם לבית.
- צעצועי גיל – קוביות והרכבות לגיל הרך.
- משחקי עין שמר – משחקי לוח מגנטיים, להרכבת מילים ולתרגילי חשבון.
- דידקטו – פאזלים חינוכיים.
- פלבה – קוביות והרכבות רמויי עץ קלים, צבעוניים ורחיצים.
- משחקי תגל החדש – מונופול חסמבה, חבילה תגיעה ועוד...
- בדורי משחק מגומי – מיצור עצמי (לייצוא) במיגוון צבעים וגדלים, באיכות מעולה.

עוד ניתן למצוא ב"בובה־לי" משחקים כגון:

פאזל־תנכי – סדרת פאזלים חדשה בנושא: סיפורי התנ"ך.

"בובה־לי" אף מיבאת עזרים דידקטיים לגני הילדים ולחינוך המיוחד.

את כל אלה ועוד רבים אחרים, אפשר למצוא בבית "בובה־לי" החדש, הבית שאי־אפשר להחמיץ על הכביש הראשי בואך פתח־תקוה.

את הצעצועים והמשחקים המשווקים על־ידי "בובה־לי" אפשר להשיג ברשתות השיווק הגדולות ובחנויות לצעצועים המובחרות בכל רחבי הארץ.

"בובה־לי", ז'בוטינסקי 89 פ"ת. טלפונים: 8־7־6־03־9243365.

(מודעה)

משה לדר,
סן־פרנציסקו

הקונה הוא המלך

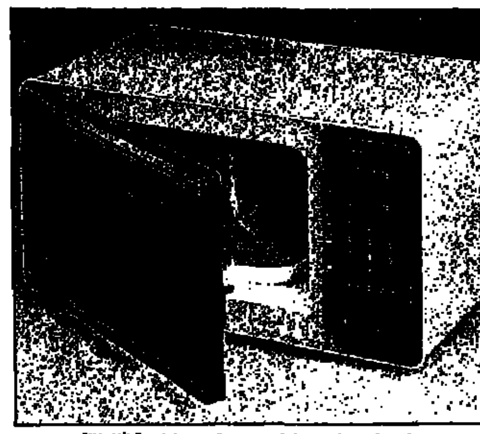

מיקרוגל על הגל אצל "מייסיס". תוצרת "ליטון". מחיר רגיל: 290 דולאר; במכירה הכללית — 190.

דמותו המוכרת של הסבא, בוקן לבן, משקפיים ובבגדיו המסורתיים בצבעי אדום־לבן, ניבטת אליך כאן מכל עבר זה חודש ימים. אין לך תחנת טלוויזיה בארה"ב, שבאחר ההפסקות מסרטים/מחזות/חדשות/ספורט לא יופיע סנטה קלאוס המחלק מתנות לילדים וגם למבוגרים.

היהודים בארה"ב משתלבים יפה כנוף. A Merry Chanuka, הם קוראים לחג המולד הממשמש ובא, והמקפל בתוכו גם את יום השנה האזרחית החדשה, אם כי לו מקדישים האמריקנים הרבה פחות זמן, ובעיקר – כסף.

העסקים פורחים ועוד איך. מפרסומים של אגודת הצרכנים בארה"ב, נמצאנו למדים על גידול ניכר במכירות לקראת חג המולד לעומת דצמבר אשתקד. כל זאת – למרות הנפילה הגדולה ב"וול סטריט" ב־19 באוקטובר. מסבירים זאת בפירסום מוקדם מהרגיל. כבר במחצית נובמבר, ויש אומרים עוד קצת קודם לכן, החלו בתי העסק הגדולים ורשתות השיווק המפורסמות להפציץ את הציבור בכל אמצעי התקשורת, החל מרשתות הטלוויזיה הארציות, דרך המקומיות, רשתות הכבלים, רדיו, עתונות ארצית ומקומית וכו'.

אין פלא שהציבור נילכד. שטיפת המוח והניירת העצומה הזורמת לבתיהם של האמריקנים – עושים את שלהם. קנה מישהו, אי פעם משהו בחנות, נתבקש למלא טופס וכו השם – הוא יכול להיות סמוך ובטוח שלאורך שנים יקבל הביתה רשימת הצעות וכה "מציאות" מכל הבא ליד.

המחירים?

כישראלים – יש לנו בעייה. 1500 דולארים שלנו, לדוגמא (במחיר ממוצע של 1.70 שקל לדולאר) אינם שוים בערכם ל־1500 הדולארים שבידי האמריקנים. כח הקנייה שלהם גדול משלנו, בהתחשב בעובדה שאנו צפויים למכס ולהיטלים אחרים, בעיקר על מוצרי חשמל, שלא לדבר כבר על מתח־הרווחים של הסוחר הישראלי.

גן־עדן לקניות

ישראלי טוב אומר ש"הכל אפשר לרכוש בארץ, אין צורך לייבא מחו"ל". זה אולי נכון, אם כי לא תמיד. השאלה רק: באיזה מחיר אפשר להעדיף את הקנייה של מוצר כלשהו בחנויות וברשתות השיווק שלנו. לישראלי הממוצע נראה מחיר המוצר בארה"ב זול, לעתים בכמה מאות אחוזים, מהמחיר שהוא נידרש לשלם בארץ תמורת מוצר דומה. ולא תמיד הוא עומד בפיתוי, למרות ההירהור הנוסף בדבר תשלום מכס.

באמריקה כשם שהוא מכיר את פסל החירות ואת ה"אמפייר סטייט בילדינג" בניו־יורק, מכיר הישראלי את "מייסיס". ואין לך כמעט עיר שאין בה סניף של "מייסיס". ב"מייסיס" אפשר לקנות הכל – זה גן־עדן לנשים וגברים. בימים אלה, של לפני חג המולד, "חותכים" שם מחירים בצורה ניכרת, ואם מכריזה המודעה על 30 עד 40 אחוזי הנחה – כל הסיכויים שזה בדיוק כך.

הסיסמה "הקונה תמיד צודק" המונחת ביסודו של המסחר האמריקני, מקדמת את פניך בבתי עסק רבים. כמובן שכל פירסומאי מוכשר דואג להלביש את הסיסמה על "גימיק" כלשהו. לקונה, מכל מקום, יש הרגשה כי יש גם מעשה מאחורי הסיסמה.

מחיר המוצר אינו משנה. יכול להיות נמוך כדי 8 דולאר או גבוה מאה מונים. האופציה להחלפה תמיד נתונה בידי הקונה. לא בודקים בציציות. מאמינים לך. מבינים שבתי העסק שם נועדו כדי לשרת את הקונה. והשרות – אדיב מאין כמוהו. המוכרים ישמחו לעמוד לרשותך. ואם בכל זאת משהו לא לרוחך, והשרות אינו מהיר או אדיב די הצורך – בדוק את המוכר. קרוב לוודאי שאינו אמריקני.

זאת ועוד: אם קניתם משהו ב"מייסיס" בניו־יורק והמשכתם בטיול – אין בעייה של החלפה. אפשר לעשות את זה גם בקורטה מאדרה שבקליפורניה. זה ביזנס גדול מכדי לעסוק ב"קטנות" כמו החלפה.

"הבחורים הטובים"

בתחום מכשירי החשמל והאלקטרוניקה סיירתי באחת מחנויות הרשת הידועה בשמה The good guys. הבחורים הטובים הללו מציעים לקונה "מתנות" במחירים שממש קשה שלא להתפתות.

מה אני, כישראלי, צריך לעשות, אם אני רואה כהנה וכהנה, כמו למשל:

• טלוויזיה צבעונית ("שארפ", מסך 13 אינטש, שלט־רחוק) במחיר 158 דולאר;

• אם מישהו רוצה "אולם קולנוע" בביתו – תשמח חברת "פיליפס" להעמיד לרשותו את המסך הגדול מתוצרתה, 52 אינטש. מ־3000 דולאר יקבל הקונה שני דולארים עודף. בתשלומים, כמובן. מכבדים את כרטיסי האשראי הגדולים.

• וידיאו. ואני הולך על המכשירים הזולים ביותר. תוצרת "גולדסטאר", שלט־רחוק, 188 דולאר. "מיטסוביש" מיפאן מציעה לך מכשיר משלה תמורת 248 דולאר ואילו "פיוניר", משלבת וידיאו + קומפקט־דיסק במחיר 698 "ירוקים". קלטת לוידיאו, 120 דקות, תוצרת BASF, רק 2.48 דולאר.

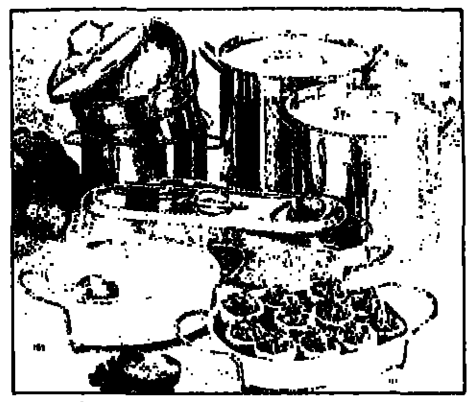

כל דבר ב־20 דולאר. עקרת הבית בוודאי יכולה להעריך זאת היטב. את כל הנראה בתמונה אפשר להשיג ב"מייסיס" ב־120 דולאר. או אם תרצו – ב־20 דולאר לפריט. החסכון הכללי מהמחיר הרגיל, כמצויין בחוברת, הוא בסביבות 40 דולאר.

• מכירים את מכשירי הקומפקט־דיסק הקטנים של "סוני" (יקרים, יש זולים יותר). "סוני" אינה מסתפקת בהשמעת תקליטון אחד, לפיכך ימכרו "הבחורים הטובים" מכשיר המאחסן 5 תקליטונים. אין צורך לקום מהכורסה. הכל בשלט־רחוק. 398 דולאר.

• רדיו־טייפ למכונית. "סאניו". 99 דולאר.

יכולתי להמשיך ולספר על תנור מיקרוגל, החל מ־79 דולאר, ועל ג'אקוזי (1795 דולאר), על תיבות אחסנה שונות, כלי מטבח, קריסטלים, שמיכות, צעצועים ומה לא – אך למה לגרות סתם את התיאבון. וכאן המקום לחזור לשאלת היסוד הציונית: וכי מה? האם אין אנו יודעים כי החיים בגולת אר"הב אינם יפים יותר, נוחים יותר? זולים יותר? ■

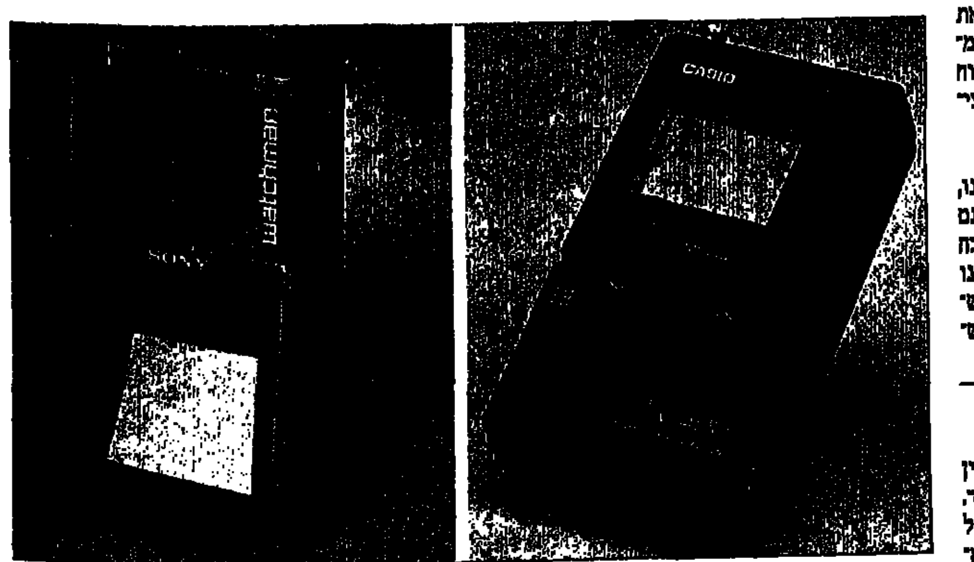

מימין – טלוויזית־כיס, צבעונית. מסך 2 אינטש. "קאסיו". 168 דולאר. אצל "גוד גייס".
משמאל – "ווטשמן" בשחור לבן, של חברת "סוני". מסך 4 אינטש. 128 דולאר. אצל "גוד גייס".

מרזי מורית.
ההבדל הדק בין להיראות טוב ולהיראות מצויין.

לפעמים ההבדל בין להיראות טוב ולהיראות מצויין הוא באמת דק. משהו בין חמישה לעשרה קילוגרמים. אבל מי כמוך יודע שההבדל הדק הזה הוא ההבדל הגדול בין ללבוש בגדים אופנתיים או להתפשר על "מה שעולה עליך", בין לקבל מחמאה גדולה או סתם מילה טובה. בקיצור... ההבדל הגדול בין להיות מרוצה מעצמך – או לא. עכשיו, למרזי מורית יש פתרון גם בשבילך. תכנית הרזיה מיוחדת לבעיית ההבדל הדק – תכנית אישית קצרה, מהירה ונוחה. "ההבדל הדק" – תכנית מהפכנית להרזיה מהירה והמסת השומנים.

"ההבדל הדק" – במהירות ובפיקוח רפואי
שיטת ההרזיה של מרזי מורית מותאמת לך באופן אישי על ידי רופאי החברה בהתאם לנתוניך. התכנית מאפשרת לך אכילה מרובה תוך כדי שריפה מכסימלית של השומנים.

"ההבדל הדק" –
עם הנוסחא השוויצרית "מרזית"
כדי לרזות מהר יותר וקל יותר משלבת תוכנית התזונה שלך את "שיטת מרזית" – הכמוסות והמשקה הבלעדיים, ללא תרופות. נוסחת "מרזית" פותחה בשוויץ ע"י חברת PHARMAKON, מהנודעות בעולם, בלעדית ל"מרזי מורית"

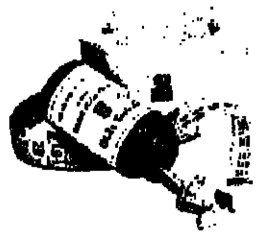

"ההבדל הדק" – בהמסת השומנים
צוות הרפואי מתאים עבורך גם תכנית אישית להמסת ריכוזי השומן והצלוליט שלך.
תוכנית זו, המשלבת את התכשירים הבלעדיים המיוצרים בנוסחה ייחודית, מבטיחה לך את סילוק כל השומנים הבעייתיים שלך.

"ההבדל הדק" – יותר נוח, יותר דיסקרטי
ההתקשרות עם מרזי מורית היא ישירות לביתך – בלי התחייבויות. בלי לצאת מפתח הבית. בנוסף, קווי הטלפון של מרזי מורית עומדים לרשותך 24 שעות ביממה!

"ההבדל הדק" – עם הוכחות להצלחה
התקשר אלינו ואנו נשלח אליך עוד היום הוכחות מצולמות מדהימות להצלחה.

שירות מיוחד – להרזיה מיידית
תכנית ההרזיה והמסת השומנים בביתך תוך 48 שעות!
שירות מיוחד של מרזי מורית למענך. ניתן למסור פרטים אישיים לצוות היועצות, לצורך מילוי שאלון ההרשמה באמצעות הטלפון, בכל יום בין השעות 08.00–16.00. תוך 48 שעות תגיע לביתך תכנית ההרזיה האישית שלך ומיד תוכל להתחיל לרזות.

מרזי מורית על הקו 24 שעות ביממה
גם בלילות ובשבתות!
התקשר אלינו לטלפון:
02-222676, 02-222903, 02-225784.
או שלח אלינו את התלוש ותתחיל גם אתה לראות את ההבדל הדק!

גזור
מרזי מורית בע"מ
רח' המלך ג'ורג' 35 ת.ד. 4456, ירושלים 91043
נא שילחו לביתי – חינם: חומר הסבר מפורט לשיטה + הסבר לכמוסות ולמשקה השוויצרי ב"מרזית" + הסבר לתכשירים לריכוזי השומן + הוכחות מצולמות + שאלון הרשמה מדעי – ללא כל התחייבות.
שם ________
כתובת ________

מרזי מורית
רואים תוצאות!

טל בשן

הנסיכה מטנדורי

יש אנשים שבאים ל"טנדורי", המסעדה ההו־דית, רק כדי לראות אותה – תופעה חריגה לגמרי בלב ההמון הישראלי החוגג, ממש בתוך ככר דיזנגוף: יפהפיה הודית בסארי רקום זהב, עם נקודה על המצח, נראית כמו נסיכה, מתנהגת בהתאם. קידה שלובת ידיים כמנהג ההודים, שוש־נה ביד, קול נשי, צרוד במקצת. העברית תשוש־פת שלה לא מקלקלת את האשליה: רינה פישקר־נה, נסיכה יהודיה מעולם אחר.

בהודו היתה רינה (29) קרוב לוודאי יושבת בבית, כדרכן של רוב הנשים ההודיות, מחכה לבעלה, קברניט בצי הסוחר, שיחזור מן הים. כאן מנהלת יחד אתו עסק רציני: רווחים גדולים, השקעות גדולות. בחודש הבא תיפתח עוד מסעדת "טנדורי" באילת, עם רקדניות הו־דיות אותנטיות. עכשיו מדברים גם על בית מלון בנו־סח הודי.

כל הצוותים במסעדות הובאו במיוחד מ"שרתון" ניו־דלהי. גברים הודים מקבלים ממנה את ההוראות. בהודו, קרוב לוודאי, זה לא היה הולך. "הם רואים כי אחות גדולה", היא אומרת בדרכה האלגנטית, עוקפת כל חשד לפמיניזם מיותר, אבל גם היא מודה שהכל התחיל ממנה, מהרצון שלה לחיות כאן, בארץ, עם בעלה. היא בסך הכל רצתה להגיע הביתה בשלום.

אביה הודי סיקי, גנראל בצבא ההודי. אמה יהודיה מבגדד. שידוך בלתי אפשרי כמעט בהודו. סבה וסבתה ישבו על אמה "שבעה" כשהתחתנה, אבל האהבה, כמו בסרטים ההודיים, ניצחה: הזוג המעורב הסתדר מצויין, חי באושר עד היום הזה.

בבית חגגו את כל החגים – "קיבלנו בגדים חדשים גם בחגים ההודיים וגם ביהודיים", היא מספרת. אמה, שנשארה מסורתית, דווקא רצתה שילדיה ינשאו ליהו־דים – אבל הגורל שוב חזר על עצמו: ויגוד, בעלה של רינה, הוא ברהמיני־פנג'אבי. גם אחיותיה האחרות, להו־ציא אחת, נישאו ללא יהודים. הרי בבית למדו שמאחרי הדתות מסתתרים אנשים: "כולנו נישאנו לגברים כמו אבי – פתוחים, ליברליים, ומכבדים את כל הדתות כולן", היא אומרת.

בת־טובים בקולג'

היא גדלה בכל רחבי הודו – בומביי, ניו־דלהי ומחו־זות מרוחקים יותר, היכן שלקחה אותם הקריירה הצב־אית של אביה. בהודו, ארץ הניגודים, היא היתה שייכת למעמד הנכון – בת עשירים שלא ידעה מחסור. כמו כל בת־טובים למדה בקולג' אנגלי. האותות ניכרים עד היום – באנגלית הרהוטה, בגינונים.

את ויגוד הכירה לראשונה כשהיתה בת 13. הוא היה אז חובל צעיר ונאה במדים צחורים, ידיד של אביה. "הכרתי את אבא של רינה כשבא עם אחיה, שהיה צוער ימי, וביקש לעלות על האנייה שבה שירתתי", מספר ויגוד, "הוא הזמין אותי לבקר אצלם בבית. לא היכרתי איש בבומביי ושמחתי על ההזמנה". הוא ורינה לא העזו אז אפילו להביט זה לעברו של זה.

כמה שנים מאוחר יותר, כשחיפש חדר להשכרה, עבר ויגוד ליד ביתם. "אבל ידעתי שאין שם איש, הם היו אמורים לעזוב את הודו". אביה של רינה הבחין בו מן המרפסת וקרא לו לעלות. "הוא סיפר לי שכל המ־שפחה נסעה, חלקם לאנגליה וחלקם לישראל, והציע לי לגור אתו". כעבור זמן קצר הציע לו האב את השי־דוך עם רינה. "היא לא אוהבת לשמוע את זה, אבל ככה זה היה", מחייך ויגוד. הוא נסע לליברפול, שם חיתה רינה עם אמה באותה תקופה, לבקש את ידה.

כשהיתה בת 17 נישאו. לפני נישואיהם, כמקובל בחברה ההודית, גם הליבראלית והמתקדמת ביותר, לא חיו יחד, וגם לא יצאו לבלות ככה סתם: "ערב החתונה שאלתי את אביה אם אוכל לצאת עם רינה לבלות. הוא אמר 'ודאי – אבל קח את אחיה אתכם ותחזרו עד חצות'", נזכר ויגוד.

הוא' לא מגוחך, לא מבטל את המנהגים ההם. נכון, כבר 22 שנה שהוא מסתובב בעולם, מתנהג כמו מערבי לכל דבר – אבל הוא עדיין מאמין שזו הדרך הנכונה. הודו היא הבית, הוא אומר, המקור התרבותי והערכי שלו. המסורת והמנהגים עדיין שמורים עמו. הוא לא חשב מעולם, למשל, להינשא למישהי לא משם, למרות שהיו לו אינספור הזדמנויות.

אשת הקברניט

רינה הפכה אשת קברניט בצי הסוחר – עלתה לאני־יה ולא ירדה משם אלא לחופשות מולדת. כשנולדה בתם הראשונה המשיכו להפליג עם הקטנה. "היינו כמה משפחות על כל אניה. הילדים אהבו את זה מאד – ובאמת, מה רע?" שואל ויגוד, "חיים טובים, אוכל טוב, רואים עולם".

כשנולד הבן הקטן כבר חיכתה לו רינה על החוף, בבית. אלא שהבית לא היה מושג קבוע. תקופה גרה בהודו, אחר־כך בארצות הברית. הכל, כמו בימי אביה, לפי הקריירה של הבעל. "זה לא היה פשוט" מודים שניהם. אבל ויגוד, למרות שבא מאזור שלא היה בו ים

אשת.קברניט אניה ברהמיני פנג'אבי ובת לאם יהודיה מבגדד ולאב גנרל הודי סיקי, מנהלת בתל־אביב מסעדה הודית, אלא מה. הילדים שלה מקבלים בינתיים חינוך אנגלי ביפו. לזובין מהטה יש אצלה פינה קבועה. גם צ'יץ' בא. "אם לא נצליח כאן – נצטרך לחזור להודו".

בכלל, היה "מכור", עבר מחברה לחברה, ניצל אפשרוי־ות חדשות.

תקופה מסויימת עבד בחברת ספנות נורווגית, אחר־כך החל לעבוד בחברות ישראליות :"אל ים", "מארי־קו", "ארקום" – שותפות ישראלית אמריקאית. ב"ארקום" הכיר ויגוד את רלף אגוזי, ישראלי שעזב את החברה, פתח חברת ספנות חדשה. ויגוד הלך אתו "ואז החברה פשטה את הרגל וחזרנו להודו". משעמם, מכל מקום, לא היה לרגע.

התגשמות החלום

חבר אחר מן ה"קשר הישראלי" שלו הציע לוינוד לעבור שוב בחברה ישראלית, "אבל כשהגעתי לכאן הסתבר, שהתנאים שהציעו לי לא היו בדיוק אלה שסוכמו. החלטתי לא לעבור בים יותר. צילצלתי לרי־נה והודעתי לה שהחלטתי לפתוח עסק כאן".

עבור רינה היתה זו משאלה שנתגשמה. "כל השנים רציתי לעשות משהו עם בעלי ביחד, במקום לחכות לו בבית שיחזור. זה היה החלום שלי, אבל זה נדחה ונדחה. החלום השני שלי היה לבוא לכאן. אחותי כבר היתה כאן, ואני רציתי להצטרף". היא ראתה בזה גם הגשמה ציונית כלשהי. אבל מה לוינוד הברהמיני־פנג'אבי ולצי־יונות? "אני לא יודע, זו פשוט ארץ נחמדה, אנשים טובים, ישירים", אומר מי שגדל דווקא בתרבות של גישה עקיפה, מרומזת. הארץ הזו, הוא אומר עכשיו, פשוט הביאה להם מזל.

לפני שלוש שנים, אחרי הנפילה הראשונה שלהם, הם חשבו כמעט ההיפך. "איצ'יקיראנה", המסעדה ההו־דית הצמחונית שפתחו ב־83' בפסאג' לונדון מיניסטור היתה כישלון. "נתקלנו בהרבה אנשים צמחונים, והח־לטנו ללכת על זה. עשינו סקירה מקיפה בלונדון, הש־קענו הרבה כסף – אבל זה לא הלך. אנשים לא חשבו שאוכל צמחוני יכול להיות ממש ארוחה". הם עמדו לעזוב חזרה להודו.

"הנפילה הזו כבר פגעה לי באגו", מודה ויגוד. "הח־לטתי לתת לעצמי עוד הזדמנות אחת כאן – וזהו. החלטנו לפתוח מסעדה הודית נוספת, מפוארת יותר – ובשרית, והודעתי לכולם שאם זה לא ילך תוך חודש אנחנו חוזרים להודו, ואני חוזר לים".

"רק לא לים", חשבה רינה לעצמה ושינסה מתניים: בככר דיזנגוף, מול קולנוע אסתר מצאו חלל גדול שהיה פעם "דוול" ולפני כן סטיקיה. "זה מקום מקולל, אמרו לנו. אמרנו, שאם צריך נביא לו את המזל כמו ידינו. מעבודה קשה אנחנו לא פוחדים". הם עיצבו מחדש את חלל המסעדה, בנו מקום מהודר אבל אינטי־מי – צבעי שחור־לבן־סגול, רהיטים כהים, זכוכיות מואפלות, אורות עמומים.

ויגוד בנה את הכסאות והשולחנות עם הנגר ("אחרי שהוא הודיע שלא יצליח לסיים אותם בזמן"). "עשינו הכל לבד, בסופו של דבר. כולם רימו אותנו – האר־כיטקט, הנגר. לא ידענו שאסור לשלם לבעלי מלאכה מראש".

המלצרים והשף הובאו מ"שרתון" ניו־דלהי, על משפחותיהם. רינה החליטה שהמפיות והמפות יהיו בס־גול כהה "כי זה צבע המזל שלי". חצי שעה לפני הפתיחה החגיגית עוד תקע ויגוד מסמרים ומתח חוטי חשמל, אבל בשמונה בערב הכל היה מוכן. מה שחסר היה רק מזל.

מטנדורי

ויגוד, רינה והילדים שרינה וקנאל. "אסור לנו ליפול. צריך שכל אחד יהיה מרוצה". למעלה משמאל: את הסארי היפהפה הזה של רינה שלחה לה אמה מהודו.

עברו כמעט שנתיים. משרד החוץ שולח לכאן את האורחים שהוא חפץ ביקרם. לזובין מהטה יש כאן פינה קבועה. הוא הביא לכאן את צ'יץ'. הם הביאו את החברים והחברים שלחו עוד חברים. השמועה פשטה מפה לאוזן, בלי פירסום. המסעדה מלאה ערב ערב, כל המי־ומי וסתם אוהבי גסטרונומיה כבר באים קבוע, אבל רינה עוד מתייחסת לכל אורח במסעדה כאילו היה הראשון – קידה בפתח, נשיקה אם צריך, שושנה לכל גברת, טיפול אישי בשולחן.

"זה לא מסתם נימוס. זה מכל הלב", היא אומרת, "אסור לנו ליפול. צריך שכל אחד יהיה מרוצה, כל הזמן. זה המפתח לחלום שלי, הפספורט לישראל. אם לא נצליח כאן – נצטרך לחזור להודו".

הם גרים בדירה שכורה בדיזנגוף. הילדים, שרינה (10) וקנאל (6), לומדים ב"טביתה סקול" ביפו. מקב־לים חינוך אנגלי, "אני לא רוצה להחליט בשבילם. כשיגדלו יחליטו הם לאן הם שייכים".

250 תלבושות בארון

רינה מתרוצצת בקצב מטורף בין הבית למסעדה: מתחילה את היום מוקדם בבוקר, כשהילדים קמים. בשר תים עשרה היא מתייצבת במסעדה, עובדת עד שלוש, רצה הביתה לקבל את הילדים, משכיבה אותם בשבע וחוזרת ל"טנדורי" רעננה כשושנה, מאופרת טיפ־טופ, לבושה בסארים יפהפיים ששולחת לה אמה מהודו. יש לה בארון 250 תלבושות כאלה. חלק מההצגה.

בשתיים־שלוש בלילה היא מסיימת את היום שלה. "אני חייבת להיות פה", היא מסבירה, "אנשים התרגלו למגע האישי הזה, אומרים שכשאני פה הם מרגישים שמטפלים בהם". זה לא קל, היא מודה, לטפל בבית ובילדים ובמסעדה, והכל באותו סדר עדיפות, "אבל יותר טוב כך מאשר להיות לבד עם הילדים בהודו, ושבעלי יהיה בים".

לא חריף בכלל

אתה שומע "אוכל הודי" – אתה חושב על קארי, אתה חושב חריף. טעות, אומרים לנו. אוכל הו־די אמיתי לא חייב להיות חריף בכלל, והצבע הצהוב של הקארי לא שולט בו בהכרח. הכל תלוי בטעם.

הבסיס לאוכל ההודי המסורתי הוא ה"טנדורי" – תנור קרמיקה בו מכינים ההודים את הלחם והבשר שלהם. הבשר – כבש או עוף בדרך כלל, מתובל בכל מיני תבלינים, לפי הטעם. הקארי, למשל, הוא תערובת של ששה־עשר תבלינים שונים, שרק האח־רון בהם הוא אותו תבלין צהוב שאנחנו, במערב, מכנים קארי.

את מלאכת הבישול המסורתי לומדת האשה ההו־דית מחמותה. למי שחמותה לא מסוגלת ללמד אותה פרק בבישול הודי, מוגש באדיבות מסעדת "טנדורי" מתכון פשוט יחסית ("זה הפשוט ביותר שיש לנו"), שאיננו דורש הכנה בתנור המיוחד: ■

עוף בקארי ("מורג שהאנג'י")

(מתכון לשש מנות)

החומרים:

עוף אחד (קילו בערך)
200 ג' שמן תירס
20 ג' קינמון
5 ג' נענע מיובשת
10 ג' כמון
15 ג' זנגויל יבש
3 שיני שום
8 גרגרי פלפל שחור
6 חתיכות ציפורן
4 עלי דפנה
6 גרגרי הל
3 בצלים בינוניים קצוצים דק
2 עגבניות גדולות, חתוכות לחתיכות קטנות.
ניתן להוסיף גם קומץ כורכום וכוסברה לפי הטעם.
מלח, פלפל.

התכונה:

לנקות את העוף היטב, לחתוך לחתיכות קטנות (בערך 10).
לחמם את השמן, לשים את הבצל וכל שאר התבלינים, לחכות שישחימו.
להוסיף את העגבניות, לערבב עד שמתקבלת עיסה.
להוסיף את העוף, לערבב עד שהרוטב נספג בבשר.
להוסיף חצי ליטר מים.
לבשל כ־25 דקות.
להוסיף מלח ופלפל לפי הטעם.

ניתן לקשט את המנה בביצה קשה פרוסה וגרגרי כוסברה.
להגיש עם אורז.

מסעדת דגים
דולפין־ים

מסעדת דגים ומאכלי ים
דולפין־ים. מסעדת דגים ירושלים
רח' אל ראשיד טל. 02-282788
תל־אביב רח' יורדי הסירה 1 טל' 03-5462235

לדולפין ים
איתכם ביד אחת להצלחה ולשגשוג
מברכים:
יפה ורפי ניצחון
ממועדון "רפיסי"
רח' יורדי הסירה 1,
03-5468851

לדולפין ים החדשה
בהצלחה
מברכים:
רחל וברוך קרשטיין
ירושלים

לדולפין ים
המשיכו להעפיל מעלה מעלה בהצלחה
"אסא"
כל־בו חלקי קירור ומיזוג־אוויר
טל' 02-720199
רח' פירקנינג 37, ירושלים

לדולפין ים החדשה בתל־אביב
הרבה הצלחה
מברכים
חש"ד בע"מ
שירות למוצרי פרידמן
יצרני תנורי חימום פורסייד
גבעת־שאול 26, ירושלים
טל' 02-524160

למסעדת דולפין ים החדשה בתל־אביב
ברכות להמשך הדרך
תוך שיתוף פעולה פורה
מברכים
יבולי שדה – איברהים סמיר
טל' 03-223650,
המלך ג'ורג' 107 ת"א

לדולפין ים – "לצ'ופי"
בהצלחה
מברכים:
מועדון החאן הירושלמי
THE KHAN CLUB
גרציה ואלי סיטון
טל' 02-718283
ירושלים

לדולפין ים החדשה בת"א לשרגא ויריב
בהצלחה
מברכת:
מרגלית בר־אדון
סוכנות ביטוח
02-231012

לדולפין
ברכות לבביות להמשך הדרך
מברכים: **"מוסך שיר"**
רח' נחל אנוז 47 02-285444 ירושלים

לדולפין ים
איתכם לאורך כל הדרך
מברכים: **פרי וירק**
מפעל לכיבוש ירקות וזיתים ירושלים

לידידנו ויקירנו
מר שרגא רוזנצוייג
לרגל פתיחת המסעדה
עלה והצלח
מברכים
אחים חמו בע"מ
שיווק מוצרי בשר ודגים
שוק סיטונאי, גבעת שאול 19
טל' 02-527933 – 02-520495

לדולפין ים
לרגל פתיחת המסעדה החדשה
עלו והצליחו
מברכים:
שלדג
אחים "זנו"
הספקת דגים למסעדות ובתי מלון
טל' 03-452349
דיזנגוף 285 ת"א
אשדוד 08-523939

לדולפין ים
בהצלחה
AVI BEN אבי בן בע"מ LTD.
רח' הערמונים מס' 3 02-225616, 02-224003, ירושלים

לדולפין ים
ברכות לבביות מקרב לב
מברכים: **זאביק וז'קי**
מוצרי השלושה ירושלים טל' 02-711269

למסעדת דולפין ים
המשיכו באותו הקפה ובאותו הקצב
מברכים:
אופנת "ג'רדן"
רח' סלח אדין 19 ירושלים – טל' 02-280839, 02-280646
גלאל נסר אל־דין ורעייתו

לדולפין ים החדשה
ברכות להמשך הדרך
תוך שיתוף פעולה פורה
מברכים: **פל־דג** שיווק דגים טריים וקפואים
טל' 03-452389 רח' הירקון 296, תל אביב

לדולפין ים
המשך שגשוג ועליה
מברכים:
מסעדת רונדו
מסעדה ישראלית – פתוח שישי שבת
רח' קינג ג'ורג' 41, ירושלים
טל' 02-242874, 02-232223.

לדולפין ים לצופי ידידי היקר
ברכות לבביות לפתיחת המסעדה החדשה
מברכים:
עזרא רבני
שיאון
רח' שמאי 12, ירושלים, טל' 5–02-227002

לדולפין ים
אתכם ביד אחת
להצלחה ולשגשוג
מברכים:
מ. אלישיב
חברה קבלנית בע"מ
טל' 02-439438 ירושלים

לדולפין ים לארי הים צופי ולאביר הים יריב
מארז
וצוות מיסטרל
הספקת ציוד וכלים לבתי מלון ומסעדות
אלישיב 20, ת"א,
טל' 03-5103777

לשרגא וליריב
ממסעדת דולפין ים החדשה בתל־אביב
אתכם להמשך מוצלח
מברכים:
מוסך גדעון לוי

למסעדת דולפין לצופי דליה ויריב
ברכות לבביות לפתיחת המסעדה
עלו והצליחו!
מברכים:
מסעדת המצודה
חוצות היוצר – רח' חטיבת ירושלים 14
טל' 02-28887 ירושלים
המצודה

מוגש ע"י ארטל, חוברות מיוחדות במעריב – טל' 03-664194

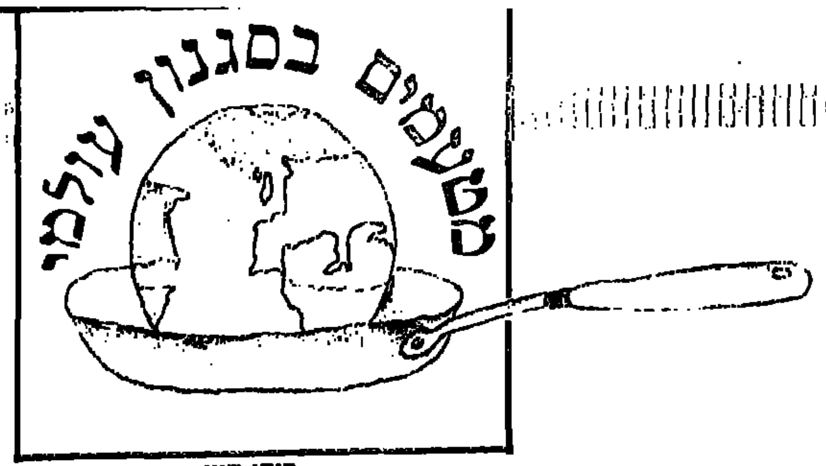

רותי קינן

פקאן – משם ומכאן

אם, במקרה, גדל לכם בחצר, כך פתאום, עץ של פקאן – זה הזמן להתנער ולנער גם את העץ הישן והטוב. כי עתה, כך למדנו בביקור קצר בקיבוץ איילת השחר בצפון, היא עונת הפקאנים.

בחצרות המשק בו ביקרנו גדלים להם לתפארה עצי פקאנים, שניטעו בחצרות הבתים לנוי. משהחלו העצים נותנים פרי, ראו בקיבוץ כי טוב ונטעו בו מטע, הנחשב עדיין צעיר אך כבר מניב יבול נאה.

בעצם העונה הזאת עוברים החברים בין עצי הפקאן שבחצרות, ובעזרת מכונה מיוחדת מכבדים את העצים בטלטלה עזה, הגורמת לשפע הפקאנים לנשור מהעץ. או אז מתחילה החגיגה האמיתית: בעלי העץ, או ליתר דיוק ונאמנות לערכי הקיבוץ, מי שהיו אחראים לנטיעתו, אוספים את האגוזים מהקרקע, שמחה בה נוטלים חלק קשישים וטף.

מאחר שנקלענו לעיצומה של הילולת איסוף הפקאנים, נתכבדנו בכמות רצינית של האגוזים הטעימים הללו, שמוצאם באמריקה הצפונית והם גדלים גם באוסטרליה ובדרום אפריקה.

אגב, בהזדמנות זו גילינו גם, שהאגוז אינו אלא ליבו של פרי העץ הירוק, המזכיר מעט צורה של אבוקדו. כשהפרי בשל, נבקעת ציפתו לארבעה חלקים שווים ומתגלה האגוז החום־ורדרד שבפנים.

וכשכל השפע האגוזי הזה בידינו, התיישבנו על טפנו לפצח אגוזים וגם סודות ומתכונים שאפשר להכין עמם.

תחילה גילו את אזננו, שטוב ביותר להגיש את האגוזים הללו במתכונת של פיצוחים, בעודם בקליפתם, לאחר קלייה של כ־20 דקות בתנור. נכון מאוד. גילינו, שאם דואגים לסדוק מעט את הקליפות לפני שמכניסים לתנור, התוצאה טובה עוד יותר.

ואם מדברים על האגוזים בקליפתם – זוהי גם הדרך הטובה ביותר לשימורם. הקליפה מגינה על האגוז מפני אור, חום, לחות ואוויר – גורמים המשפיעים על בשרו של האגוז.

אגוזים קלופים אפשר לאחסן במיכל סגור, במקום קריר ויבש ואפשר גם להקפיאם. הם יחזיקו מעמד חודשיים בתנאים אופטימליים מחוץ למקפיא ועד שנתיים במקפיא.

קליפת אגוזי הפקאן נסדקת בקלות על ידי לחיצה של שני אגוזים האחד אל השני בכף היד. ואולם, קל יותר ומומלץ לחלץ את בשר האגוזים בעזרת מפצח אגוזים, שבעזרתו שוברים את הקליפה בקלות בשניים־שלושה מקומות.

באגוזים אפשר להשתמש באין ספור מתכונים של עוגות, עוגיות, חטיפים ומנות עיקריות. כאשר מגישים אותם כמות שהם, רצוי לקלותם תחילה בתנור, בחום בינוני (חום גבוה מדי עלול ליבשם ולפגום בטעמם). אפשר לקלות גם במחבת – ואז הפעולה קצרה עוד יותר.

בארצות הברית מתהדרים במיגוון של עוגות המבוססות על האגוז הזה. שלוש מהן כללנו כאן הפעם. ואילו משלנו תרמנו שני סוגי חטיפים – פיקאנטי ומתוק, שמובטח לכם שיהפכו ללהיט שקשה להשתחרר ממנו.

אם שפר מזלכם ויש בקרבתכם עץ של פקאנים – שנסו מותניים ובעיקר אצבעות וכפות ידיים והחלו במלאכת האיסוף והפיצוח. אם לא – כל המתכונים הללו יפים גם לפקאנים קלופים, שמקורם בשקיקים שנקנו במרכול השכונתי.

חטיפים פקאנטיים

משהו שלא ישכחו לכם. קצת חריף, מתובל מאוד, הולך נפלא עם משקאות ולפני כל ארוחה.

החומרים:
4 כפות שמן זית
¼ כפית זנגביל טחון
¼ כפית כרכום
¼ כפית גד (כוסברה) טחון
¼ כפית כמון
קורט קינמון
קורט ציפורן טחון
קורט פלפל שחור
⅛ כפית פלפלת חריפה
200 גרם אגוזי פקאן קלופים
½ כפית מלח

ההכנה:
מחממים את התנור לחום בינוני-נמוך (170 מעלות).

מערבבים את השמן עם כל התבלינים במחבת ומחממים על להבה בינונית עד שהתערובת חמה מאוד. מוסיפים את האגוזים ומערבבים היטב עד שהם מתכסים בתערובת – כ־2 דקות.

מסירים את המחבת מהלהבה ומעבירים את האגוזים לתבנית שטוחה, מרופדת בנייר אפייה. אופים בתנור המחומם מראש כ־10 דקות או עד שהאגוזים משחימים. בוזקים על האגוזים מלח ומניחים להם להצטנן.

מגישים מייד או מאחסנים במכל סגור היטב.

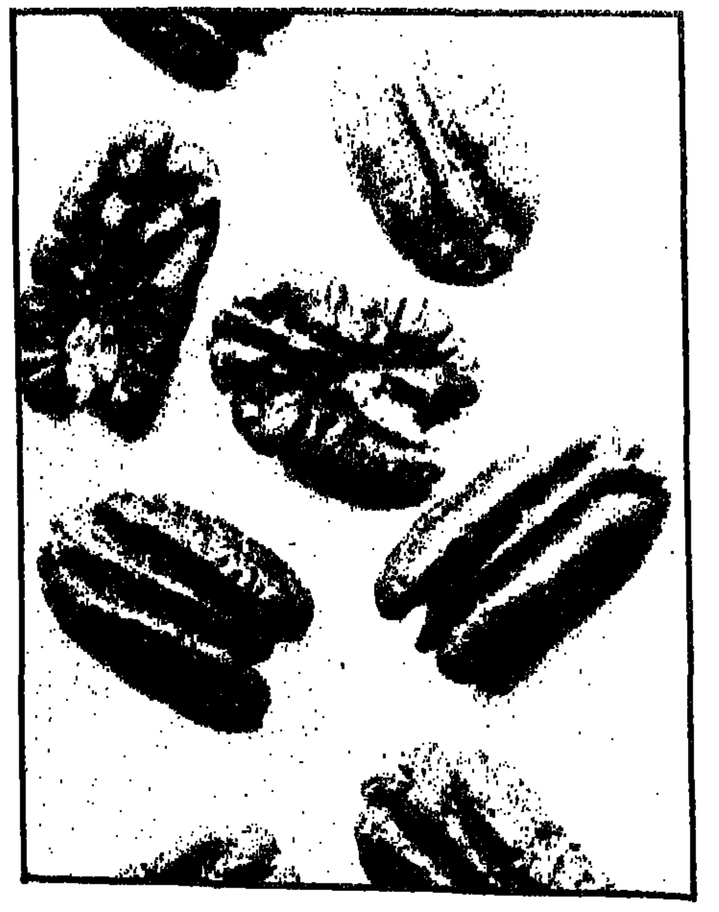
פקאן, אגוז אמריקאי שהתאזרח כאן.

חטיפי פקאן מתוקים

חטיפים שחומים נפלאים, בטעם מתקתק. אפשר להגישם כמות שהם או לעטר בהם עוגות שונות.

החומרים:
100 גרם אגוזי פקאן
כף שמן
כף סוכר
קורט זנגביל
קורט קינמון
מעט מלח

ההכנה:
מרתיחים 4 כוסות מים ומוסיפים להם את האגוזים. מביאים לרתיחה מחדש ומרתיחים דקה בדיוק. מסננים את האגוזים ושוטפים תחת זרם מים חמים. מניחים אותם על מגבות נייר לייבוש.

מנגבים את הסיר מהמים ומוסיפים לו את השמן. מחממים, מוסיפים את האגוזים המיובשים ואת כל יתר החומרים. מבשלים על להבה בינונית, תוך בחישה מתמדת כ־3 דקות או עד ◄

שהאגוזים שחומים ופריכים. מעבירים את האגוזים על נייר פרגמנט. כשהאגוזים מתקררים מפרידים ביניהם.

עוגת שוקולד פקאן עשירה

וריאציה עוד יותר עשירה של הבראוני האמריקאני. העוגה המתקבלת קטנת ממדים אבל גדולה בטעמה.

החומרים:
½ כוס סירופ (קראמל, מייפל וכד')
100 גרם חמאה או מרגרינה
100 גרם שוקולד מריר
¾ כוס סוכר
3 ביצים
כפית תמצית וניל או רום
כוס קמח
150 גרם אגוזי פקאן קלופים

לציפוי:
75 גרם שוקולד
2 כפות שמן או חמאה
כף סירופ
50 גרם אגוזי פקאן

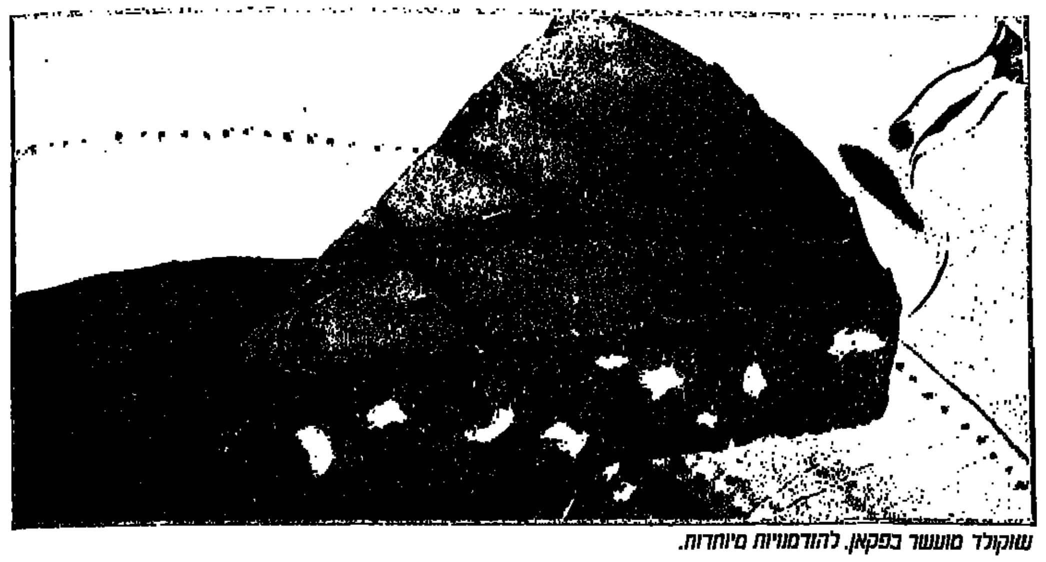
שוקולד מועשר בפקאן. להזדמנויות מיוחדות.

ההכנה:
בסיר בינוני, על להבה בינונית, מחממים את הסירופ והחמאה או המרגרינה עד שהחמאה נמסה והתערובת רותחת. מסירים מהלהבה ומוסיפים את השוקולד. בוחשים היטב עד שהשוקולד נמס. מוסיפים את הסוכר ואת הביצים, אחת אחרי השנייה. מוסיפים את תמצית הווניל ולבסוף את הקמח ואת האגוזים. בוחשים היטב.

יוצקים את התערובת לתבנית בקוטר 20 ס"מ, משומנת היטב. אופים בתנור שחומם מראש לחום בינוני (180 מעלות) כ־30 דקות. מצננים את העוגה לחלוטין.

ממיסים את השוקולד עם כף מהשמן או החמאה בסיר קטן, על גבי אדים. מוסיפים את הסירופ ובוחשים היטב. יוצקים את הציפוי על העוגה.

מחממים את יתר השמן או החמאה במחבת קטנה. מוסיפים את האגוזים וקולים על להבה בינונית, תוך בחישה מתמדת כ־2 דקות. מסירים מהלהבה ומספיגים את האגוזים על מגבות נייר. מקשטים בהם את פני העוגה.

פאי דלעת בפקאן

אחד המאכלים המסורתיים לארוחת חג ההודיה. המתכון מבוסס על המתכון המקורי שהוגש על־ידי הגברת הראשונה של ארצות הברית, ננסי ריגן, בבית הנשיא והיה אהוב עליו במיוחד.

חומרים:
לבצק:
1½ כוסות קמח
100 גרם חמאה, קרה
3-2 כפות מים קרים

למלית:
ק"ג דלעת
4 ביצים
¾ כוס סוכר
½ כוס סירופ כהה
½ כפית מלח
כפית קינמון
100 גרם אגוזי פקאן

ההכנה:
מנפים את הקמח לקערה. חותכים את החמאה והמרגרינה לקוביות קטנות ומעבדים עם הקמח לתערובת דומה לפירורים גסים. מטפטפים את המים על פני התערובת ומפזרים בעזרת מזלג כך שכל התערובת תהיה לחה. אוספים בידיים בבת אחת לכדור בצק.

מרדדים את הבצק לעיגול גדול ומרפדים בו את תחתיתה ושוליה של תבנית פאי בקוטר 25 ס"מ. צרים סביב שוליים מפותלים, אם רוצים ומניחים במקרר לכ־30 דקות.

להכנת המלית, קולפים את הדלעת וחותכים לקוביות קטנות. מבשלים במעט מאוד מים עד שהדלעת רכה לחלוטין ומתפוררת. (אפשר לבשל במיקרוגל, עם 2 כפות מים, כ־10 דקות, בכלי מכוסה).

מסננים את המים מהדלעת וסוחטים היטב את רוב הנוזלים שנותרו בה (קל לעשות זאת דרך מסננת דקה).

מועכים היטב את הדלעת. טורפים את הביצים ומוסיפים לדלעת, ביחד עם הסוכר, הסירופ, המלח והקינמון. יוצקים את התערובת לתבנית המרופדת בבצק. מחממים את התנור לחום בינוני (180 מעלות). אופים את הפאי כ־20 דקות, עד שהמלית מתייצבת למחצה. מוציאים ומניחים על פניה בצורה נאה את אגוזי הפקאן. מחזירים לתנור וממשיכים לאפות עוד 30-20 דקות, או עד שסכין תנעצת במרכז הפאי יוצאת נקייה. מגישים קר, עם קצפת.

פאי דלעת עם מעטה פריך של פקאנים.

פאי פקאן

עוד להיט אמריקאני טיפוסי. מתוק מאוד ולא מומלץ לשומרי משקל. במיוחד כשמגישים כנהוג, עם תלולית של קצפת לכל מנה.

חומרים:
לתחתית הבצק – ראו פאי דלעת לעיל
למלית:
50 גרם חמאה או מרגרינה מותכת
כוס סירופ (קראמל, מייפל)
כפית תמצית וניל
¼ כוס סוכר
3 ביצים
200 גרם אגוזי פקאן קלופים (או תערובת של אגוזי פקאן ומקאדמיה)

ההכנה:
מכינים את הבצק ומרפדים בו תבנית פאי בקוטר 26 ס"מ.
מחממים את התנור לחום בינוני (180 מעלות).

מניחים את החמאה או המרגרינה המומסת בקערה. מוסיפים את הסירופ, תמצית הווניל, הסוכר והביצים וטורפים היטב (אפשר בעזרת מקצפה או בלנדר חשמליים) עד שמתקבלת תערובת אחידה. מסדרים את אגוזי הפקאן על תחתית הבצק. יוצקים עליהם בזהירות את תערובת הביצים. אופים בתנור שחומם מראש כ־35 דקות או עד שקיסם המוחדר למרכז יוצא יבש. מצננים ומגישים עם קצפת. (אפשר גם להגיש חמים).

פאי פקאן. קל להכין. מגישים עם קצפת.

מדף ספרים

על פירות וחיוכים

אחרי שאלברט פירות פינה את מקומו על המירקע לגיבורים אחרים של תשדירי השירות של מועצת הפירות, נותרה פינת ההומור במטבח שלנו מיותמת. כדי שלא נחוש בחסר הזה לאורך זמן, קמו תיים בנאי, הלא הוא סול.

גלילה של סול משודכת לאבוקדו חם.

אלברט פירות, ואבשלום ינאי, השף של מלון לדום בירושלים והעלו על הכתב שפע של מתכוני פירות שלא ראינו על המסך. הספר שראה אור בימים אלה בהוצאת מודן נקרא – כמובן – ממטבחו של אלברט פירות וכולל שפע של מתכונים המבוססות על פירות הארץ – החל ממנות ראשונות, מרקים, בשרים ודגים וכלה בקינוחים וסלטים מרעננים. יש כאן הרבה מאוד רעיונות מקוריים – בעיקר בפרקי הבשרים והדגים, וגם שילובים מעניינים, שהם, אגב, היום המלה האחרונה בגסטרונומיה הבינלאומית.

ואם כי קשה לנו להנית, שמעתה ועד עולם יגישו במטבחה של הדודה אסתר מקריית שמונה אגסים ממולאים בבשר עגל לצהריים, הרי שחלק מהמטעמים אינו נשמע כל כך רחוק למטבח הישראלי המצוי, כמו למשל עוף בשזיפים ושקדים או בתפוזים וצימוקים.

לצד כל אלה נראה, שחינו האמיתי של הספר הוא בגישה הקלילה וההומוריסטית של הכותבים לחומר המוגש. יש להם מה לומר על כל מתכון וההערות ברובן, חביבות ומעלות חיוך. גם המתכונים מנוסחים בנימה לא דידקטית שופעת התחכמויות לשוניות. וכפי שהם כותבים בהקדמה: "הבדיחות – על חשבוננו, התוצאות – נושאות פרי, וההנאה – כולה שלכם".

הספר מוגש במתכונת אלבומית וכולל גם צילומי צבע יפים. העמודים גדולים ומרווחים ויכלו להכיל בקלות עוד שניים־שלושה מתכונים בכל אחד.

מאחר שלהזכירכם, גם אבוקדו הוא פרי ומצוי בתחום התמחותו של אלברט הנ"ל, להלן הגירסה של שני המחברים לגלילות דג סול.

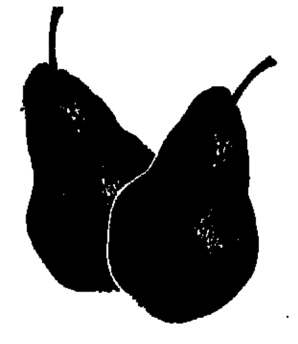

פופייט סול ברוטב אבוקדו חם

התומרים:
2 ק"ג סול ללא עצמות וללא עור
5 אבוקדו בשלים
3 שיני שום כתושות
1 בצל קצוץ דק
¼ כוס קמח
100 גרם מרגרינה
½ ליטר מים
מלח, פלפל

ההכנה:
שלב ראשון: בוזקים את התבלינים על הדג, מגלגלים לצורת רולדה קטנה ומניחים על תבנית משומנת.
שלב שני: מטגנים את הבצל הקצוץ במרגרינה, מוסיפים את השום הכתוש ואת הקמח וממשיכים לאדות. מוסיפים את המים ומערבבים היטב עד שירתח. בינתיים, או לפני כן, מקלפים את האבוקדו וטוחנים במכונה בעלת חורים דקים. את האבוקדו הטחון מוסיפים לרוטב הלבן ומערבבים היטב. מוסיפים תבלינים לפי הטעם ויוצקים את הרוטב החם על רולדות הסול. אופים בתנור חם מאוד למשך 10 דקות.

גן הישמין

Jasmine Garden Chinese Gourmet

ירמיהו 54 ת"א, טל. 03-447984, 03-443216

אבי אברמוביץ, וולי פטריק
שמחים להודיע על פתיחת המסעדה
תודתנו נתונה לכל מברכינו

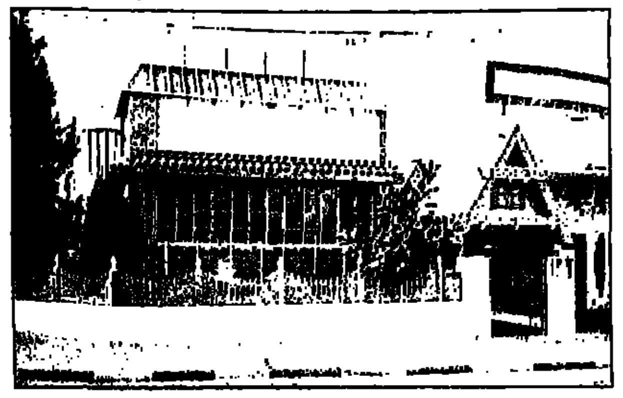

לצוות יסמין גרדן

עלו חיזקו ושגשגו
במקומכם החדש

מאחל:
סאן פלאוור
מסעדה סינית
ז'בוטינסקי 44, ראשל"צ, טל' 992026

לוילי וכל הצוות

אתכם לאורך כל הדרך

שבי את משה
שרותי שווק למסעדות בע"מ
חיי אדם 11, תל אביב, 216602, 267778

לצוות גן הישמין

בהצלחה
ובתנופת
הפיתוח

מחבריכם
**דיינרס
קלוב
ישראל
בע"מ**

TO OUR FRIEND LEOR

WE'RE WITH YOU ALL THE WAY

MARIAN BONOFOAR – GENEVE SWIZERLAND
STUDIO CIRCUS CAN – FRANCE
LA BOOM CLUB – CORFU GREECE
SUSAN FOON MEN – KOLN GERMANY
CLUB OF CLUBS – MINCHEN GERMANY
SANDRA MORES – NEW YORK U.S.A

לליאור ורשבסקי ואבי אברמוביץ

שפע ברכות ואיחולים לבביים
לפתיחת "גן־הישמין"
המסעדה הסינית, החדשה
ברח' ירמיהו

מאחל **ידידכם אברהם**

לצוות גן הישמין

ברכות
לפתיחת המסעדה החדשה

מספקי הגז שלכם בעבר ובעתיד
סופרגז חברה ישראלית להפצת גז בע"מ

ליסמין גרדן

לליאור ורשבסקי ואבי אברמוביץ

עלו חזקו ושגשגו
במקומכם החדש

שחף
סוכנויות ביטוח

לוילי פטריק ולצוות

שפע ברכות והצלחה

津 天

מאחלים: **טיין־סין,** מסעדה סינית
רח' רש"י 1 פינת ז'בוטינסקי 127 ר"ג
(ככר נרוור) טל. 7517801

לצוות גן הישמין

המשך שיתוף פעולה פורה

דוד את פואד
משווקי בשר למסעדות
שוק הכרמל טל' 659944

לאבי אברמוביץ
שפע איחולים
מאחל:
א. אשר
בזר השטיחים
דיזנגוף 184 ת"א

לחברנו ***וילי***
וליאור ורשבסקי יו"ר ענף המסעדות
ותבר הנהלת התאחדות הסוחרים

ברכות לבביות

התאחדות הסוחרים הכללית בישראל

לצוות גן הישמין

המשך שיתוף פעולה פורה

כהן רחים ובניו (דני - אילן)
שרותי מזון למסעדות ובתי מלון
רח' לוינסקי 59, ת"א, 814948

לליאור ווילי

איחולים לבביים

מיוסי ויורם
בית המזגן בע"מ
סוקולוב 110, חולון
טל' 881856

לצוות גן הישמין
כה לחי!
מאחלים:
מסעדת מנדיס
המסעדה הסינית
חוף אלמוג אילת
דיוויד זונג וכל הצוות

לצוות יסמין גרדן

אתכם יחד לשגשוג והצלחה

ש.י.ט.א. סוכנות לביטוח בע"מ
איתן שיפמן
בן יוסף 4, רמת־גן

לצוות הסינית החדשה

המשיכו באותו הקו והקצב

Primo 1 פרימו
תל־אביב, רח' הירקון 317, טל. 03-443864

לצוות "גן הישמין"

המשיכו להעפיל מעלה בהצלחה

מאחלים:
אור סוכנויות אודיו בע"מ
החשמונאים 105
טל' 258519, 252376, 263439

לסטיבן ולצוות
המשך עבודה פוריה
הכל־בו רמת אביב ג'
אלברט
טל' 426711

לליאור ווילי

המשך שיתוף פעולה פורה

מאחלים: **מוני מרס בע"מ**
חברה לייצור מראות
המסגרים 25, אזור התעשיה בת־ים
טל' 5512491-5

לבעלי "גן־הישמין"
ליאור, פטריק, וילי ואבי אברמוביץ
אתכם לאורך כל הדרך

מאחלים
סיסו ובדון
תל־אביב הקטנה

לליאור ולצוות

ברכותינו הנאמנות

מאחלים
SHLE'YKES
ערן רמתי - אלי גרוסמן
ירמיהו 1, תל־אביב, טל' 457025

לליאור
עם פתיחת
המסעדה השלישית
מיטב הברכות
דפוס טאופרינט
בע"מ משה' טאוב
ברזיואי 15 03-822796

לליאור ולצוות "גן־הישמין"

מיטב הברכות והאיחולים

נתי טיטר

לליאור ואבי אברמוביץ

שפע ברכות ואיחולים לבביים
לפתיחת המסעדה החדשה

מאחל
ארלה בן אהרון

לוילי, ליאור ולצוות "גן־הישמין"

המשך שיתוף פעולה פורה
ושפע ברכות לפתיחת המסעדה

מאחלים: **זיסהולץ פורת**
מהנדסים בע"מ
03-913517, 03-289387

לצוות "גן־הישמין"
עלו והצליחו
דפוס רמב"ם
כל סוגי עבודות דפוס
רח' מזרחי 13 ת"א
821957

לליאור ורשבסקי ולצוות "יסמין־גרדן"

עלו חזקו ושגשגו במקומכם החדש

מאחלים: **קסה טקילה**
בר בסגנון מקסיקני
רח' אלנבי 16, תל־אביב
טל. 657735

לצוות "גן־הישמין"

בידידות ובברכת הצלחה

אלי ארליך
שירותי ביטוח
דיזנגוף 30, תל־אביב,
281226/7

לוילי והצוות

המשך עבודה פוריה

מאחל: **יצחקי**
ויילי יבוא וסחר בע"מ
אספקת מוצרי פרסום
ודברי נוי למסעדות סיניות
טל' 03-780915

מוגש ע"י ארטל, חוברות מיוחדות במעריב – טל' 03-664194

לליאור ורשבסקי חברי
ברכות והצלחה
לסינית החדשה

דוד צבי
חבר הנהלת העיר ת"א יפו

שרותי ארגל

שיווק לבתי מלון ומסעדות בע"מ
יבואנים וסיטונאים לציוד וכלים

שאו ברכות מקרב לב!
מיטב אחולינו על מגש של כסף!

שטח נמל תל־אביב 03-5464433

לליאור היקר

ברכות להצלחה

לאה ומשה ורשבסקי
עינת ורשבסקי

לאבי אברמוביץ ולצוות "גן הישמין"

אתכם ביד אחת
להצלחה ושגשוג

מאחל:
ג'ק סוזנה גרפיק
בית הוצאה לאור לאומנות
רחוב פייר קניג 37, תלפיות
טל' 02-717678

לוילי ולצוות
כה לחי!
מאחל: **קרני תכלת**
יבוא שיווק והפצת
מוצרי חשמל ותאורה
הירקון 295 תל־אביב
טל': 449029

לצוות גן הישמין

北京樓
פקין
שפע ברכות
ואיחולים
לבביים

פקין הסינית לחוזרים אליה
דיזנגוף 265 ת"א טל. 453423, 490737 צהלה

לגן־הישמין

ברכות להצלחה

מאחלים: **מסעדת צ'ין צ'ין**
מסעדת צ'ופסטיקס
מסעדת טאי־קי־האוז

לליאור, וילי ואבי אברמוביץ

עלו והצליחו
עם המשך שיתוף פורה

מרצדס ושלמה סוילם
גל קול מערכות אזעקה ותקשורת
טל' 9301647 • 03-7549111, מווי 9632

צוות יסמין גרדן
כה לחי!
מאחל: **כהן דני**
חפץ חשוד
דברי פום ומתנות
סנטר 1 ירושלים
טל. 02-383439

לליאור וילי ופטריק

הצלחה מקרב לב

מאחלים: **א.נ.ש בע"מ**
יהודה הלוי 88, תל־אביב,
טל' 280275

לליאור ורשבסקי ואבי אברמוביץ

רות וגבי דבורה

אבי פטריק וילי וליאור

המשך תנופה ופיתוח

מאחל **מיקי גזית**
שירי נסיעות
הירקון 126, תל־אביב

לוילי ליאור ואבי
לפתיחת "גן הישמין"
למטעמי סין
שפע איחולים
פרסום תקשורת/
משפחת סוסליק

לצוות הסינית החדשה

המשך עבודה פורית

שוק הצפון
הספקת מזון
הירקון 318, טל' 448979

שוק הצפון

לוילי ליאור ואבי

מזל טוב והצלחה

ג'נרל פרוסט
מוצרי מזון מוקפאים
טל' 052-444022, 052-444140

לפתיחת "גן־הישמין"

לחיים!

עודד שרון
שווק משקאות
נמל תל־אביב,
טל' 443068, 482223

לחברנו היקר
ליאור ורשבסקי
עלה והצלח!
אברהם בירנבאום
מזכיר כללי
ארגון סוחרי ירושלים
בן־יהודה 10 ת"א

לליאור ורשבסקי וצוות הסינית החדשה

המשך תנופה ופיתוח

מאחל: **ראובן בץ**
ר.ב. יעוץ ניהולי
שיווק והשקעות בע"מ

ל"גן הישמין"

ברכות להצלחה

מאחלים:
נמנטה ניהול מסעדות בע"מ
מדריגל בתי אוכל בע"מ
דיאמנל ניהול והפעלת מסעדות 1987 בע"מ
עילי אחזקות בע"מ
חל-אור ניהול כללי בע"מ

לוילי וליאור

אתכם לאורך כל הדרך

מ. שער
כימיקלים וחומרי ניקוי
קרית־גוריון, חניה, 053-64174

לצוות "גן הישמין"
ברכותינו לפתיחה
צוות ארטל
קדקו יעקב
דויטל בלציאנו
צומק נעמי
אוריס לין

לסינית החדשה

בהצלחה

צוות יום חמישי
הזמנה 13

לצוות "גן־הישמין"
ברכות מקרב לב
מאחל: **צאן ובניו**
עבודות כבישה
ומתיחות עמוקה
רח' פרץ 13 ת"א 03-373907

לצוות "גן־הישמין"
המשך שיתוף
פעולה פורה
תפארת
ייצור ממני תאורה
זאב ויהודה
וולפסון 17 ת"א 825061

לצוות "גן־הישמין"
המשך שיתוף פעולה פורה
מאחל: **פלדג**
בית מסחר לדגים
הספקה לבתי מלון
מסעדות ויחידים
הירקון 296 ת"א
טל. 441728, 452389

לאבי אברמוביץ
כה לחי!
מאחל:
אבי אילן
קבלן שיפוצים
איתיאל 9, ת"א, 395749

לוילי ולצוות

שפע ברכות והצלחה
לפתיחת המסעדה

מכבסת רקורד
שרות יום יומי למסעדות
וורדי הסירה 5, טל' 444786

לאבי ולצוות
מיטב ברכותינו
לרגל פתיחת
המסעדה החדשה
מזונות מגלד בע"מ
דרך חיל השריון 98
תל־אביב, 384080

לליאור
ברכות לבביות
לפתיחת "גן־הישמין"
מאחל: **אלי לבן** בע"מ
יבוא ושיווק עציצים ודשאים
רמת ישי
04-936173, 935082

לאבי אברמוביץ וחבריו
בהצלחה
מ־BOOM
דיזנגוף 76
הלבשה איטלקית

לצוות גן הישמין
כה לחי!!!
"החשמלאי שלי"
440432 — דני

לליאור
עלה והצלח
מאחל: **קמי**
פיצה מריצה
אחימאיר 27
ת"א 423736

לליאור ולצוות
אתכם לאורך כל הדרך
מאחלים:
גל־אויר בע"מ
יעוץ מומחים
ומהנדסים למטבחים
הרא"ה 82 ר"ג טל' 350870

לוילי ולליאור
ברכות להצלחה
מאחל:
קירור וחשמל
בדורי אהרון
בן־יהודה 153 ת"א
טל' 220421

ספרית מעריב

לילדים שיודעים לשמור סוד

הופיעה מהדורה חדשה

סודות של ילדים אחרים

מאת: דליה וינשטין • צייר: אמי רובינגר

בספר יש המון סודות גם של ילדים וגם של ילדות, רק סוד אחד בסוף חסר...
הסוד שלך ולא אחר...

בקש בחנויות ובספריות מעריב: תל־אביב, דרך פ"ת 72 א', טל' 03-332211 •
חיפה, בן יהודה 29, טל' 04-523689 • באר־שבע, קק"ל 90, טל' 057-74850

נטע שדמי
צילום: רובי קסטרו

וינגייט משחק בבובות

דודנו של אורד וינגייט בא ארצה כמורה לאנגלית. מעלה זכרונות.

ג'ים ויננ'י והבובה שלו. כשהוא מושק את הבובה הילדים מבסוטים.

ג'ינג'י. כשהוא מתחנף למאדג'ר, הפָּפֶּט שלו, אפילו הזקנקן האדמוני שלו מתמוגג.

בן דודו, גנרל אורד וינגייט, היה גאון צבאי. אימן את פלוגות הלילה של ההגנה, עזר לקיסר האתיופי הילה סילאסי לנפנף את האיטלקים, ועם הצ'ינדיטים שלו טרטר קשות את היפנים בבורמה.

ומה עושה ג'ים וינגייט? משחק בבובות. לא לבד. עם הילדים, בביה"ס לאנגלית "פילגרימס" בקנטרברי, אנגליה.

אבל הפרינציפ – אצבעו העגלגלה מזורקת קרימה – אותו דבר. "אינכם זקוקים לי, רק אתן לכם את הכוח ויו פאן דו יט". כך בן הדוד לפלוגות הלילה ב־1938, וכך המורה וינגייט לילדים, שהוריהם יכולים להרשות לעצמם תשלום של 970 לי"ש עבור שלושה שבועות קיצים ב"פילגרימס".

למרות שניספה בתאונת מטוס בבורמה, לפני 44 שנים, מסתבר כי רוחו של וינגייט מאצילה עדיין על בני משפחתו לדורותיה. "הוא בשבילנו גיבור ומודל, מאציל מרוחו ומאהבתו לישראל" יתפעל ג'ים וינגייט וישמע כמצטט מתוך ספר ההגנה, או כמו יאיר המדריך בפעולה על מורשת קרב, ב"מחנות העולים", לפני 25 שנה. אבל הוא לא.

בן 27, נולד בסקוטלנד למשפחה פרוטסטנטית. "אנחנו מאמינים בקשר ישיר עם אלוהים והתנ"ך תופס אצלנו מקום חשוב בחיים. אביו של אורד וינגייט היה תופעה חריגה. קולונל, ששרת בהודו ונאלץ להסתפק במשכורת הצבאית, שכן הכנסות פרטיות לא היו לו. משפחה עניה, על פי המושגים הבריטיים באותה עת. שעה שחבריו בילו במשחק קריקט בקלאב בקולוניה, נהג אורד הצעיר להתיחד עם התנ"ך. גרעון היה הגיבור שלו".

כמו וינגייט ההוא, שעל פי המתכונת של השופט העופרתי וסיירת המלקקים שלו, סיגל לעצמו ולאנשיו אסטרטגיה של יחידה קטנה, אבל מובחרת, מסעות ליליים והתקפות פתע על בסיסי אויב, כך וינגייט הזה עומד בראש קומנדו של 25 מורים מ"פילגרימס". משוטטים בעולם הם מתלבשים על מורים לאנגלית, תוקפים את הבעיות במהירות ויעילות וממשיכים הלאה, למדינה אחרת. "פגעו וברח" וינגייטי אמיתי.

מחשבה עצמאית ומקורית היתה תמיד עקרון חיים אצל הווינגייטס. גם בחלומותיו, ולו גם המבועתים ביותר, לא יראה עצמו הג'ינג'י במעיל המשובץ כחול ירוק, נמרח על הקתדרה, מול טורי תלמידים מנמנמים, פותח את פיו ושוכח לסגור אותו. חס וחלילה. יצירתיות! זה האַיי בִּי סִי בפואמה הפדגוגית שלו.

איך הוא עושה את זה?

עם כפתורים, למשל. כשבידיו צילינדר שחור, גדוש בעשרות כפתורים בשלל צורות צבעים וכיתובים, הוא מרחף בין הילדים, מאיץ בכל אחד מהם לבחור בכפתור ולהתחיל לדבר עליו בינם לבין עצמם. הרפתקה כפתורית. מהכפתורים יעברו לדבר על עצמם – יבטיח לנו – והגילוי העצמי הוא החשוב, את מי מעניינת מיס בראון מהמיקראה? "דרך שני כפתורים עובר מסע מופלא של גילוי עצמי באנגלית. תקשורת זה שם המשחק".

הוראה בבי"ס פרטי מיוחד והדרכת מורים ברחבי העולם, זה ה"מחיר" שמשלם ג'ים וינגייט עבור העצמאות המחשבתית, והאובססיה היצירתית שלו. כואב

ג'ינג'י במסיכה. אצלו לא נרדמים בשעור.

משהו הוא מספר על הבעיטה האדירה בישבן, המחיר ששילם בן הדוד שלו לפני חמישים שנה בגלל אותה תכונת אופי.

"הוא נעשה תומך נלהב בישוב היהודי בפלשתינה. 'עם אלוהים אנחנו יכולים לעשות הכל' אמר לבחורים בהגנה ופעל מעבר להוראות שניתנו לו. העובדה שהצליח הכעיסה את הממונים עליו, שלא אהבו את ה'השתוללות' שלו וב־1939 שולח מכאן, כשבדרכונו מוטבעת החותמת: 'אין להרשות כניסת נושא דרכון זה לפלשתינה', אבל ליבו נישאר פתוח".

ליחשוש משפחתי שעובר מדור לדור במשפחת וינגייט, עם הביצה והבייקון: "פעמים רבות גרמו לו מעשי השילטון הבריטי נגד היהודים כעס וכאב עד כדי בכי. בכי עצור בחדרי חדרים. איש מופנם היה. מכונס בעצמו".

מזכרת משפחתית באלבום התמונות. על רקע התכנסות משפחתית, המבט מתהפנט על עיניים כחולות, מרתקות, ממוסגרות בתווי פנים חזקים.

אנקדוטה משפחתית. "כשהיה באתיופיה בא מישהו לבקרו באוהל ומצא אותו עומד עירום ומבריש עצמו במברשת. שיהיה נקי למרות שאין מים".

רגישות משפחתית. "הפיקוד העליון לא אהב אותו. היה לויאלי, אך איש קשה לסביבתו. 'מנהיג טוב' העיד עליו צ'רצ'יל, אבל האהבה וההערכה של ראש הממשלה אליו לא הספיקה. וינגייט היה עוף ממין אחר. בניגוד לקצינים אחרים הוא הרגיש בצורך לסבול עם האנשים שהיה במחיצתם, הזדהה איתם. מן הסתם, תוצאה של החינוך הדתי שקיבל ובהשפעת קרובי משפחה אחרים: מושל מצרים וסודן ולורנס איש ערב. הוא העריץ את הטכניקה של לורנס, אם כי השתמש בה למטרות מנוגדות. וינגייט לא שנא ערבים, אבל התפעל מהציונות".

– למה, מה מספרים במשפחה?

וינגייט ג'וניור מלטף את זקנקנו: "קסמה לו נחישות ההחלטה של הציונים, ציבור קטן שמחליט שלמרות הקושי זה אפשרי ונוכל לעשות זאת. הוא לא הבחין בניגודים בין יהדות לנצרות. היה דתי מאוד, אבל בדרך פתוחה".

פתיחות. מושג מפתח אצל המורה מקנטרברי. עגלגל משהו, הוא מתרומם בקלילות ומרחף כשעל פניו שתיים מתוך 24 המסיכות שלו. אמצעי נוסף לעורר תלמידים להגיב, לדבר. אמרנו כבר: תקשורת. ללא ספק, גם האדיש בתלמידים לא יעמוד כפני החיזיון המלבב. "תנו לתלמידים את הרעיון והם יעשו את העבודה", הוא ממריץ את המורים בכנסי ההדרכה שלו. מראה להם בחרווה אמיתית, בתחושת יעוד גדולה, איך הוא מתאחד עם בארגד הבובה, מרביץ לו נשיקה והילדים מבסוטים. "הנה, יש מישהו שיודע אנגלית עוד פחות מכם", הוא קורץ להם.

למען האמת, אפטר דיוטי, הוא קצת ביישן, ג'ים. מן הסתם "קו דם" משפחתי.

"את אשתו לנה, הכיר אורד וינגייט בהפלגה. הוא גבר מכונס בעצמו, בן 30 והיא ילדה שובבה ומלאת חיים, בת 16. שלוש שנים חיכה לה עד שנשא אותה לאישה. מתגוררת היום באברדין". את הבן, אורד ג'ונתן, ג'ים לא פגש אף פעם. קשר משפחתי פריך, מתפורר עם השנים.

ג'ים עצמו רווק. מתפתל, מיישר את העניבה הכתומה לה, משפיל מבט נבוך. יש לו בעיה קטנה. "מי תרצה להתחתן עם מישהו שמסתובב בעולם ונמצא בבית רק שבועיים?"

נו באמת, איפה הוא חי, הג'ינג'י הזה, יש מישהי שמתנגדת? ■

אנגלית – בעיה עולמית

"המורה צריך לשתוק". זה המוטו של ג'ים וינגייט בהרצאת הפתיחה, שנשא השבוע בכנס הארצי של האגודה הישראלי למורי אנגלית (אי. טי. אי. אי.), שהתקיים באוניברסיטת בר־אילן. "מורה אקטיבי פירושו מורה פאסיבי", אמר להם.

פגשנו אותו השבוע בביתה של ורדה ענתבי בצהלה, הנציגה בישראל של ביה"ס פילגרימס ובתי־ספר נוספים מסוגו, בהם לומדים זרים את השפה האנגלית. היא אשר "ייבאה" עכשיו ארצה את וינגייט, המורה. וינגייט אחראי על לימודי הילדים בביה"ס פילגרימס, הוא מלמד שם בחודשי הקיץ ובשאר הזמן הוא עומד בראש קבוצת הדרכה של מורי ביה"ס, הפועלת לשיפור ההוראה בארצות שונות.

כ־10.000 מורים בשנה מודרכים על ידם. "הוראת אנגלית היא בעיה כלל עולמית", אומר וינגייט. "מורים אינם נהנים מהוראה ובמקום להיות הם עצמם ולהשתמש בהנאותיהם היצירתיות מספורט, מוסיקה, אומנות, בישול, וכן הלאה, הם שמים על פניהם מסיכה של מורה לאנגלית ואינם משתמשים ביכולת היצירתית הגלומה בהם".

ועל האנגלית של ילדי ישראל: "הסטנדרט כאן הוא גבוה. עובדה, שגם ביפן, למרות שכולם מקבלים שיעורים פרטיים, רמת התלמידים נופלת מזו של התלמידים כאן". ■

מבצע ללא תקדים!

חסכי 182 ש"ח

מלאי מוגבל ביותר!

זו הזדמנות לרכוש
מכונת תפירה
סופר אוטומטית
עם זרוע חופשית

עכשיו
רק 139 ש"ח
+ 4 × 139 ש"ח לחודש
המחיר במזומן 653 ש"ח

דגם VX 2051

תוצרת מפעלי BROTHER
אחריות 1 שנה

ישראכרט
דיינרס קלאב

דגמים מעולים אלו גם במבצע!

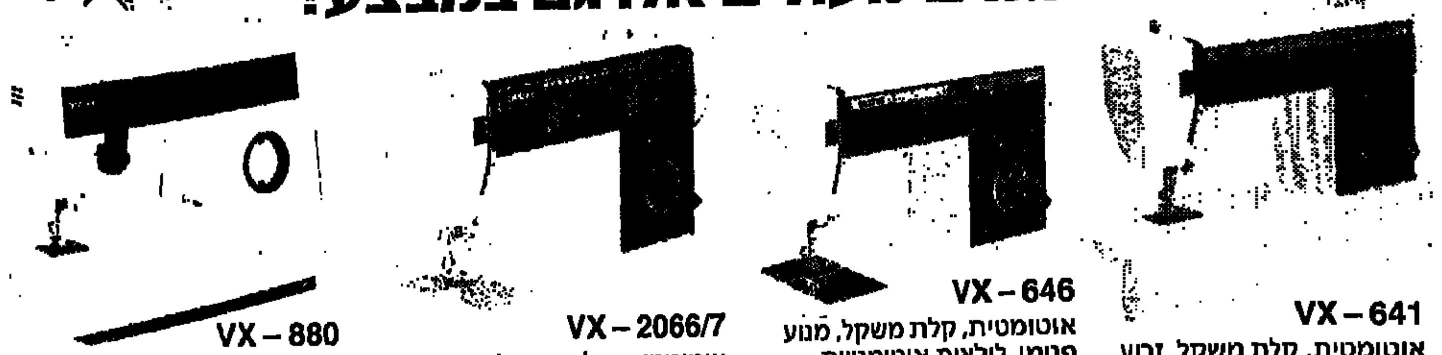

VX – 641
אוטומטית, קלת משקל, זרוע חופשית, לולאות אוטומטיות, כפתורים ורוכסנים.
119 ש"ח + 4 × 119
המחיר במזומן 659 ש"ח.

VX – 646
אוטומטית, קלת משקל, מנוע פנימי, לולאות אוטומטיות, תפר לבדים סינטטיים, כפתורים ורוכסנים.
105 ש"ח + 4 × 105
המחיר במזומן 498 ש"ח.

VX – 2066/7
אוטומטית, קלת משקל, 21 סוגי תפרים לכל סוגי הבדים, חשמלית וגם מכנית.
129 ש"ח + 4 × 129
המחיר במזומן 608 ש"ח.

VX – 880
9 סוגי תפרים אוטומטים, זרוע חופשית, לולאות אוטומטיות ותפר לבדים סינטטיים.
129 ש"ח + 4 × 129
המחיר במזומן 606 ש"ח.

* כל המחירים כוללים מע"מ. התשלומים בריבית שנתית של כ־36%.

brother "מספר 1 בישראל!

להשיג בכל סוכנויות 'BROTHER' בארץ וברשת חנויות אמפיסל / BROTHER: מחסן אמפיסל (ישראל) בע"מ אפעל 3, קרית אריה פ"ת טל. 03־9225921, פ"ת: חנות המפעל, שטמפפר 16, תל־אביב: אלנבי 98, 612994, רמת־גן: ביאליק 11, 726739, ירושלים: אך ורק בסניף המלך ג'ורג' 6, 249773 חיפה: הרצל 31, 642235 נתניה: החלוצים 7, 24582 חולון: סוקולוב 63, 843787, באר־שבע: ההסתדרות פינת הפלמ"ח, 36633, רחובות: הרצל 115, הרצליה: זמישלני וולף, סוקולוב 48, סוקולוב 11, 545281, ת"א: נחלת בנימין 6, 657189.

התמודדות

נטע שדמי
צילום: דפנה קצור

סימונה
סיפור אמיתי

היא מחזיקה את העט בין אצבעות כף רגלה וכותבת בזריזות. בעיקר שירים. היא מאזינה למוסיקה. להרצאות. ידיה אינן מתפקדות כלל, מפיה יוצאים מלמולים קשים להבנה. אבל השכל פועל בבהירות והלב – לב אשה.

אם הייתי אחרת הייתי מסובבת את כולם על האצבע הקטנה" אומרת, ליתר דיוק כותבת, סימונה ברנשטיין. ובמקרה הזה, האצבע שלה איננה סתם אצבע. אצבעות רגלה הימנית הן הקשר שלה אל העולם.

כף רגלה הימנית היא הפה של סימונה ברנשטיין, ושיתוף פעולה של כף הרגל השמאלית שלה הופכת את רגליה גם לידיים שלה. באמצעותן היא מבקשת, כועסת, עובדת, מלטפת וכותבת את שיריה.

מרהים. רקת קרסול, כמו ישות עצמאית ונפרדת, מתנחשלת רגלה הימנית קרימה. בתנועות תכופות מקרבת אליה את העט ובתמיכה קלה של הרגל השמאלית, הופ והעט מיוזקר, חבוק אצבע על בוהן ... שביניהן, והמילים מתחילות לרוץ.

הדברים קולחים על דף הנייר שעל המשטח המונח דרך קבע ליד המיטה שלה, ואני המומה. לא קולטת שהם נובעים מן הגוף המתפתל והמתנכשף לידי. התגלמות אכזרית של הדיסהרמוניה בין הנפש לגוף. נפש עשירה, שמיום לידתה כלואה בשבר כלי.

"הצילו את הילדה"

כבר 32 שנה מתמודדת סימונה ברנשטיין, משותקת מוחין, עם החיים, עם מגבלותיה ובעיקר עם עצמה. "איך אוכל לצרוח כשאיני יכולה לדבר? איך אוכל להפסיק לאהוב אם בתוכי זרע אישה? אלוהים, אם החיים הם כל אותם דברים שאיני ולעולם לא אהיה, תן לי כוח להיות מה שהנני". כך, בכף רגלה השמאלית, מבטאת את המאבק הפנימי הזה גבריאלה ברימר, משותקת מוחין אחרת, ממכסיקו, שעל פי האוטוביוגרפיה שלה, הופק הסרט "גבי – סיפור אמיתי" המוקרן בימים אלה בארץ.

בן־ציון, אבא של סימונה, רופא במקצועו, רגיל למראות קשים, אבל מהסרט ברח באמצע. נשבר. ההסתכלות הפנימית באמצעות גיבורי הסרט מכאיבה מדי. אמא ברנשטיין, סוזי, נשארה עד הסוף. "איך אפשר לעזוב את סימונה לבדה? וחוץ מזה בסרט חייתי מחדש את הכל".

וה"הכל" המריר הזה מתחיל ברגע בו היא כורעת על ברכיה, מתחננת בפני הרופאים בעיר רומנית קטנה: "הצילו את הילדה". 24 שעות לאחר הלידה ידעה סוזי שמוחה של הקטנה נפגע; חודש מאוחר יותר הבטיחו לה הרופאים כי תשאר בחיים. "את מאושרת?" שאלו אותה וציניות בעיניהם והיא הנהנה נחרצת, אלא ש"עד היום, אינני משלימה עם כך שהיא כואת".

היתה רוצה שסימונה תתעמל יותר, תלך יותר, תצא. אולי כך תשתפר הליכתה הכבדה, יוטב מצב רוחה. בכלל, הרבה ציפיות נתלות באישה הצעירה, שהתום והפיכחון בעיניה החומות אינם נבלעים לגמרי בסערת העוויתות.

אמא קצת רוטנת והיא איננה נשארת חייבת. 'פליק' קטן וזריז מהימנית החטובה שלה לעבר השמאלית של אימה ובליל קולות מחאה, שמגיח מפה פעור ומתעוות ללא שליטה, "מתורגם" בהבלגה על ידי ה"מותקפת": "את מעצבנת אותי, מה את רוצה מהחיים שלי? עייפתי מן המאבק" – מסבירה האם את כוונת בתה. ואחר כך תוסיף סימונה ותכתוב: "אם הייתי מאמינה בעצמי, אז הייתי משתדלת יותר. אולי. ואני באמת מתפלאה כל פעם מחדש שמישהו אומר לי שאני נחמדה".

מאופקת מאוד, מגיחה מתוך מגננה פנימית משוריינת, נזכרת סוזי ברנשטיין בילדה המתוקה ובהירת השיער, שעד גיל חמש הייתה על הידיים. כשהגיעו לארץ, למרה ללכת. וכי הייתה לה ברירה? כאן כבר לא הייתה סבתא שהייתה רק שלה. היו רק אבא ואמא, עולים חדשים, שצריכים לעבוד לפרנסתם. הם עובדים והילדה במחלקת ילדים ב"אסף הרופא". שנה וחצי.

כל השבוע ילדה גלמורה. רק ביום ששי הייתה אמא באה אליה, מבלה איתה עד יום ראשון. יום ששי השמח. יום של רייסת שוקולד. חריג מתוק בתפריט שבועי חד־גוני, שהגישו לילדים במחלקה, זה הזיכרון ששרד אצל סימונה מאותם ימים עגומים.

סימונה ואמה סוזי. "הכי יפה היה בשכבות של חורף, כשאמא נשאה אותי על הגבעות, לקטוף רקפות..."

התחלה באלכסון

כשעברה עם הוריה לחיפה למדה ב"אופקים", בי"ס לילדים חריגים. "קרקס" היא מגדירה את הנסיון ללמד עשרות ילדים בני שש – שבע־עשרה, המחולקים לכיתות לימוד בהתאם להתפתחותם השכלית. אבל דווקא שם, אחת ויחידה באותם ימים, היא לומדת לכתוב ברגלה. בהתחלה באלכסון, כל מילה בדף, ואחר כך על דפים גדולים שאמא משרטטת עליהם שורות ברווחים גדולים. אלה בשביל ביה"ס. אחר הצהריים, בבית, כשהילדה מכינה שיעורים, אמה איננה מוותרת. בשפתיים קפוצות היא משחילה את העט בכף היד הרופסת, לופתת אותו וביחד הן מעגלות אותיות. "התעקשתי שתכתוב ביד, לא רציתי שתכתוב ברגל", מורה סוזי בתבוסה בשפה רפה.

אבל היו גם נצחונות. הכורח להאמין, או להפגין לפחות כלפי חוץ, שבתה "כמעט ילדה רגילה, והבית היה תמיד מלא ילדים", ושנים לאחר מכן "בחורה רגילה שרק צריכה עזרה" – הכורח הזה צבע במשיחות מכחול כבדות את מישקעי זכרונה של סימונה. "הכי יפה היה בשכבות של חורף, כשאמא נשאה אותי על הגבעות לקטוף רקפות עם שאר הילדים, או כשהחזיקה כי ושתינו שיחקנו איתם תופסת ומחבואים".

למרות שביה"ס התל־אביבי "און", בו למדה לאחר שמשפחתה התישבה בנתניה, היה "עוד קרקס גדול", מעולם לא עלתה בבית ברנשטיין האפשרות שהילדה תלמד בבית ספר רגיל. מה לעשות, לא הייתה ואין לה מן פלורנציה מופלאה כזו, אומנת ובת לוויה נאמנה, שליוותה את גיבורת הסרט "גבי" גם לביה"ס ולאוניברסיטה. לסימונה יש רק אמא, שהיא אמנם 'צל' שלה, אבל כעוסה משהו תזכיר שהיא גם "צל של בעלי, צל של בלקי הכלב וצל של הבית הגדול". והבית מטופח בדקדקנות והמאפים שליד הקפה רק מעשה ידיה. תמיד.

ובכל זאת, בשלב מסוים "רציתי להוכיח לאבא שלי שאני מסוגלת ללמוד, שיוכל להתגאות בי", מסבירה הבת את החלטתה לגשת לבחינות בגרות. סיפור של שנים. היתה צריכה להתחיל הכל מהתחלה. אמא הביאה גליונות נייר וקופי לתלמידים בכיתה ובבחינות עצמן ישבה לידה ו"תרגמה" את תשובותיה.

חלום גדול היה לה, לסימונה. ללמוד הוראת נכים. אבל אמא שלה אשה מציאותית: "קשיי תקשורת, הסעות מתישות ואנחנו איננו נעשים צעירים", היא נאנחת אחרי שנים של הסעות קבועות למועדון הנכים ע"ש ספיבק ברמת־גן. חוג חברתי פעמיים בשבוע. מביאים את הילדה ("תמיד תשאר הילדה שלנו") ומסתובבים ברחובות עד שיגמרו הסרט, או המסיבה, כדי לחזור הביתה.

החבורה מ'ספיבק' התפרקה במרוצת השנים. נישאו בינם לבין עצמם, הולידו ילדים. גם מושא אהבתה של סימונה. קשר אפלטוני. "רציתי מגע גופני איתו, חשבתי שזה יהיה נפלא, אבל לא היה".

"בחורה חמה"

חתונה. חלום עכשווי. "זו איננה מטרה, רק שאיפה", היא מתעקשת להקפיד על דקויות. "בחורה חמה", נאנחת האם. האב משתדל לצנן את סערת רגשותיה של בתו. "זה לא תמיד כל כך נפלא כמו ברומנים ובספרים. כל אישה בנויה אחרת", הוא אומר בסמכותיות של רופא, מבקש להרגיע אותה.

הורים מסורים. לא הולידו ילדים נוספים. "רצינו להתמסר רק לסימונה, לתת לה את כל האהבה". מטפלים בה, משתדלים שתבלה, תלמד, מחליפים בשבילה ספרים, נוסעים איתה הרבה לאילת, לחו"ל, אבל הם רק אבא ואמא. והיא אישה לבד. כמהה לידידות, לאהבת גבר. משתוקקת לחבק חזק ברגליה הארוכות ולהתחכך בחום בתגורת כתפיה. כתפיים רפויות שידיים נטולות חיים משתלשלות מהן. ואף על פי כן, היא משקיעה הרבה תשומת לב וטעם טוב בטבעות המעטרות את אצבעותיה.

למה לא התחתנה? אולי מפני שלא רצתה להיות "כלי שימוש לכל אחר". אינטליגנטית מרי. "רדפתי אחרי הרוח" היא כואבת וחולמת על אנאבלה. "בת שלא נולדה לי ולא תיוולד לי לעולם", היא כותבת באחד משיריה.

מניחה כפות רגליה על השולחן בסלון, היא מדפדפת בזריזות בספר דק, "מתוך ליבי". שירים. פרסמה אותו לפני שש שנים. מאז השתתפה גם בסדנאות לכתיבה יוצרת. שינתה סגנון, "כותבת מה שבא לי לראש". טיפוס חברתי, משתדלת ללכת לחוג פנויים ופנויות, מאזינה למוסיקה, להרצאה בחברת אנשים בריאים. כמו בבי"ס לבגרות וכמו בסדנאות, אנשים נחמדים. מתעניינים כאלה. מה נשמע, מה שלומך? וזהו. למחרת שוב יום חדש, שמתחיל כמו אתמול, בבית מלאכה של המשקם.

שש שעות, כל יום, היא מצמידה בכפות רגליה כפיסים של עץ, מחברת אותם בקפיץ ובמגע אצבע משרבבת אותם לאריזה. שיממון, לא מדברת, לא מחליפה מבט עם איש. אין עם מי.

תעודת בגרות, כתיבת שירים, כתיבה יוצרת, קריאת שני ספרים בשבוע, חוג ליחסי אנוש והתוצאה? הרכבת אטבים. זה מה שיש בינתיים. ויש משברים ויש דכאונות, אבל יש גם מאבק נצחי לא להרים ידיים. להטמיע את המודעות, שהמגבלות הן בדמיונה בלבד. להאמין במה שאומר אביה של גבי ברימר בסרט, כשהוא מפציר בה לא להרפות: "אנחנו ממציאים מגבלות; כל מה שאת זקוקה לו נמצא כאן" – והוא מצביע על ראשה. ■

"אם החיים הם כל אותם דברים שאיני ולעולם לא אהיה, תן לי כוח להיות מה שהנני".

מונולוג

אמיר נילת

אלמנתו של אלכס

"לא כל העם הערבי שגר סביבנו אשם במה שקרה. צריך לחרד את היחס החיובי כלפי הערבים כדי שהמקרה הזה לא יפריד בינינו לגמרי" – כך אומרת בקולה הרגוע מבל ארד, אלמנתו של איש המילואים אלכס ארד ז"ל, שנרצח לפני כשלושה חודשים ע"י מחבל בצומת מגידו. הכרזה מפתיעה מפי אשה שהסכ־סוך היהודי־ערבי תבע ממנה מחיר כה יקר.

מבל ארד, אשה מיוחדת. היא לא מסתפקת במלים בלבד ובחדרה הקטן בקיבוץ רמות־מנשה, ליד תמונתו של אלכס המנוח היא 'מודה': "כן, נכון. הייתי אחת ממארגנות שבוע האחוה היהודי־ערבי שנערך במשק". זה נראה כל־כך פשוט: אלמנה שבעלה נרצח ע"י מחבל ערבי אינה מחפשת את הנקמה, אינה מדברת על "הער־בים" בהכללה, אלא רוצה לחפש את שביל הזהב בין שני העמים. מפתיע? לא לגבי כל מי שמכיר את מבל, אופיה המיוחד והשקפת עולמה.

על קיומו של שבוע האחווה הוחלט זמן רב לפני הרצח, אך דווקא לאחר המקרה החליטה מבל לקחת בו חלק פעיל והיתה לאחת הרוחות העיקריות של הא־רוע. קבוצה גדולה של ערבים, דרוזים ובדואים התאר־חה בקיבוץ ונפגשה עם חבריו. אחדים, תוך תאום מר־אש, הגיעו גם לחדרה של משפחת ארד, שיחקו עם אופיר בן ה־4 שהתייתם מאביו. הוא ישב על ברכיהם וזה נראה לשני הצדדים כל כך טבעי.

"אנחנו חיים ליד הערבים, ממש קרוב, אבל לא מכי־רים אותם בכלל. בשבוע הזה למדתי על דברים רבים בתרבותם ובאורח החיים שלהם, שכלל לא ידעתי. הם מכירים אותנו, אבל אנו לא מתעניינים בהם וכך לעולם לא נוכל לשבור את המחיצות ולבנות גשר להידברות", אומרת מבל, מסרבת בכל תוקף להצטלם. "אני אומרת את הדברים כי חשוב לי מאד שידעו אותם, ואולי גם יתייחסו אליהם, אבל לא הייתי רוצה להפוך את עצמי לענין המרכזי. איני רוצה שילכו ברחוב ויצביעו עלי: זו האלמנה של אלכס".

רצה הגורל ובמקביל לשבוע האחווה היהודי־ערבי הסתיים גם משפטו של רוצחו של אלכס, שנשלח למאסר עולם. מבל עקבה מקרוב אחר המשפט, כיוון שהיא חשה צורך להיות קרובה לענין. "לא יכולתי לנתק את עצמי מהענין ככה פתאום", היא מספרת, ומפתיעה בגילוי: "תחילה רציתי להפגש עם המחבל פנים אל פנים ולשאול אותו, מה הביאו לרצוח אדם רק בשל היותו יהודי. כשראיתי את חיוך שביעות הרצון שלו הבנתי שהוא פנאט ושאין כל תועלת בפגישה". היא מחייבת עונש מוות למחבלים, אך יודעת שהענין מור־כב יותר.

"אני לא רואה את המחבל שרצח את בעלי כדמות מייצגת לגבי כל הערבים. הוא אדם קיצוני, ואני מפרי־דה לחלוטין בינו ובין שאר הערבים, כשם שלא הייתי רוצה שיזהו אותי עם קבוצות יהודיות קיצוניות", מציי־נת מבל, מסכמת בכך הכל.

בשעה ארבע אנחנו מפסיקים את השיחה לרגע, לי־מור בת החמש ואופיר בן הארבע, שני הילדים שילדה לאלכס, חוזרים מהגן ומתרפקים על אמם. חברותיים מאד. "אל תלכו", הם מבקשים מאתנו וממהרים לדפדף באלבום התמונות המשפחתי. הם יראו שם גם את התי־מונה של אבא, אבל לא יגידו דבר.

"נכון, ילדים נוהגים להכליל ובהתחלה היה קשה להסביר להם מה בדיוק קרה לאבא. הסברתי להם שמח־בל הרג אותו, אבל הדגשתי גם בפניהם שלא כל הער־בים הם כאלה".

מבל מודעת לכך, שתגובתה לאחר המקרה שונה מהתגובה הרגילה של משפחות שכולות, אשר יקיריהן נרצחו בפיגועים חבלניים. היא, כהרגלה, אינה רוצה להטיף מוסר ולחנך. היא אפילו יכולה להבין התפרצוי־ות ספונטניות ותגובות קיצוניות: "מי שדעתו על הסכ־סוך היתה מגובשת קודם לכן, הרי שקשה לשנותה בעקבות מקרה טראגי שכזה. לכן אני גם לא מצפה שמשפחות שכולות אחרות, שדעתם היתה שונה משלי, ישנו את עמדתם כלפי הערבים דווקא בשעה של כאב נורא". ■

"שאני אתן לך פחות מ־WHISKAS?!"

"כשאני פותחת קופסה של וויסקס פיצי מיד לידי. מתחככת ברגלי, משמיעה מיאו אחד או שניים ומחכה בנימוס. תענוג לי לראות באיזה תיאבון בריא היא גומרת את כל הוויסקס בצלחת. אחר כך היא מלקקת את השפתיים ומשמיעה גרגור של הנאה וסיפוק. וגם אני נהנית לדעת שהיא מקבלת מזון מושלם, המכיל את כל אבות המזון, הויטמינים והמינרלים שהיא צריכה. בתיאבון פיצי."

וויסקס בטעמים: כבד, עוף, טונה, ארנבת וגם וויסקס לגורים.

מפיצים בלעדיים: מפעלי ברקמן בע"מ, רח' הברזל 3, ת"א טל: 03-473133

מחפשת רק אותך, האחד והיחיד.

דווקה, צברית, נאה ואיכותית, בת 34 (1.65 מ'), אינטליגנטית, רגישה, לב חם וחוש הומור, מבקשת ליצור חיים משותפים עם גבר (עד גיל 43), נאור, רגיש, טוב לב, בעל מודעות ורצון לקשר בוגר, מעניק, חם ואוהב.

בבקשה לענות אל:
ת.ד. 1350 ת"א, מיקוד 61000
בציון שם, כתובת וטלפון.

בי"ס לספרות חיים שיטרית
בואי אלינו וחסכי כסף
★ פן ותסרוקת 4 ש"ח
★ תספורת 4 ש"ח
★ פסים וגוונים 25 ש"ח
ת"א, רח' פרישמן 22 טלפון: 235549

כתיבה במכונה ב־12 שעות
בשיטה עיוורת
בי"ס למסחר "רימון",
ת"א, דיזנגוף 85, ☎ 281985

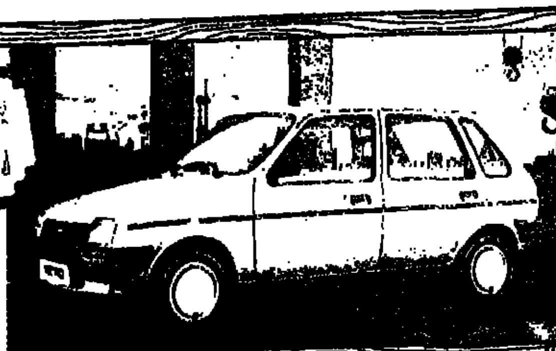
הקונים בחודש דצמבר ישתתפו בהגרלת מכונית
הפרס הגדול
פרסים מידיים לקונים
פרטים בבתי העסק

והיטי יוקרה
15 דגמי פינות אוכל בצבעי שלייף לייק ופורניר

מערכת סלון דגם סימפוניה
מבצע הנחות עד 40% ואספקה מיידית
הרהוו כל ימות השבוע מ־9.00-19.30 ובמוצאי־שבת
(צומת נחה) רח' אפעל 15, קרית אריה, פ"ת טל. 9230138, 9220288, 03-9241025
סניף הצפון: צומת הציק פוסט, שד' ההסתדרות 1 חיפה, טל. 04-642584

שמרת הזורע
מבצע חנוכה
על כל קניית מערכת ישיבה הדר או רויטל
15% הנחה + שולחן סלוני במתנה

הנחות של עד 28% על שאר המוצרים
■ תל־אביב: המלך ג'ורג' 73. פתוח במוצ"ש.
■ ירושלים: שלומציון המלכה 18. ■ חיפה: אלנבי 117
■ נתניה: שמואל הנציב 3. ■ באר־שבע: רהיטי הדר פסג' רסקו.
■ טבריה: רהיטי הצפון רח' הגליל. ■ חנות המפעל: קבוץ הזורע. קבוץ שמרת.

הקו החדש בריהוט
כורסת טלויזיה אורטופדית מקבוץ צרעה.
להשיג בחנויות חשק"ם ובחנויות המובחרות
תצוגה ומכירה של מגוון רהיטי קבוץ צרעה במקום
עמק יזרעאל 16 ת"א, טל. 826293, 827757

וודסטור – ריהוט נפרי
חדש!! ישירות מהיבואן אנגליה – איטליה

■ חדרי שינה
■ פינות אוכל
■ מזנונים
פתוח בשבת
מרכז מכירות: הסדנא 7 קרית־אריה פתח־תקוה, טל. 9231765

פשוט רביד
כמו בחו"ל

מפעל ותצוגה:
רח' התחיה 14, יפו טל. 810823,824615

מוגש ע"י גרין־קארד, יצחק שדה 34 337129/5, סגנון, 23.12.87

משווק חברת גרין קארד מועדון צרכנים לקוראי מעריב

נינור אקסטרה בע"מ — ייצור ויבוא נעלי נשים

נינור — חוגגים 35 שנה

תחיה 15, יפו, טל. 821855, 823867

לאבא חיקר
מלאך נינור

עלה והצלח
במפעל!

מאחלים
ילדיך:
**רועי, ניר
וליחי נינור**

לנינור אקסטרה
איחולים לבביים ובהצלחה
מאחלים: **דני ועופר**
נעלי מוזה
נוה־שאנן 15, ת"א, טל. 381230

לנינור אקסטרה
המשך תנופה ופעילות פוריה
ישראל חבס ובניו בע"מ
שיווק חומרי גלם לתעשיית נעליים
חרכבת 66, תל־אביב, טל. 381631

לנינור אקסטרה
מיטב הברכות והאיחולים
גודס
מסחר דמוי עור, עור ובדים
רמב"ם 12, ת"א, טל. 03-660092-3
סבזנר 2, חיפה, טל. 04-664674

לנינור אקסטרה
המשך דרך צלחה
ולטר וקוטי
נעלי מקסים
ביאליק 37, רמת־גן, טל. 721719

לנינור אקסטרה
ברכות ואיחולים
ביטון יהודה ואלברט בנו
קופסאות אקספרס
אליהו איתן 3, ראשל"צ, טל. 9611055

לנינור אקסטרה
שפע ברכות
אורטו־פורם קוברה
יצרני נעלי בריאות לנשים
יצרני נעליים אופנתיות לגברים
שד' הר־ציון 108, ת"א, טל. 827357

לנינור אקסטרה
איחולי הצלחה
מאיה תעשית סוליות בע"מ
אליהו איתן 1, איזור תעשיה חדש
ראשון־לציון, טל. 9611067

לנינור אקסטרה
מיטב הברכות והאיחולים
גלי תעשיות בע"מ
אזור תעשיה חדש ראשל"צ,
טל. 9631001

לנינור אקסטרה
המשך שיתוף פעולה פורה
נעלי פרוצ'י
הנעלים היפות בעיר!
שנקר 46 חולון טל. 885040

לנינור אקסטרה
מזל טוב ובהצלחה
אליהו כהן ובניו
חברה למסחר והשקעות בע"מ
זבולון 37, ת"א, טל. 821690

לנינור אקסטרה
מיטב הברכות
סוכנויות לביטוח בע"מ
מזא"ה 22, תל־אביב
טל. 200720, 286051, 286914

לנינור אקסטרה
זר ברכות
אפל יבואני נעליים והלבשה בע"מ
נוה־שאנן 20, ת"א טל. 376018, 03-374530

לנינור אקסטרה
המשך שתוף פעולה פורה
נעלי סן רמו ואופנת זרקו
סעדיה חתוכה 42/31 יהוד

לנינור אקסטרה
שגשוג והצלחה
דוד ביטון עורות בע"מ
בית מסחר לעורות, יבוא ושיווק מקומי
יועזר איש הבירה 6, יפו
טל. 833545, 821866

בודי לנגויץ' ייצור בגדי נשים
חוגגים את פתיחת החנות החדשה
ברחוב קלישר 9 תל־אביב טל. 661007
מודים לכל מברכינו

לבודי לנגויץ'
הרבה מזל ובהצלחה
הצפון לוטנברג בע"מ
נייר ושקיות ניילון
חנות מכירה:
העליה 68 ת"א טל. 813575/6

ברכות חמות
ריינס טכסטיל בע"מ
בדים ליוצרי אופנה
גרוזנברג 20 תל־אביב

לבודי לנגויץ'
ברכות לבביות ובהצלחה
דנון מוצרי אופנה בסיטונות
השומר 6, ת"א טל. 661349, 651703

לבודי לנגויץ'
איחולי הצלחה
ליידי אלפיים נתניה
הרצל 22 נתניה טל. 053-335801

לבודי לנגויץ'
שפע ברכות עלו והצליחו
סמי את מאיר
מורדי הגטאות 73 באר־שבע
טל. 057-77407

לבודי לנגויץ'
שאו ברכות!
ש ל ט י   ה מ ע י י ן
חזות ורקע ומעל לכל פרסום בשפע
כ ל   ס ו ג י   ה ש י ל ו ט
הכרמל 10 תל־אביב טל. 5102132

לבודי לנגויץ'
ברכותינו – מצפים שתבואו ביחד לקנות בדים
למוטקס
נחלת בנימין 34 ת"א טל. 661986

לבודי לנגויץ'
ברכות לבביות
מרכז הכפתור
קלישר 10 ת"א טל. 5101323

לבודי לנגויץ'
מיטב הברכות והאיחולים
הבזאר הגדול
ויצמן 69 כפר־סבא
טל. 052-442995

לבודי לנגויץ'
עלו והצליחו!
אופנת רוקי אשדוד
אופנת רוקי קרית־מלאכי
אשדוד מרכז א' קרית מלאכי מסג'חוד טל. 08-522922

לארמון ומיקי
בשעה טובה
צלנר אריה
סוכן ביטוח
טל. 5615244

לבודי לנגויץ'
המשך עבודה פוריה
אלפי טכסטיל
יבוא בדים
נחלת בנימין 43 ת"א טל. [illegible]

לבודי לנגויץ'
שפע ברכות
ישראלטקס
ליצור השיווק המובחר בתי אופנה בארץ
מכירה בסיטונאות ולחלקים
הרצל 20 ת"א טל. 651849

למיקי וארמון
שגשוג והצלחה
בוספורוס בע"מ
נחלת בנימין 22 ת"א טל. 657374

לבודי לנגויץ'
פפה Pepa
שפע ברכות
אופנת "פפה"
התבור 37 תל־אביב טל. [illegible]

הפקה: סיון פרסומאים, טל. 371207

מרדיקס מכונות תפירה בע"מ
זכו שוב "במוצר הנבחר"

מעל למיליון מכונות תפירה הן ההוכחה הניצחת לאמון הציבור. מפעל "מרדיקס" הינו היחידי המעניק אחריות של 5 שנים למוצריו, ואנשיו הם בעלי ניסיון וידע מקצועי. ב"מרדיקס" תמצאו את כל סוגי מכונות התפירה ממכונות לעקרת הבית ועד למכונות ממוחשבות.
אנו נציגים בלעדיים של חברת "הוסקוורנה" השבדית.
ב"מרדיקס" עומדות לשרותכם המחלקות הבאות:
* מחלקת הדרכה משוכללת
* מחלקת יעוץ
* מחלקת שרות וחלקי חילוף

רח' הרב פרידמן 8 רמת־גן
טלפון: 03-727222

למרדיקס
לרגל זכיתכם במוצר הנבחר
עלו והצליחו!!
ברגר אריה – נציגו הבלעדיים של מרדיקס הוסקוורנה לפתח־תקווה והסביבה
איכילוב 2 פתח־תקווה, טל. 913706

למרדיקס
שגשוג והצלחה
אתכם לכל אורך הדרך
JOSIANE
ייצור ושווק אופנה אקסקלוסיבית
קניון איילון ר"ג, טל. 797501

למרדיקס
בהצלחה
והמשך שיתוף פעולה פורה
ש. קימל בע"מ
העצמאות 70, קרית־אונו

למרדיקס
עלו והצליחו
טולי TULY
מרכז מסחרי 31 קרית־גת
051-880627
"טולי יש רק אחד"

למרדיקס
שגשוג והצלחה
נגריה עזרא טחות
ייצור ארונות
למכונות תפירה
רח' נחלת 4 ת"א 826606

למרדיקס
המשך תנופה ופעילות פוריה
מרכז החשמל מעלות בע"מ
יבוא שווק והפצת מוצרי צריכה
ת.ד. 2019 מעלות 04-977470

למרדיקס
ברכות חמות
סוכנויות דרום בע"מ
רוגוזין 25 אשדוד

למרדיקס
שפע ברכות ואיחולי הצלחה!
פרקש יצחק
הנוטע 6 טבריה
053-612242

רוקמת התחרה
חוגגים את הפתיחה המחודשת
רח' ביאליק 60, רמת־גן
טל' 727587

לרוקמת התחרה
שגשוג והצלחה בהמשך
טוליפ — יצור אופנה
דיזינגוף 90, ת"א
טל' 201357

למרדיקס
זר ברכות
מנהלי וצוות העובדים
[illegible]
רח' עקיבא 132
בני־ברק 707914

למרדיקס
זר ברכות
סופר פלסט בע"מ
פתח־תקווה, טל. 915915

לרוקמת התחרה
הצלחה בהמשך הדרך
אופנת מרילקס
מוהליבר 43, ת"א
טל' 651866

למזל חסון וצוות רוקמת התחרה
המשך תנופה ופעילות פוריה
צבי כץ — משה ילוב
צ. כץ מ. ילוב — סוכנויות בטוח
טיומקין 12, ת"א, טל': 613586, 613731

למזל וצוות העובדים
ברכות מכל הלב לפתיחה המחודשת
R. Mauzner
מאחלים: **מאוזנר אקסלוסיב בע"מ**
וולפסון 15 ת"א, טל. 813026

לרוקמת התחרה
ברכות לבביות ביום חגכם
Marcel Banin
אופנת מרסל בנין
התבור 37, ת"א, טל' 653952

ספרית מעריב

הטרור
בעריכת בנימין נתניהו

"מעולה, נחרץ בהבעת הבטחון שהמערב מסוגל לגבור על הטרור"

בקשו בחנויות
ובספרית "מעריב"
תל־אביב, דרך פ"ת 72 א',
חיפה, בן יהודה 29,
באר־שבע, קק"ל 90

ספרים מבית טוב

הפקה: סיון פרסומאים, טל. 371207

הטעם המתוק של ים המלח

מפעם לפעם אתה צריך את זה. להחליף אוויר. להחליף אווירה. בוא לעין-גדי, אל הטעם המתוק של ים המלח. כאן אתה מאט את הקצב ונותן לטבע לעשות את שלו: שואף את האוויר העשיר במינרלים, טובל במעיינות החמים שמפנקים את הגוף והנשמה, מרגיש איך "בוץ הבריאות", מנקה ומחדש את העור. אתה מרגיש נפלא – אתה נראה נפלא! והחופשה שלך רק התחילה. עכשיו מגיע לך ליהנות מכל הפינוקים שמציע לך בית ההארחה של קיבוץ עין-גדי. בתוך גן טרופי מקסים מפוזרים ביתני נופש ובהם כל הנוחיות: מיזוג אוויר, רדיו וטלוויזיה ופינת קפה ועוגיות. על יד – מגרשי ספורט ובריכת שחיה. האירוח כולל ארוחות מלאות, הסעות וכניסה חינם לחמי עין-גדי פעמיים ביום.

מכאן אפשר לצאת לטיולים באתרים המפורסמים של איזור ים המלח: שמורת טבע עם מפלי מים, חיות ועופות המדבר, אתרי חקלאות עתיקה, נחל דוד, נחל ערוגות, מצדה ועוד. לרשות המטיילים באזור עומד פונדק עין-גדי, צמוד לחניון (מסעדה, מרכולית ומזנון) וכן מסעדה צמחונית-חלבית מוורנית בסמוך למרחצאות.

כל ההנאות מחכות לך בעין-גדי. בוא עכשיו!

הצעה מיוחדת:
הצעה מיוחדת לקבוצות מאורגנות, כגון ועדי עובדים וגופים שונים – ימי כיף, הכוללים טיולים באיזור ושימוש באתרי התיירות והנופש של עין-גדי, ללא לינה, במחיר של 35 ש"ח בלבד לאדם, כולל מע"מ. לפרטים נא להתקשר לעמיחי אלבר, טל' 057-84757/8.

קבוץ עין גדי

טלפונים:

בית הארחה קבוץ עין-גדי	057-84757-8
חמי עין-גדי	– 057-84813
מסעדת עין-גדי	– 057-84544
פונדק עין-גדי	– 057-84761
הארחה בקיבוצים	– 03-246161

חורף ישראלי דווקא יש דבר כזה!

לאמריקנים יש סימן. הם מצפים לשלג של כריסמטס כדי לקבל אישור שהנה בא החורף. באירופה, כשהגשמים של החורף מחליפים את גשמי הקיץ, מורידים מעילים חמים מהבוידם, קונים מטריה, ומתחילים להתייחס ברצינות למזג האוויר.

לנו אין מזל כזה. בישראל – גם מזג האוויר הוא יהודי ויש לו שאלות קיומיות. אבל כמו שלמדנו לגדל עגבניות בכל חודשי השנה, התחכמנו גם לחורף המוסווה כקיץ, הוא בשלו אנחנו בשלנו – על כֵּיוּפֵי חורף לא נוותר!

אורזים מזוודה קטנה (סוודר, מגבת גדולה, משהו לקרוא, מברשת שיניים – זהו בערך).עומדים על אם הדרך ומחליטים איפה מתחממים היום.

נתחיל בצפון. נכון שבמחשבה ראשונה נושב משם קור, אבל בואו נדבר על זה. בלב הקור הצפוני שוכנת שמורת חום. איך אנחנו יודעים? הגענו לשם, ואפילו בלי מאמץ. איך? עם אגד. אגד מגיע גם למעיינות החמים של חמת הגדר. וכמשתרעים על המושבים הנוחים והמרופדים, מלווים במדריך צמוד, ובכיס כרטיס כניסה לאתר הבריאות, תראו שהחיים יפים הרבה יותר מחלון האוטובוס.

ועכשיו הבה נדרימה. מי שרוצה בחורף, להרגיש קיץ אמיתי, אבל לא יותר מדי ישראלי (בלי חמסינים) יקום ויילך לעין גדי. קצב בדואי, אתרים היסטוריים ואירוח מודרני, והציפורים. רבותי הציפורים! אוכל טוב כיד המלך, והרבה בריאות ישראלית טבעית במעיינות עין גדי. מי שרוצים יכולים גם להשתכשך בבוץ, אף אחד לא יחשוב עליכם דברים רעים, וכשתצאו מ"בוץ הבריאות", העור יהיה נקי יותר, למרבה הפלא.

שיש חורף בישראל כבר אמרנו!

אגד תיור מסיעה אותך בקו הבריאות

טיול מיוחד למעיינות החמים של חמת גדר

אגד תיור מציעה לך להצטרף לבילוי יומי מהנה ובריא במעיינות הבריאות של **חמת גדר** במחיר –.35 ש"ח בלבד.

המחיר כולל:
(1) הסעה באוטובוס מפואר
(2) מדריך מלווה צמוד
(3) כרטיס כניסה לאתר הבריאות

החל מה־3 בדצמבר אוטובוס מפואר יסיע אותך מת"א, הרצליה או נתניה, ומשם – לחמת גדר. אוטובוס יוצא מכבר אתרים בת"א בימים שני וחמישי בשעה 7:30.

בואו עכשיו
לקבל פרטים ולהרשם לטיול הבריא במשרדי אגד תיור ואצל סוכני הנסיעות בכל רחבי הארץ.
משרדי אגד תיור בת"א טל: 03-242271
בתחנה המרכזית בהרצליה טל: 052-540540

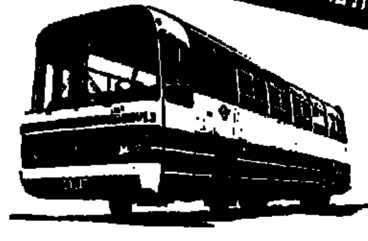

אגד תיור

מלון הולידיי טבריה

כאן, ממש כאן, 4 ימים ו־4 לילות

ב־125 ש"ח *

תוכלו להעביר 4 ימים ו־4 לילות של חופשה מהנה שעליה חלמתם

במלון

הולידיי טבריה

עם מועדון־לילה מפואר ושלל תכניות מגוונות, בריכת שחיה, מועדון בריאות, סאונה, ג'אקוזי, מתקנים רבים, מטבח עשיר ומגוון בטעמים פיקנטיים.

טלפון: 067-21901-2-3

★ המחיר כולל דמי שורות. לא כולל מע"מ
★ כולל חגים

ראש חדש
עיצוב שיער לנשים ולגברים
בהנהלת אהרון
דיזנגוף סנטר, שער 4
קומה ב, המשולש 38
(שני קומות מעל המזרקה)
טל. 203582

הכל
אדום שחור

המבצע המדליק בחנוכה
NIPON TURBO XT מחשב
1522 ש"ח בלבד כולל שי לחג בסך 150 ש"ח
מיגד מיכון וציוד משרדי בע"מ
דיזנגוף סנטר קומת הנשר
טל. 201780, 286830
(לא כולל מע"מ)
בע"מ – דיזנגוף סנטר, קומת הנשר, ליד הבינל נאש
טל. 204913, 284508
• לרגו המוו חיפה, טל. 04-338080

סיטר
אופנה לעורר קנאה
חדש ובלעדי בסנטר!
אליזבט ארדן, דיור
– סמנת ואיפור בצבעי החורף הרכים
סדרת הבשמים היוקרתיים
מבית דיור, גיבנשי, לגרפלד,
ייסטים ועוד
זוהי הזמנה אישית
לקבלת יעוץ אצל איטה
דיזנגוף סנטר, ת"א הטמבור 12, טל. 288845

נחום גוטמן
"בית הצילום"
החנות לצרכי צילום,
מכירה, החלפה
קניית מצלמות, מקרנות,
פלשים
וציוד תאורה/מעבדה.
שרות אישי– מקצועי
אלנבי 20 ת"א, 658503

שמואל בר
מרכז הטפטים
שטיחים + שטיחים חסיני אש
ריצוף P.V.C. וטפטים
ביצוע בטיב מעולה
בוגרשוב 66, תל-אביב
טל. 281862

תן "רווחה" לרגליך

סטודיו ד' איטליה
הסטודיו של החיים היפים
■ אביזרי אופנה
■ כלי בית ומתנות
דיזנגוף סנטר 602 טל. 293107

מבצע מיוחד בעיר
תל-אביב
דיזנגוף סנטר
קנה בבתי העסק המופיעים במדור זה
וזכה בכרטיס הגרלה
למכונית חדשה
המכונית נמצאת בדיזנגוף סנטר, שער 2
ובנוסף פרס על כל קניה
פרטים בבתי העסק
הפרס הגדול
אוסטין מטרו 1300 מפוארת 1988
המבצע הגדול בשיתוף מועדון צרכנים
לקוראי מעריב ובתי העסק הנבחרים

המרכז הישראלי לעיצוב תכשיטים
רח' הירקון 78 תל-אביב
THE ISRAEL JEWELRY DESIGN CENTER
78 YARKON ST. TEL AVIV
TEL. 663508, 663507 טל.

קפיטריה – מסעדה
המסעדה נמצאת באלנבי – במשביר לצרכן
■ ארוחות עסקיות
■ ארוחות בוקר
אלנבי 115 (במשביר לצרכן) טל. 622916

מגל
מחשבים
בע"מ
ונואמי I.B.M
ביתיים ועסקיים
תוכנות עיסקיות לכל בעלי
המקצוע, ציוד היקפי.
לכבוד חנוכה
מחירים מיוחדים
שרות בבית הלקוח
12 שעות ביממה
הטמבור 10, דיזנגוף סנטר
(שתי קומות מעל המזרקה)
טל. 282243

גלקסי
GALAXY גלקסי
לוינסקי 98 ת"א טל. 382970
■ טלפונים אלחוטיים
■ טלפונים לחצנים
■ חייגנים אוטומטיים
■ מזכירות אלקטרוניות
■ מכונות חישוב WELKO
■ טלפונים דקורטיביים
Panasonic KX-T2422 Easa Phone
את המוצרים ניתן לקבל בחנויות המומלצות אצל הסוכנים המורשים:
■ גימיטל שיווק בע"מ ברזילי 9 ת"א טל. 616551
■ טל קווית אבן גבירול 94 ת"א טל. 230971
■ אלפא גת דיזנגוף סנטר שער 6-4 ת"א טל. 293991
■ סי.אן.אי.סי. טלקום חשמונאים 107 ת"א טל. 5610591
■ ריקום יהודה הלוי 55 ת"א טל. 615765
■ גלקסי ר"ג ז'בוטינסקי 71 ר"ג טל. 7519876
■ האנטנה הרצל 8 הוד השרון טל. 052-914325
■ מיכון 70 – ראובן קליין אחד העם 2 רחובות טל. 08-476529

מוגש ע"י גרין-קארד, יצחק שדה 34/5, 337129, סגנון, 23.12.87

פוטו יון
שרותי טלויזיה ואלקטרוניקה
מוצרי חשמל ביתיים
פיליפס, מץ,
קריסטל וסניו
רח' אבן ישראל 2
(סמטה מול עדן) י-ם
טלפון: 02-222322

המלך ג'ורג' 12 ירושלים
טל. 02-231882, 248514
הסלון הוותיק לכלות
מס' 1 בירושלים
בהנהלת אם-הכלות
הגב' נוגה

קפה ליבר
מסעדה צמחונית
בית קפה, בירה
מהחבית
רח' בן יהודה 10 י-ם
טל. 02-223097
קפה ליבר

קוקוריקו
אופנה
אקסקלוסיבית
לגברים
חליפות טוקסידו
להשכרה
רח' ריבלין 3 (מול בית יואלו) י-ם
טל. 02-766728

סלון ירושלים
מוצרי חשמל
וריהוט
מרכז כלל (בתחתית), רח' יפו 97, ירושלים
טל. 02-245537, 242535

אסף הלבשה בע"מ
יד חרוצים 14, ירושלים
טל. 02-722743

שיפודים מכל ה-
כשר
שיפוד גדול רק 2.- ש"ח – 12 סוגים
פיתות, חמוצים וסלט – אכול כפי יכלתך
* שרות עצמי
* אוירה מיוחדת
* חצר גדולה, מרפסות
אוכל הביתה, כל סוגי התבשילים והסלטים,
רח' הנביאים 63 (ליד הדוידקה) טל. 02-384471

בגדי לוי
רח' יפו 104
טל. 382074
בגדי תינוקות
וילדים
מאיכות מעולה
במחירים זולים
במיוחד

הסופרמרקט הצמחוני הראשון בישראל
מזון טבעי, צמחי מרפא, תוספות
מזון וויטמינים
הנחות מיוחדות לקניות גדולות
(שיטת המחיר הצונח של תמי)
רח' נג'ארה 8 ירושלים
טל. 02-632871

מבצע חנוכה
פ.ע. רהיטים
"בביוני לי"
• מערכות ישיבה
• מזנונים
• חדרי שינה
• פינות אוכל
רח' יפו 29 בית מיצפה טל. 02-241612

בתי אפנה לגבר בירושלים
Roberto

מסעדת מנחות
קפה גן מסעדה
כשר
אירועים משפחתיים
חוגיגות
לפחא החתית 11
בכיש רמות חדש
טל 02 521374

3 HAMA'ALOT 3 המעלות
אוכלים אירופיים יהודיים

כל בו ירושלים
בית אופנה לנשים, גברים
וילדים
פתוח גם במוצ"ש
לרגל פתיחת חנות המפעל
Brother's Line ייצור עצמי
מבצעים, הנחות, הגרלות ועוד
בנוסף – כל יום הגרלת ענק בין הקונים
מעל 100.- ש"ח
רח' יפו 34 (מול בית יואל)

הפרס הגדול
אוסטין מטרו 1300 מפוארת 1988
קנה וזכה!
בירושלים

אובגל
תקשורת ואלקטרוניקה
מעבדת שרות תיקונים
טלפונים,
מערכות תקשורת
ומזכירות אוטומטיות
רחוב שמאי 11,
ירושלים 94631
טלפון: 02-234784

פלאש
תמונות תוך
חצי שעה
רח' שמאי 11 ירושלים
טל. 02-245892

סטודיו 23
רח' הלל 23 – 02-247776
להיט בראש
רח' בן הלל 7 – 02-248430

שמ-לי
ריקמה ממוחשבת
רח' דורות ראשונים 1
י-ם טל. 02-225098

מרכוס
בית מסחר
לספרים
בן יהודה 6 י-ם
טל. 02-228281

שווק והפצת:
• מוצרי חשמל ביתיים
• מערכות סטריאו
• מערכות וידאו
ירושלים, רחוב שמאי 23
טל. 221022, 225875

ליאור
צדוקן שראוי ובניו

מונטה קרלו
אביזרי רכב
מומחים להרכבת תלוות חשמל ונעילה חשמלית
• רדיו טייפ • מערכות אזעקה
• כיסויים • מעבדות תיקונים
רח' ז'בוטינסקי 2 (מול מלון לרום) י-ם

עבודות יד
סריגים
צמר אמנותי
רח' אוסישקין 42 ירושלים

אורי ספיר
קלטות
תוים
פסנתרים
כלי נגינה
תקליטים
קומפקט-דיסק
(תקליט אור)
רח' בן יהודה 2 י-ם
י-ם טל. 226881

שיפודי המלך
יואל סלומון 17 טל. 227719
מקום שתענוג לאכול בו
מאכלים כיד המלך
• פרגיות על גחלים • כבד אווז
• שיפודי המלך • ביצי הודו
• דגים על גחלים • צלעות כבש
• מרק קובה • מרק רגל • ועוד
ועוד...
אוירה מיוחדת שרות חם ואיש

ריהוט
גוליאני
ריהוט
אקסלוסיבי
דרך רמאללה
שועפת
ירושלים טל.
814361

צעצועי
רוזנפלד
רח' יפו 34
ירושלים
טל. 02-234038

בוטיק סלון לכלות
ואספירה
בגדי נשים
בעיצוב מיוחד
אביזרי אפנה
במקום
רח' יפו 26 ירושלים
טל. 02-241735

ספורט אלגנט
סיני
הלבשה והנעלה
ספורטיבית אופנתית
סיני, בן הלל 13 י-ם
טל. 02-243379

שוק ישיר
רשת חנויות
Eterna
אטרנה
ROMIKA
להיטי החורף
רח' יפו 97
מרכז כלל
טל. 244803
רח' בן יהודה 2
טל. 225845
מאה שערים 3
טל. 288025

בחסות חברת גרין קארד מועדון צרכנים לקוראי מעריב
מוגש ע"י גרין-קארד, יצחק שדה 34/5, 337129, סגנון, 23.12.87

רפי יעקובי
פסיכולוג

ביס לידידות

תרגיל בהתחברות זוגית

קחו בחשבון שאולי לא תמותו צעירים ויפים, שאולי תזדקנו ביחד. מי שלא יודע לפתח ידידות עם בן הזוג בצעירותו – יתקשה מאד לעשות זאת לעת זקנה. חישבו על זה. עוד היום.

מתנו שרוי בקרב מתמשך בין הנטיה להסתפק בקיים לבין הגירוי לצמוח, ללמוד ולהשתנות. בין לעצב את חיינו בסביבה יציבה וקבועה שתתאים ליכר־לתנו ולהתחבר בה, לבין התחכות מתמרת בגירויים, התובעים מאיתנו מאמץ למידה, והוספת כלים למפגש, להסתגלות ולהתכטאות.

מה שמתחולל במוחנו בזעיר אנפין מצוי גם במצי־אות החברתית. קרב עיקש ועתיק יומין בין השמרנים, המסורתיים ובין המחדשים והמשנים. הנטיה לשגרה והתנגדות לשינוי היא כפי הנראה "טבעית". מרבית בעלי החיים מתקיימים בהתאמה לסביבה צרה ובלתי משתנה. כל שינוי בעולמם הופך, בעצם, לשיבוש הע־לול להכחיד אותם. עולמו של האדם משתבש לו כל הזמן והוא מתקשה יותר ויותר להסתגל אל העולם, שהוא נקלע אליו ללא כלים מספיקים.

ממשבר למשבר

אחרים מנסים בתמימות לבצר את גבולותיהם ולהקי־פיא את הזמן ואת סביבת עולמם באופן שיתאים לכלי־הם. אחרים משתמשים ביכולת הלמידה שלהם ומתייח־סים לגירויים שהם נחשפים אליהם. מנפים אותם ומשקיעים בבנית כלים, לכל הפחות, כלפי מה שמחוי־יב על ידי המציאות.

התרגלנו לכנות בשם "משבר" את המעמדים בחיינו, שיש להם אופי של מעבר, מהפך, או תזווה מקטע לקטע. גיל ההתבגרות, למשל, נחשב לקשה ולבעייתי, הן לנערים ולנערות והן להוריהם. החשיפה הממתינה למשתחרר מן הצבא יש לה אופי בעייתי. המעבר מ"זוג צעיר" ל"הורים" מוסיף מרכיבים רבים כל כך בכת אחת, עד שלא פעם הורים רבים בקושי נחלצים מסכנת פירוק החברות שלהם. וישנו גם משבר גיל הארבעים המפורסם, שאולי עוד נעסוק בו.

כל פעם מדובר על חשיפה למצב קיומי חדש, שלא היינו בו קודם לכן. וכשאנו נקלעים לכך עם הרגלי העבר, איננו מצויידים ריינו, ועל כן אנו חשים זאת בקשי. ונא לא לשכוח, כי משמעות ההפתעה והקושי הינה, שאיננו ערוכים קודם לכן. מובן, שמי שיודע לראות את הנולד מצטייד בכלים הנכונים בזמן הנכון, כאשר הוא מלא אונים והוא במיטבו.

כשגיל הפרישה נוחת על מישהו לפתע – זה מוזר. כי אין שום דבר מפתיע בכך. או למה הוא איננו מוכן דיוז כן, אני יודע, הוא ממאן לפגוש את הזיקנה, שאינ־נה נעימה לו. אין לו חשק לכך. אך מי שואל אותו? וכשהוא נוהג על פי מה שמתחשק לו ומתעלם מגילו – הוא מסב לעצמו נזק, המכביד עליו.

ההחמצה הגדולה מכל היא, כאשר שני בני זוג אינם מצליחים להיות ידידים לעת זיקנה. אם ידעו להכין תשתית מורכבת קודם לכן, אזי חברותם לעת זיקנה דווקא משתבחת והולכת. כמו יין טוב, שהזמן מיטיב עימו, כך עומדת לרשותם מומחיות רבת שנים. הם משלימים זה את זה באופן ששום דבר אחר לא יוכל בנקל להתחרות בכך. הם צופנים זה סודותיו הכמוסים של זה, והם מוגנים זה על ידי זה.

אם לא הצליחו להניח יסודות אמיצים לידידותם לפני כן, הם נחשפים להלם של פנאי שאין כדוגמתו. הנכדים באים להם והולכים אחרי זמן קצר. הילדים מפגינים נוכחות בתורנות וחולפים לחם ברדכם הלאה. מילאו מיכסת חובה מסויימת, במשורה מרודה היטב.

הזוקנים מפגינים עד כמה הם עסוקים בעניינים שו־נים בעיקר זה כלפי זה. כאילו לומר, אני לא זקוק לך ואני לא זקוקה לך. טענות וגירסאות בנות ארבעים וחמישים שנה הינן פאטטיות. כאילו: עמד הזמן מלכת. וכשם שקוראים לו זבולון ולה צפורה, כך גם הם גור־רים אחריהם שובל של דיאגנוזות נטולות כפרה וללא מרווח תיקון. תבוסתם חקוקה היטב זה כמותו של זה ובמקום להיות מומחים כידידים – הם מומחים להתע־לל זה כאגפו הנרפה והנרצע של זה.

היא דולקת אחריו בכל פעם מחדש לחדר, בטרוניות אין ספור. מנצלת את העובדה שאין לו כבר להיכן להמלט. והוא, כאשר הוא מבחין שהיא נהנית מן הסרט בטלוויזיה – מתחיל לדבר איתה על משהו חשוב. מכ־בה אחריה את החשמל, מחשיך את הבית לחיסכון. והיא הרי פוחדת בחשכה.

הוא יושב קודר ועגום, כאשר היא מתהוללת כביכול בחוץ. מפטפטת עם שכנה. או שזו היא, הסובלת מכך שכל ימיה רק נתנה ונתנה ושרתה אחרים כפויי טובה והיא עייפה כבר. ומתי מישהו יתן לה דבר מה, או יחשוב קצת גם עליה? עדיין לא למדה, כי מי שזוקוק לה מהווה הזדמנות עבורה להתבטא.

לא מעטים הופכים את הפרק הזה בחיים לגהינום, היכול להפוך את המוות למנוחה מתוקה. אנשים שכוד־כו בכשרון, בבריאות ובממון – ומחמיצים את עצמם. אינם יודעים מה לעשות עם חייהם. "ברי המזל" עסו־קים במחלותיהם ויש להם מה לעשות. ואתם כאילו משעמם לכם. אתם הופכים זה למחלתו של זה.

לאמיתו של דבר, אתם כאילו כורתים את הענף עליו אתם יושבים. אם תרצו או לא תרצו, כדור הארץ סובב על צירו, ואנשים חיים את חייהם גם בלעדיכם...

וכן אם לא הכל נעלם מעולמכם בבת אחת, ויש לכם עדיין ידידים וקרובי משפחה מן העבר, אין לכם שום דבר הדומה לבן ולבת הזוג. מי שמלווה אתכם לבטח ונוכחותו ממלאה את מרכז ההוויה שלכם. אם אתם פוגעים בכך, אתם מחסלים את הדבר החשוב ביותר לקיומכם בפרק הזה של החיים. חשיבות הקשר שלכם בפרק זה חיונית הרבה יותר מאשר בכל שאר פרקי החיים שקדמו לכך.

פעולת התאבדות

ובכן, הכה ונודה על האמת. מי שלא למד עד כה להיות חבר, ידיד או אוהב, לא יוכל לפתע פתאום להשתנות מי יודע כמה. מה כדאי לעשות? שום דבר חדש כאמור. רק מה שמאז ומתמיד ידעתם לעשות, מבחינה תעסוקתית, בידורית ותרבותית. קניות, טיו־לים, ביקורים, חוגים, הרצאות, סרטים, תאטרון, בריכה, ארוח משפחה וידידים.

העיקרון הוא להשתדל לעשות יחדיו כל מה שרק ניתן ואפשרי. לבצר את גבולכם כזוג. אין לכם תקציב בלתי מוגבל לבזבז על גורמים מכבידים ומסכסכים. גם לא על מה שנעים לכל אחד לחוד, אך מותיר אתכם מותשים זה לגבי זה.

מי שאינו ידיד לשניכם, גם יחד, כאילו גונב לכם מן הקופה המשותפת את המעט שיש לכם. לבלות כאילו בחוץ, כל אחד לחוד, ולהשאיר לשניכם יחדיו אך ורק את הרביצה הכבדה והמעיקה והמשעממת, עם הבלחות ריב, זוהי פעולת התאבדות. ברור שאינכם אמורים לע־שות את הכל יחדיו. זה לרוב לא אפשרי וגם לא כדאי. אך חיוני למצות את מה שכן אפשרי. המידה שאתם מצליחים להזדקק זה לזה מהווה דבק טוב – אם רק תדעו לא להמית את זה.

ולמי שהנושא עדיין רחוק מחלונו, כדאי להזכיר, כי אי אפשר לסמוך על כך שהחיים יהיו קצרים דיים ושיסתיימו היכן שהיכולת הקצובה לנו מסתיימת. צריך להביא בחשבון את האפשרות, שנחשף לחיים ארוכים. או כדאי מבעוד מועד להשקיע ולהתכונן לכך. כאשר אתם עדיין כשרים למאמץ וללמוד. ובערינות ראשונה – כל מה שיכול לשמש אתכם לחוד, אך גם ביחד. כמו ללמוד, למשל, יחדיו שח או ברידג'. יכול לשמש כל אחד מכם לחוד ואת שניכם יחד כזוג. ■

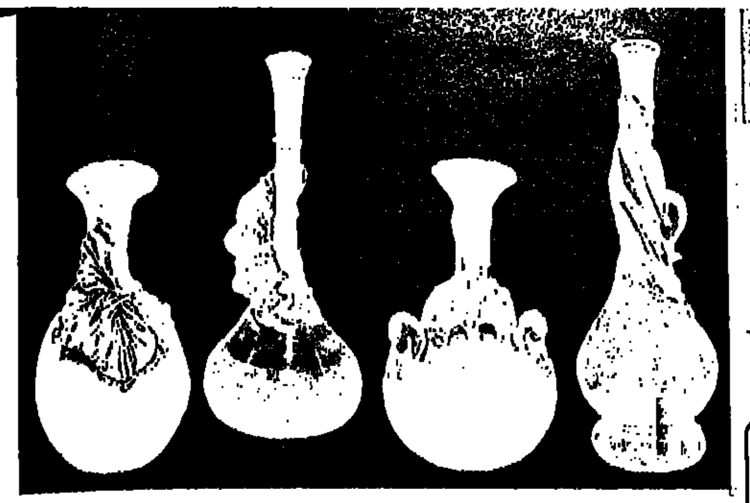

קווין אוף ארטס QUEEN OF ARTS
דוגמה שהגיעה לשלמות

בין החברות המייצרות ומשווקות כלי כסף וכלי זכוכית ומזכרות בולטת בשנתיים האחרונות חברת קווין אוף ארטס.
החברה המייצרת תכשיטים מכסף מלא או ציפוי עוסקת גם בייצור סוגים שונים של בושמיות, חנוכיות ומטטים.
כלי הזכוכית והבדים יוצאי הדופן מיוצרים בניפוח פה ע"י האומן חיים חזן וצוות עובדיו.
המוניטין שרכשה קווין אוף ארטס בשוק הישראלי בתקופה כה קצרה נובע לדעת בעלי החברה מאיכות העיצוב האמנותי אשר מתבצע בעבודה ידנית תוך הקפדה על כל פרט.
"הוסף לכך עמידה בלוח זמני ההספקה, מחירים סבירים וחברת שווק כקינג סולומון פינדס KING SOLOMON FINDS – ותבין הכל".

QUEEN OF ARTS
הלהב 5, חולון, טל. 03-5593773.

לקווין אוף ארטס
אתכם לאורך כל הדרך
בית הארחה
מיצפי רחל
חנות מזכרות
טל' 02/721217

לקווין אוף ארטס
אתכם לאורך כל הדרך
טנים בע"מ
הספקה לצורפים ותכשיטנים
רח' רמב"ם 16, תל-אביב
טל' 03/655914

צרור ברכות לבביות
גולדקס טכנולוגיות
מונקדמונז בע"מ
נציגי: LeaRonal
רח' היצירה 4 ת"א, טל: 347243

לקווין אוף ארטס
אתכם באהבה
חזן ובניו בע"מ
טל' 372877 – 03/380763

18 שנה לטריקו מצליח

שביל המפעל 4, בניין 8,
קרית המלאכה, תל-אביב,
טל. 03-829369

למשה ודוד מטריקו מצליח
המשך עבודה פורה עלה והצלח
רח' האורגים 3 חולון, טל' 03-801097

לטריקו מצליח
ברכות להמשך הדרך תוך שתוף פעולה פורה במלאת לכם ח"י שנים
מאחל
הנהלת חשבונות וייעוץ פיננסי
רח' מונטיפיורי 3, ת"א 03-652888

למשה ודוד
אתכם ביד אחת להצלחה ושגשוג במלאת לכם ח"י שנים
מאחלים:
בית רוסוו, חנות מס' 18, דרך יפו 9 ת"א

לדוד ומשה מצליח
במלאת לכם ח"י שנים
ברכות להמשך הדרך
מאחלים

למשה ודוד
ברכות להמשך הדרך תוך שיתוף פעולה פורה במלאת לכם ח"י שנים
מאחל:
שביל המרץ 3, 03-832728

לטריקו מצליח (לדוד ומשה)
אתכם ביד אחת להצלחה ושגשוג במלאת לכם ח"י שנים
מאחלים: – ראובן אלבז
רח' יפו ת"א 11, סמטת בית הבד, טל' 03-656621

לדוד ומשה מטריקו – מצליח
ברכות להמשך הדרך תוך שתוף פעולה פורה במלאת לכם ח"י שנים
מאחל
יצרני שקיות ותיקים מחוזקים מחומר .פ.פ.
קריית המלאכה, שד' הר ציון 106 03-820504

לדוד ומשה
מיטב הברכות
והרבה הצלחה בהמשך הדרך
מאחל
יצוא ושווק בדים
שביל המפעל 4 קריית המלאכה ת"א
03-826804

לטריקו מצליח
אתכם ביד אחת להצלחה ושגשוג במלאת לכם ח"י שנים
מאחל:
הנהלת חשבונות לעצמאים
דרך פתח-תקווה 6, ת"א
03-375518

לטריקו – מצליח
אתכם ביד אחת להצלחה ושגשוג במלאת לכם ח"י שנים
מאחל:
רח' המשביר 22 ת"א 03-825194, 815494

למשה
עלה והצלח!
ייצור ושווק בגדי הגלם
רח' גרוננברג 41 ת"א 5102773, 03-663968

לטריקו מצליח
שפע ברכות ואיחולים לבביים לח"י שנים
מאחלים:
תכלת
מפעלי צביעה ואשפרה
אבולעפיה 19 ת"א, טל' 03-823862

למשה ודוד
אתכם ביד אחת להצלחה ושגשוג במלאת לכם ח"י שנים
יפו, שדרות ירושלים 24, טל. 822189,826585

למשה ודוד – טריקו מצליח
אתכם ביד אחת להצלחה ושגשוג במלאת לכם ח"י שנים
מאחלים: האחים דבש
מבחר הלבשה לנשים
המכירה לסיטונאים וליחידים
רח' סימטת בית הבד 4 ת"א
ע"י בית רומנו
03-653630

לדוד ומשה מטריקו מצליח
המשך עבודה פורה עלה והצלח
מאחל דיין דוד
יפו ת"א 40, טל' 03-823225

ברכות ללאפייט סוכנויות בע"מ לתחילת הדרך
הרוגי המלכות, רמת החייל, ת"א, טל. 497176

ל"לאפייט"
מיטב הברכות והאיחולים
"אגיש" הובלה בינלאומית בע"מ
רח' ריבל 18 תל אביב, טל: 371282

ל"לאפאייט"
איתכם לאורך כל הדרך
יצחק שער
סוכנות לביטוח כללי
בצלאל 10, ת"א, טל' 242320

לארז
מיטב הברכות והאיחולים
מאחלים: י.מ.ג.
רול שיווק והפצה
טל' 9249394

ל"לאפייט"
מיטב הברכות והאיחולים
Carousel קרוסל
קניון איילון, דיזנגוף סנטר

דאבל אקשן חוגגת שנת פעילות
אחד העם 15, ת"א
טל. 03-653396

לדאבל אקשן
איתכם לאורך כל הדרך
"נטלי"
בגדי ילדים – חליפות בר מיצווה
רח' נחלת בנימין 12, ת"א, טל' 656549

לדאבל אקשן
איתכם לאורך כל הדרך
דני דוידוף
סוכנות ביטוח כללי
יבנה 4, ת"א, טל' 299695

לדאבל אקשן
איתכם לאורך כל הדרך
"רונטל"
חנות מיוחדת לבגדי ילדים ונוער
רח' הרצל 43, חיפה, טל' 04/663784

עדנה כצנלסון
פסיכולוגית חינוכית קלינית

חכם על קטנים

הויכוח, הנטוש כיום בין אנשי מקצוע בתחום הפסיכולוגיה המודרנית והחינוך, אינו לגבי חשיבות שנות הילדות בהתפתחותו הרגשית והשכלית של הילד, אלא לגבי "הזמן הקריטי": האם השנים הקובעות הן שנות הינקות בלבד (כפי שטען היפאני מסרו איבוקה "בגן הילדים כבר מאוחר מדי"), או שניתן לדבר על "הזמן הקובע" עד גיל 6, או אפילו עד גיל ההתבגרות. כיום כבר קיימת הסכמה, כי תרומתה הגדולה ביותר של הפסיכולוגיה המודרנית לחינוך, היא בהכרה, שלשנים הראשונות בחיי האדם חשיבות מכרעת בעיצוב אישיותו, כשרונותיו וכישוריו לעתיד לבוא.

ריקוד בשניים

נוירולוגים פדיאטרים (של ילדים) יודעים לדווח, ששנות הינקות הן השנים הקריטיות בהתפתחות המוח באדם. הם סבורים, כי הסיכוי להגיע להתפתחות נוירולוגית מירבית, טמון במתן סביבה מגרה ועשירה לילד. י ידוע, שליקויים נוירולוגים, הבאים לידי ביטוי בהפרעות ביציבה, בדיבור, בשליטה מוטורית גסה ועדינה, ברגישות למגע וביכולת הלמידה, ניתן לתקן ביתר קלות אם מאתרים אותן מוקדם ככל האפשר ומתחילים בטפול פיזיוטרפי, ריפוי בעיסוק, ריפוי בדיבור, התעמלות מתקנת, או הוראה משקמת. יש מקום לערוך אבחון התפתחותי יסודי ומקצועי לתינוקות, שנולדו לאחר הריון בעייתי או לידה מסובכת, הסובלים מאיחור התפתחותי כלשהו או שבמשפחתם יש ליקוי כזה.

פיזיוטרפיה לתינוק הפוטוני (הסובל מרפיון שרירים) בגיל מספר ימים, יכולה לחסוך בעיות קשות כשהילד יתחיל לזחול או ללכת, לצייר או לכתוב. חשוב שהורים ילמדו לסמוך על האינטואיציה שלהם ולדרוש התייחסות רצינית מצד אחיות, רופאים, פסיכולוגים, גננות ומורים, ולא יקנו פתרונות מרגיעים כגון "עד החתונה זה יעבור", "עוד תרצו שהילד יפסיק להתרוצץ; לפטפט"... לעתים מאבחנים הורים – מתוך קרבתם הרבה לילד – בעיות, שאנשי מקצוע עומדים עליהן רק בשלב מאוחר יותר.

עדיפה בדיקה מיותרת המרגיעה את ההורים, על פני דחיית האבחון והפסד זמן יקר לטיפול. לא תמיד "הזמן עושה את שלו", ולעתים אין אפשרות להחזיר את הגלגל אחורנית ולתקן את המעוות.

הלמידה המשמעותית בגיל הרך ובגיל הגן היא זו שהילד מכתיב את קיצבה (ולא ההורים בלבד), מתוך משחק והנאה (ולא כפיית מסגרת נוקשה), תוך כדי הענות לסקרנות הטבעית של הילד. זהו מעין "הרקוד בשניים" של הורה-ילד, המתאימים עצמם זה לזה, ולא ילד הנגרר אחרי הורה שאפתן, הקשוב לנטיות לבו בלבד.

בשנים האחרונות ניתן להשיג בארץ חומר מקצועי, מעניין ומגוון שיכול להוות בסיס לעבודה משותפת עם הילד.

שני מרצים בכירים לפסיכולוגיה, פרופ' איריס לוין וד"ר עמירם רביב מאוניברסיטת תל־אביב, ירדו מהאולימפוס האקדמי כדי לישם את ידיעותיהם לטובת הילדים: הם הוציאו מתחת ידיהם שתי סדרות "עונות ורעיונות" ו"מענין לענין" (הוצאת קמחי) – חוברות מעוצבות יפה וכהן שפע משחקים ושעשועים לקדום החשיבה היצירתית של ילדים.

עוד איש מקצוע שתרם מנסיונו בחינוך ובהוראה, כדי להעשיר את טפנו, הוא המוזיקולוג ערי סולקין, שהוציא (בהוצאת ורדית) "שירי משחק ושירי ריקוד" ו"הגיל הרך רוקד", המעניקים שעות של בילוי משותף להורה ולילד, השרים ורוקדים יחדיו.

גם ספורי המשחק של דבורה עומר "קוף אחרי בן אדם" (הוצ' שרברק) כוללים שפע של משחקים מסוגים שונים לבילוי בצוותא של שעות החורף הארוכות. אפשר לשחק וללמוד בכיף עם "שחק ולמד" של דר' מ. מיטינן וט. סאובו, שהפיק גסטליט בחיפה (לבני 6"4).

דורות של ילדים גדלו על חוברותיה של שרה בורק "סדר ולמד" ו"השווה ולמד" (הוצ' זכנה) ורבות נוספות, שהיו כבר לקלסיקה בתחום טפוח התפיסה החזותית וההבנה המספרית אצל זאטוטינו.

שווה להשקיע מאמץ מיוחד בטפוח התפיסה החזותית (הנחוצה בהמשך ללימוד הקריאה), והקורדינציה עין יד (החשובות לכתיבה), בעזרת ארבע החוברות של "דפי פרוסטיג" המופצים עתה על־ידי "שמע".

פרי שנות מחקר ארוכות הם הספר ודפי העבודה "תוכנית מטל לגיל הרך", שהוציאה דינה שכטל עם המרכז הישראלי להוראת המדעים, מט"ל והוצאת מסדה.

צוות אנשי חינוך חבר יחד כדי להעניק לילדים את "4 - 5 - ייי" (הוצאת יסוד): מיכאל גרעין, דר' אבימה לומברד ותלמה מגן מלמדים את הילד, בצורה משעשעת להכיר את סביבתו ולהבין בעיות יום יומיות.

הזכמים (ומורה ביתן מורן) התבססו על סדרה אמריקאית בהוציאם את מתמטיקה חדשה – לימוד בדרך הגלוי למתחיל – צוהר לעולם המספרים והכמויות. הורים, המלווים את ילדיהם בדרכם לבית־הספר, יכלו עם "חגיגה של מילים" של תמר פיש נחשון ו"מן הגן לכתה א'" משלה (הכל בהוצאת עמיחי). שני הספרים המכינים את הילד באופן שיטתי לבית־הספר.

ההצעות המובאות בזה הן רק חלק קטן משפע ספרי־המתנה עליהם ניתן להמליץ בפני ההורים, מתנה שאינה נגמרת, מתנה המספקת שילוב של למידה ובילוי משותף לילד ולהורה כאחד. ■

רות קרייצרדביב
דיאטנית קלינית

דיאטה

לתפוס שמש בחורף

החשיפה לשמש קשורה בתודעתנו, משום מה, בקיץ בלבד. בחורף אנו עטויים מלבושים, עורנו מלבין והשמש אינה מרתקת אותנו במיוחד. רק לקראת האביב אנו מוציאים את בגדי־הים מהארון ונתקפים בקדחת השיזוף. אני מבקשת להמליץ כזה להחשף לשמש גם בחורף.

מדוע?

משום שהשמש אינה רק מקור לעור שזוף (ולעתים קרובות שזוף יתר על המידה עד כדי סכנה), היא גם מקור תזונתי. אחד הויטאמינים החשובים, ויטאמין D, נוצר בגופנו כתוצאה מחשיפה לקרני השמש.

השמש מאפשרת יצירתו של ויטאמין זה, שהוא חיוני לספיגה של הסידן אל עצמות הגוף. נזכיר בקצרה, כי הסידן הוא מינרל חיוני לבניית העצמות והשיניים, לפעילות השרירים, לפעילות העצבים, להפרשת הורמונים ולתפקודה של המערכת החיסונית.

במחקרים אחרונים נתגלה, שויטאמין D מסוגל להשפיע במישרין על המערכת החיסונית ולא רק באמצעות הסידן. החשיפה לשמש משפיעה גם על החיוניות הכללית של הגוף. זו הסיבה שאנשים הנמצאים בחוץ חשופים לשמש ולאוויר, הם בדרך כלל טיפוסים פעלתניים יותר, יחסית ליושבי הבית.

לקרני השמש יש בגוף תפקיד נוסף, פחות ידוע. הן מורזות פעילותה של בלוטה, המפרישה הורמון החולש על השינה, היקיצה והפעילות הכללית. כן הוא שומר על רמת האסטרוגן בגוף האשה.

בקיצור, קרני השמש כמוהן כמזון חשוב וחיוני.

כל הדברים הטובים האלה באים אלינו מתחום הקרניים האולטרה־סגוליות שבשמש. קרניים אלה נחסמות ע"י זכוכית. לכן, כשהותנו בבית סגור, או בנוסענו במכונית שחלונותיה סגורים, לא נוכל ליהנות מקרניים אלה, למרות שאור השמש יכנס פנימה. לכן כדאי בימי שמש בחורף לפתוח חלון גם בבית וגם ברכב.

אצל אנשים מזדקנים, בעיקר מגיל 65 ומעלה, כמות הויטאמין D הנוצרת בגופם יורדת, בממוצע, עד למחצית מהכמות הנוצרת אצל אנשים צעירים, מה גם שהם נמצאים פחות בשמש במידה מרובה. עקב אי־חשיפה מספקת זו, פחות ויטאמין D נוצר בגופם ופחות סידן נספג בעצמותיהם.

במחקרים נמצא, שחשיפה יומית של 30־60 דקות לשמש החורף, אפילו רק 20% משטח הגוף חשופים (ידיים, רגליים ופנים) דייה כדי לייצר את הכמות הדרושה של ויטאמין D. יש לציין, שהמומחים ממליצים להסיר את המשקפיים ומשקפי השמש.

כל אותם התקנים ומכשירים של שיזוף מלאכותי־חשמלי אינם תמיד יעילים מבחינה תזונתית, כמו אור השמש עצמו ויש בהם, במקרים רבים, גם חשיפה יתרה לקרינה מזיקה.

במחקר, שנערך לאחרונה בפילדלפיה, נבדקו אנשים שסבלו מדיכאון, מעייפות ומכמיהה לאוכל, בעיקר לפחמימות. תסמונת זו ידועה גם כ"תסמונת זמנית עונתית". אחד הטיפולים שניתן לנבדקים כלל חשיפה לאור בהיר בימי החורף. ההשפעה היתה חיובית אצל מספר ניכר של נבדקים. מכאן, שטיול ביום שמש חורפי עשוי לשפר את מצב הרוח ומכאן שקדרות מזג האוויר בחורף יוצרת, אצל אנשים מסויימים, גם קדרות בנשמה. והפתרון הוא – אל השמש.

וזאת יש אפוא לעשות בימי החורף:

★ לשמור על תזונה נכונה, כדי לא להבהל בבוא הקיץ מעודפי המשקל שנצברו בחורף.

★ לשתות הרבה עקב המצאותנו בסביבה מחוממת.

★ להמשיך בפעילות הגופנית ההכרחית.

★ לנצל שעות של שמש, כדי להחשף לקרניים הברוכות והמזינות. ■

שחמט

שאול הון

באר־שבע מזמינה

אליהו לבנט, מנהלו הנמרץ של מועדון באר־שבע, אינו שוקט על השמרים. נוסף לפעילות מקומית שוטפת הוא מכין עתה בבירת הנגב תחרות בינלאומית גדולה (16.2–1.3) בדירוג 12–11, בהשתתפות 12 עד 14 שחקנים – מהם 10 מחו"ל. בכיר האורחים יהיה ויקטור קורצ'נוי, מאנגליה רב אמן מסטל. מתנהל מו"מ עם ההונגרים לשיתופם של רבי האמנים סאקס ופינטר, עם הבולגרים (גיאורגייב) ועם היוגוסלבים.

מישראל ישתתפו אלון גרינפלד וגדי רכליס מבאר־שבע והרשימה עודנה פתוחה. פרס ראשון 3000 $.

בתחרות שנערכה בבאר־שבע לזכר שי נתנאל (72 מתחרים) ניצחו דניאל ברגר ומשה פיירניק, כ"א 6 מ-7.

★ תל אביב: באליפות העירונית הפתוחה, שנערכה במועדון "הפועל" (70 מתחרים), ניצחו יהודה גרינפלד ועופר ברוק – 7 מ–9, אחריהם ו. ליברזון, י. קסאשוילי וי. סבי 6.5 כ"א, נ. בירנבוים 6. בתחרות המשנה (54 מתחרים) רונן הרצבי (בן 11) ורביב רוונשטיין 7.5 מ–9. בתחרות הנשים עדה זקריה, 4.5 מ–5.

באליפות הנכים (בית הלוחם באפקה) ניצח יצחק קלר, 4.5 מ-5.

★ גרמניה: באליפות המדינה ניצחו ו. הורט ור. לאו – כ"א 10.5 מ–15.

★ דנמרק: בתחרות על גביע העתון "פוליטיקן" ניצח ב. ברינק-קלאוסן – 7.5 מ–10.

★ קורצ'נוי מחפש במיוחד את שחמטאי ברה"מ, כדי לנצחם ולהוכיח שהוא טוב מהם גם כיום, לאחר שנאלץ לערוק. הנה נצחונו השנה בבריסל על אחד מבכירי ברה"מ.

קורצ'נוי	בליאבסקי

1. ד4 ד5, 2. ג4 ה6, 3. פ-ג3 פ-ו6, 4. ר-ו5 ר-ה7, 5. ה3 ח6, 6. ר-ח4 0-0, 7. צ-ג1 ג5 (מאפשר לשחור חילוף מלכות, אך מעניק ללבן יוזמה ויתרון בפיתוח), 8. ד:ג ה:ג, 9. ר:ג4 מה:מה+, 10. מ:מה (הצריח נשאר שולט בשורה ג') פב-ד7 (מוטב ר:ג5 עם ב6 ואח"כ ר-ב7), 11. פ-ו3 פ:ג5, 12. מ-ה2 א6 (יוצר חור על ב6), 13. א4 צ-ד8, 14. פ-ה5 ו5, 15. ר-ו3 פו-ה4, 16. פ:פ פ:פ, 17. ר-ד3 פ-ג5, 18. ר-ג2 פ-ד7 (מוטב א5 עם צ-א6), 19. פ-ג4 ה5 (להשתחרר במחיר רגלי: 20. פ:ה5 פ:פ, 21. ר:פ ר-ה6. קורצ'נוי מכבר המשך הלחץ), 20. צח-ד1 ו6, 21. ו3 צ-ב8, 22. פ-ד6 פ-ג5, 23. פ:ג8 צב:פ, 24. ג4! (הלחץ נמשך) פ-ה6 (פ-ד7 מפסיד אחרי ר-ב3+ עם צ:צ ואח"כ צ:פ), 25. צ:צ+ צ:צ, 26. ר-ב3 מ-ו7, 27. צ-ג7 ב5 (לא צ-ב8 בגלל ר-ה1-ג3), 28. א:ב א:ב, 29. ו4! שחור נכנע.

סיום מס' 110

בבלגרד (אוקטובר 87) ניצח שורט (שחור) בתחבולה יפה את גליגוריץ. איך?

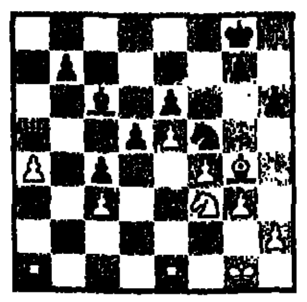

בולים

אליעזר בן

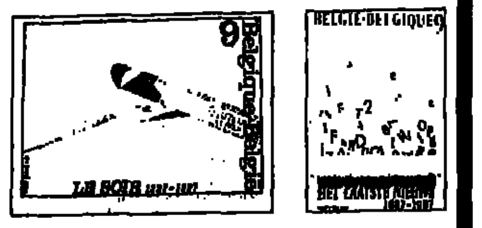

100 שנה לעתונות הערב הבלגית

"לה סואר" ("מעריב" בצרפתית) ו"הט לאסטר ניוס" ("ידיעות אחרונות" בפלמית) הופיעו לראשונה בבלגיה לפני 100 שנה. לציון תאריך זה מונפקים שני בולים בערך של 9 פרנק כ"א, המציגים קטע מהעתון ואותיות דפוס פורחות. בולים אלה הם האחרונים הרואים אור בשנת 1987.

איסוף בולים בבתי הספר

כדור הארץ וזכוכית מגדלת (לבולים), מופיעים על בול שהונפק בקלדוניה החדשה, בערך של 15 פרנק והוא מוקדש לאיסוף בולים בבתי הספר. בול זה נבחר בתחרות פתוחה, כבול המתאים ביותר לנהל דרכי הסברה לאיסוף בולים בבתי הספר. בול נוסף של 94 פרנק הוקדש לפדרציה הצרפתית לקריקט.

מושל תורכי בירושלים

הממשל העצמאי התורכי בקפריסין הנפיק עתה 3 בולים של אישים תורכים שנולדו כאן, כבדי להוכיח שקפריסין היתה תמיד חלק מתורכיה ולא מיוון. אחד האישים הוא מחמד פשה (1913־1871), שהיה מפקד מבצר עכו (1844) ואח"כ התמנה כמושל איזור ירושלים. בשלב אחר של חייו הוא התמנה כציר בסט. פטרוגרד והוא קבור במאוזולאום באיסטנבול. האישים האחרים הם: קמול פשה (1913־1972), שלמד בקהיר, הפך לסופר ועיתונאי וגליק פשה (1857־1924), אחד האישים התורכים הבולטים בקפריסין.

160 שנה לתיאטרון היווני

שמונה בולים המונפקים החודש ביוון, בערך של 2 – 100 דרכמות, מציגים קטעים מהצגות בתיאטרונים ביוון ודיוקנות השחקנים. בחלק מהבולים מופיעים גם דיוקנאותיהם של המחברים והמחזאים. בין היתר מופיעה השחקנית קטינה פקסינו במחזה "הקרבן של אברהם" מאת וינצנס קורנרוס. כן נראה את קרל קון, שהביא את הדרמה המודרנית לתיאטרון היווני וצימיטריס רונטירוס שמלמד ריקוד עתיק את השחקנים בתיאטרון הלאומי של יוון. "הסוד של הנסיכה ולריאנה" מאת גריגור ונופולוס מוצג ע"י השחקנית היוונית קיוולי. ■

ברידג'

אדריאן שוורץ

החמצת אלופים

נבחרת ישראל שיחקה הייטב באליפות אירופה בברייטון והמקום השמיני הסופי שאליו הגיעה אינו משקף את טיב משחקה. יחד עם זאת, במשחק שלהלן החמיץ אחד האלופים הישראליים ביצוע סלם מעניין מאר במפגש מפתח.

צפון
♠A 8 2
♥A 4
♦10 8 7 6
♣A K 3 2

מערב
♠Q 9 3
♥K 10 6 5
♦J 5
♣Q J 9 4

מזרח
♠J 10
♥J 3 2
♦9 4 3
♣10 8 7 6 5

דרום
♠K 7 6 5 4
♥Q 9 8 7
♦A K Q 2
♣--

כולם פגיעים, מחלק דרום

דרום	מערב	צפון	מזרח
1 ספייד	פאס	2 קלאב	פאס
2 דיאמונד	פאס	3 ספייד	פאס
4 דיאמונד	פאס	4 הארט	פאס
6 ספייד	פאס	פאס	פאס

ההכרזה טבעית בסגנון אקול. הקפיצה של צפון ל־3 ספייד היא מוטעית: צפון היה צריך להמשיך בהכרזת הצבע הרביעי ולא לקבוע ספיידים כצבע שליט. החוזה הסופי אינו טוב ורק לסלם בדיאמונדים יש סיכוי סביר לביצוע.

נגד החוזה של סלם בספייד יצא מערב במלכה קלאב והכרוז החמיץ אפשרות סבירה לבצע את החוזה: על האלוף והמלך קלאב משליכים הארטים מן היד, טורפים קלאב ביד ומשחקים את המלך והאלוף ספייד. אחרי אלה יבוא תורו של קלאב רביעי שהכרוז יטרוף בידו ואז ישחק דיאמונדים גבוהים. אם יטרוף מערב את הדיאמונד השלישי או הרביעי, ייאלץ לשחק הארט למלכה של דרום. אולם מערב לא טרף אך בלקיחה העשירית שיחק הכרוז ספייד מצפון ואז סוף־סוף נאלץ מערב לקחת ולשחק הארט וכך "נעלם" המפסיד בצבע זה שבידי הכרוז.

אם מערב יוצא בדיאמונד או בשליט אין אפשרות לבצע את החוזה אך במקרה שלנו אסור היה לאלוף להכשל. ■

NAD מבצע
הסטריאו והאלקטרוניקה - בקרוב בעזרת יבוא ישיר!
למגברים ולרסיברים של
מוענק מדי שנה התואר
BEST BUY
ע"י העתונות המקצועית:
Hi Fi CHOICE, AUDIO,
WHAT'S Hi Fi, Hi FIDELITY.
Original NAD Product
BEST BUY
NAD ELECTRONICS - BOSTON/LONDON
רסיברים 7020E ו־7220 PE
מגברים 3220 PE
בשיטת ה־POWER ENVELOPE
שפיתחה חברת NAD
מוצרים נבחרים אלה לרשותך גם בישראל
במבצע מיוחד בחנויות הסטריאו המובחרות:
אורית, אחד־העם 19, ת"א ○ סטריאו קלאב, ארלוזורוב 15, ת"א
○ מ. שטורם אלקטרוניקס, ה"א באייר 24, ת"א ○ סטריאון, אבן־גבירול 54, ת"א
○ טלסטר, ביאליק 36, ר"ג ○ אודיופיל, אחד־העם 12, חיפה
○ מ.ט. אלקטרוניקה, טרומפלדור 56, חיפה ○ אודיטון, הלל 8, ירושלים
○ סימפוניה, הדסה 68, באר־שבע ○ סטריאו השרון, בן־גוריון 18, הרצליה
○ צחי ותמר, קראוזה 6, נתניה ○ סאן אלקטריק, הפרחים 8, טבריה ○ זגורי יצחק, רח' תל־חי 8, ק. שמונה

ליידי די – התכשיט המלכותי
מבית "מכבי"
בעיצוב מקורי ויפהפה עכשיו גם בישראל

המחירים מפתיעים
התכשיטים מרהיבים
בראש מצעד התכשיטים
בניו־יורק, פריז ולונדון
עכשיו גם בהישג ידך

• מערכות מודולריות של סלי "אלפא" וסלים נשלפים לכל מטרה ובכל מידה.
• אביזרי רשת לאיחסון וגו'
• פרזול לדלתות הזזה ודלתות מתקפלות – גם ליחידים.
• מחיצות דקורטיביות ודלתות הרמוניקה מתוצרת "קל הלח".
ייעוץ ותכנון ללא התחייבות.
טל מערכות איחסון בע"מ
רח' ארלוזורוב 11 רמת־גן (ליד כופר הישוב) טל. 03-725064

הכל נשאר במשפחה...
דרך אמינה, מכובדת ורצינית להכיר בני זוג רציניים לנישואין!
פנה/י לאלי שלוש

לשרותך בבית גם בשבת (לא בטלפון)
03-990507, 03-991949

עיצוב, ייצור ושיווק מפות,
מצעים וכסויי מיטה.
הזמנות למוסדות ולועדי עובדים
במחירי המפעל.
המיטה שלי
03-314980 טל. 27, גבעתיים

אורית הראל

והדיאנה נשארה בלונדון

היא לא באה איתו. 300 סקרנים שקפאו בקור הלילה ונדבקו זה לזה ולזכוכית, זכו לראות רק את זיו פניו של יורש העצר הבריטי, שכיבד את בית האופרה של לה־סקאלה במילנו, בערב הבכורה של העונה, בהצגת האופרה "דון ג'ובאני". הדיאנה נשארה בלונדון וכיבדה בנוכחותה בכורה חגיגית, שכל הכנסותיה קודש לצדקה, של הסרט "רקדנים". שוב היתה לבריטים נחת, והם יכלו לראות מה לובשת היפה, וללכת לחפש חיקויים למחרת היום. אגב, גם בארצנו הקטנטונת אפשר למצוא בגדים ממש כמו של הנסיכה: יצרני האופנה מונדי, שגאים מאוד להדגיש שהנסיכה הבריטית לובשת גם מתוצרתם – היא מסתבר, מקדמת מכירות יוצאת מן הכלל – הגיעו לרמת השרון ומחכים שם לנסיכות מקומיות.

רוברט רדפורד.

לא מספיק שהיא חכמה ויפה ולא עניה מהבית. לא מספיק שהיא היתה נשואה לנשיא הכי אהוב בארצות הברית של אמריקה. לא מספיק שהיא היתה נשואה גם לאחד האנשים הכי עשירים בעולם. לא מספיק שכבשה באחרונה את ליבו של רוברט רדפורד האחד והיחיד. לא מספיק. היא גם צריכה להיות עורכת ספרים מוצלחת ומצליחה בהוצאת הספרים האמריקנית הגדולה "דאבלדיי". ממש מעצבנת, ז'אקלין קנדי־אונסיס הזאת.

אחרי שהחתימה את מייקל ג'קסון, שנאות לפרסם בהוצאה שלה את האוטוביוגרפיה שלו, אחרי שכבר הוכיחה לעולם הספרות שיש לה גם כישורים, לא רק קשרים, היא גם מוכיחה שהיא משקיעה הרבה בעבודה שלה.

באחרונה גמרה לערוך ספר אודות התרומה הספרדית למורשת האמריקנית. כחלק מתחקיר הנושא (את הספר כתב סטיוארט יודאל, שהיה שר בקבינט של בעלה המנוח, הנשיא ג'ון קנדי), יצאה אפילו לטיול בן שבוע באריזונה ובניו־מקסיקו, ברכב וברגל, בעקבות המורשת. החורף, יהיה לה קצת יותר קל – לא עוד סיור בערבות נידחות. הספר הבא שהיא עורכת הוא מדריך "טיפני" (התכשיטנים הידועים) לחתונות. סטייל.

הוא לא הקדיש הרבה מחשבה לארבעת השרים והמקפצים בפני הקהל, אותם נשלח לצלם, בהופעה בבולטימור. צילם ששה או שבעה סרטים, שלח כמה תמונות לעיתונים אירופיים ותייק את הפילמים. בוודאי שלא ראה בארבעה מופלאים. אבל זה היה ב־1964.

ז'אקלין קנדי־אונסיס.

לפני שנה, כשהעוזרים שלו עשו סדר בגלריה שלו, מצאו את הסרטים הגנוזים, ואמרו לבוס שיש לו אוצר קטן ביד. מורטון טאדר, צלם, אמר יפה תודה, והודיע לעולם שבזכות העוזרים התגלו עוד צילומים אבודים מהופעת החיפושיות בבולטימור, במסגרת סיור ההופעות הראשון שלהם בארה"ב. וכדי שההיסטוריה תהיה שווה גם קצת כסף, ערך סרט בן ארבע דקות של תמונות ה"סטילס" הגנוזות, בלוויית מוסיקה ותיקתוקי מצלמה, ותלה בסטודיו את התצלומים המוגדלים, עליהם חתם (אמן, לאו), והדביק תוויות מחיר, מ־100 דולר ועד 200 דולר. לאספנים המושבעים, שבטח כבר מחכים בתור אצלו, הוא מבטיח שכל תצלום יוגדל ויודפס במהדורה מוגבלת של 25 עותקים.

מייקל ג'קסון.

האמריקנים – אם היו נותנים להם לבחור, היו 45% מעדיפים לאכול ארוחת צהריים עם פון הול (מזכירתו לשעבר רבת הפעלים של הקולונל אוליבר נורת') מאשר עם דונה רייס (הדוגמנית שגמרה לגרי הארט את הקריירה של נשיא פוטנציאלי); הם היו מעדיפים לעבור לגור עם משפחת קיטון, זו מ"קשרי משפחה", מאשר עם משפחת קוסבי, מהתכנית בעלת אותו השם, ואפילו מאשר עם משפחת קרינגטון מ"שושלת"; 45% מהם מעדיפים להיות נורא עשירים על פני נורא חכמים, נורא יפים או נורא מפורסמים. יותר מ־20 אלף איש, שענו לשאלות סקר של אחד העיתונים, מגלים שזה המצב.

בדירוג הפופולאריות של תכניות הטלוויזיה הם בירידה. קריסטל, אלקסיס וכל השאר כבר לא מה שהיו פעם. יש אפילו רינונים שימחקו אותם מלוח המישדרים בעונה הבאה. שומו שמיים. אבל כל זה לא מפריע לכוכבים שמנצנצים מאחורי דמויות הפלסטיק האלה להמשיך ולמכור כל מה שהילה של עשירים וזוהרים הולם אותו. אחרי הספרים והבגדים, בא תור הבשמים. "קריסטל" ו"קרינגטון", קוראים לריחות שמוכרים בני דמותם של בלייק וקריסטל של "שושלת". הם יפים במודעה כמו בסידרה, אלגנטים, חייכנים ועדויי תכשיטים. והכיתוב מבטיח ניחוח משכר של אהבה שלא נגמרת. נופת צופים ודולרים.

ברשימת הנשים של השנה, שעורך המגאזין הפמיניסטי "מיז", בין בט מידלר ומרטינה נברטילובה, ישנה השנה גם שדה רוזן, ילדה בת 10. על שום מה ולמה זכתה בכבוד? כי הגברת הצעירה הנהיגה את חבריה התלמידים בבית ספר יסודי בעיר קטנה באינדיאנה, שיפגינו נגד אי הצדק שהפגין בית הספר, בכך שסרב לשתף בנות בהצגה, המשחזרת את טקס חתימת החוקה האמריקנית, שהשנה חגגו לה 200 שנה. הגדולים, סגל בית הספר, טענו כי הבנות נשארו בחוץ כי בעת המקורית של חתימת החוקה לא היתה לנשים זכות בחירה, ולכן לא השתתפו בטקס. אבל שרה הכועסת וחבריה ידעו לצטט ולהצביע על העובדה, שגם לכושים לא היתה אז זכות בחירה, ובכל זאת, בית הספר שיתף בנים כושים בהצגה. וכנ"ל גם לגבי אנשים ממוצא אסיאני. צודקת – וגם הגיבורה הצעירה ביותר בתולדות רשימות הגיבורות של המגאזין.

מרטינה נברטילובה.

לינדה אוונס וג'ון פורסייט.

רב מכר – היפרשוק

מחלקת חומרי ניקוי

מאת אילנה שובל

את רשת היפרשוק אין צורך להציג. 20 הסניפים, מקרית שמונה בצפון ועד אשקלון בדרום, מוכרים מזה שנים לכל מי שמעדיף את יתרונותיה של שיטת ההיפרמרקט.

רשת היפרשוק מודעת לצרכי הציבור ומתייחסת לכך הן באמצעות מבחר המוצרים הרחב בכל תחום, הן ע"י אריזות בגדלים שונים המותאמים למשפחות בגודל שונה והן ע"י דרישות טיב מהיצרנים.

סניף הרב־מכר בצומת גלילות – כביש החוף, המשרת את תושבי גוש דן, מוגדר בפי הנהלת הרשת כ"חנות הדגל", זאת – בזכות הגודל, ההיקף והמבחר הגדול של מוצרים העומדים לרשותה קונים ומצדיקים תואר כזה גם בתוך רשת שכל חנויותיה גדולות ורבות היקף.

ברשת, השייכת ל"תנובה", מקפידים ומעדיפים את תוצרת הארץ. וזהו עקרון חשוב גם אם לא בלעדי. כאשר מבחר המוצרים בענף מסויים אינו די מגוון – מכניסים גם מוצרי יבוא. ואילו בענפים בהם המבחר המקומי גדול – יוכנסו לתצוגה מוצרים בודדים בלבד.

אין מציגים מוצר חדש למכירה – לפני שזה עבר בחינות תקן מתאימות. המוצרים החדשים זוכים לפירסום ולתצוגה הולמת, אך על המשך המכירה – הציבור הוא שיחליט ויאשר. מוצרים שאינם מושכים את לב הקונים – לא יאריכו ימים על מדפי ההיפרשוק.

עם הפנים לצרכן

במחלקת חומרי הניקוי של הרב מכר צוות מסור ומיומן המקדיש זמן ומחשבה לתצוגה נאה על המדפים, לקשת מוצרים רחבה בכל סוג של מוצר ולטיב המוצר. תשומת לב רבה מושקעת בארגון וסידור המוצרים עפ"י סדר הגיוני: את עזרי הניקוי נמצא זה לצד זה, את מוצרי ההיגיינה בנפרד, וכו'.

על המיגוון הרחב של מוצרים, יעידו הדוגמאות הבאות: נוכל למצוא כ־13 סוגים שונים של משחות כלים וכ־22 סוגי אבקות כביסה. 50 סוגים שונים של שמפו מסודרים על המדפים. כ־30 סוגי סבון ו־40 דאודורנטים שונים. הצרכן יכול להשוות מחירים, לבדוק ולבחור את המתאים לו ביותר.

אין לרשת גדולה כהיפרשוק כל קושי בהחזקת מלאי גדול. כך – לא יקרה שהלקוח המעוניין במוצר כלשהו, יתקשה למצוא זאת. המדפים מתרוקנים ומתמלאים חליפות.

במחלקות חומרי הניקוי מרבים במבצעי הנחות גדולים ומשמעותיים. המיבצעים שהם יוזמה משותפת של הרשת והיצרנים, מיועדים לקידום המכירות ולהקלה על כיסו של הצרכן.

מדי חודש מפרסמת הרשת שורה של מוצרים הנמכרים בהנחות גדולות. לקראת החגים, כשעולה מחזור הקניות, יוצאים במיבצעי הנחות גדולים במיוחד, בשאר חודשי השנה הבחירה במוצרים שיזכו להנחה מושפעת מעונות השנה. כך, למשל, נוכל לרכוש מטהרי אוויר במחירים מוזלים בחודשי החורף שבהם עולה הביקוש והשימוש בהם, ותרסיסים נגד יתושים ומקקים יימכרו בהנחות גדולות בחודשי הקיץ.

ההיענות לדרישות הצרכן מתבטאת גם בהתעדכנות המתמדת של הרשת. מוצרים שבעבר היה להם ביקוש מועט, כגון אבקות ונוזלי ניקוי למדיחי כלים – מופיעים היום במיגוון רחב יותר ויותר על מדפי הרב מכר, שכן יותר יותר משפחות משתמשות במכשיר זה. אבקות הכביסה לכביסת יד פינו את מקומן לאבקות לכביסה במכונה, באריזות גדולות. את האבקות לכביסה ביד נוכל עדיין למצוא – אך באריזות קטנות. הכל – בהתאם לשינויים החלים בהרגלי הצריכה.

הרשת מציגה בפני הקונים מבחר גם בתחום המחירים: נוכל למצוא מוצרים יקרים יותר ויקרים פחות. גם כאן – קובע הצרכן. סחורה מבוקשת – תמכר גם אם מחירה יקר יחסית, אך לצידה נוכל תמיד למצוא מוצר דומה, זול יותר. כך או כך – בדיקות מחירים הנעשות מדי פעם ע"י כלבוטק והמועצה לצרכנות – מעידות כי מחירי הרשת הם מהזולים בשוק. יתרון זה, כמו עוד יתרונות רבים וחשובים, מוכיחים כי כדאי ומשתלם לקנות בהיפרשוק "תנובה".

בדומה ל"פריג'ידר" ו"ארטיק", גם השם "אמה" כבש לו מקום בתודעת הציבור והפך משם המוצר היחודי של חברת "שמן", לשם המזהה את המוצר עצמו. אם כמו רבים אחרים אתה בוחר מבין ה"אמות" על המדפים את ה"אמה" המקורית מתוצרת "שמן" – אתה יודע למה...

מאת חיים ירחמיאל

שאלתי את סבתי ואמי "מה הנאמנות הזו לכן מדוע אתן מקפידות לכבס בגדים ב"אור" או ב"סוד־מאוד" של "שמן"? ואת הכלים שוטפות רק באמה של "שמן"? ומה גורם לכם סבון התפנוקים "הוואי" שאתן מטפחות את עורכן רק בו?" התשובות היו מגוונות: "ניסינו הכל, אבל היחודיות, הרכות, הרעננות, הברק, הניחוח... ותסתכלי על הידיים..." התשובות בהחלט סיפקו מכל הבחינות פרט לבחינה המדעית, ואי לכך החלטתי לבדוק את "העניינים" מקרוב והצפנתי לחיפה, לבית החרושת "שמן", שם נפגשתי עם זאב נוימן מנהל אגף השיווק, ועם ד"ר שמעון גולדשטיין, מנהל המעבדה של בית החרושת "שמן".

למפעל "שמן" בן ה־64 אמצעי יצור משוכללים ומודרניים. במפעל משתמשים בטכנולוגיות החדישות ביותר, צוות מהנדסים וכימאים שוקד על פיתוח תהליכים חדשניים שחלקם יחודיים בעולם כולו, כמו הסבון הסינטטי – וכל זאת פרי מחקר ופיתוח עצמאיים.

שימו "שמן" ויהי "אור" בבית

ל"אור" ו"ביו־אור" נתח שוק של 80% בין אבקות הכביסה הידניות. לאבקת הכביסה "אור" כושר ניקוי והלבנה הנובע מנוכחותם של חומרים מחמצנים בעלי כושר תפיסה גבוה. "ביו־אור" היא אבקת כביסה המנקה מעצמה תוך כדי השרייה באמצעות אנזימים המעניקים לאבקה כושר ניקוי ביו־אקטיבי.

באבקות הכביסה לשימוש במכונת כביסה, שני מוצרים:

• "סוד מאוד" אבקת כביסה קלה בעלת כושר ניקוי יחודי המכילה (בניגוד לאבקות כביסה אחרות) גם חומר מחמצן וגם כושר ניקוי ביו – המתקיפים בו זמנית בפעילות המיוחדת שלהם את האריגים, ומותירים אותם מבהיקים ונקיים עם ניחוח בושם פרחי אביב.

• "בונוס" אבקת הכביסה היחידה בארץ שבנוסף לכושר הניקוי המעולה שלה מכילה חומר מרכך – עם בושם קוסמטי מעולה – והבגדים נעימים, מבהיקים ורכים בניחוח מעודן.

לכל אבקות הכביסה של "שמן" תו תקן והן מיוצרות בפיקוח מכון התקנים הישראלי.

סודות מהמטבח של "סוד"

לאריגים עדינים יצרה חברת "שמן" נוזל כביסה המיועד לאריגי משי צמר ואקרילן וכבסים עדינים אחרים. הנוזל מכיל בושם קוסמטי וחומר המיועד להגנה על עור הידיים.

ולביתו לכל בעיות הלכלוך ולכל הכתמים הסרבנים – נוזל לניקוי כללי רב תכליתי – "סוד רב שימושי". לנוזל, המכיל בושם בריח לימון, כושר מיוחד להסרת כתמים. בגלל הרכבו הכימי לא עומדים בדרכו הכתמים בעיקר כתמי השומן.

לריצפה יצרה חברת "שמן" נוזל לשטיפת רצפות. הנוזל מכיל ווקס, והרצפה לאחר שטיפה מבהיקה כפליים, ובבית – ריח פרחים מרענן.

"סוד לכלים" – שמפו לרחיצת כלים בריח לימון, אף הוא מכיל חומר להגנה על עור הידיים והכלים נותרים עם ברק ובוהק – גם "סוד לכלים" הוא בעל תו תקן ובפיקוח מכון התקנים.

ו"אמה" סדרת נוזלי אמה לשטיפת כלים מופיעה ב־4 סוגים:

בקבוק כחול – "אמה" לכל מטרה, בקבוק אדום – "אמה" בריח פרחים מעודן, והבקבוק הירוק והצהוב – בריחות לימון ותפוח. גם משחות לכלים "אמה", שהן מוצרים מרוכזים המאופיינים בריחות מעודנים מופיעות בסוגים שונים: בגביע הכחול – משחת כלים "אמה" לכל מטרה; בגביע הצהוב – בריח לימון; בגביע הירוק בריח תפוחים.

בסדרת מוצרי הניקוי של שמן, אין לשכוח, כמובן, את האקונומיקה "סופר לבן", מיועדת לניקוי כללי ולחיטוי ומיוצרת בפיקוח מכון התקנים.

הוואי 5:0

בסידרת הוואי – מוצרי הטואלטיקה המעודנים חמישה מוצרים:

1. סבון הוואי – סבון ללא סבון על בסיס חומרים פעילים המקנים לסבון חומציות הזהה לחומציות עור הגוף. בסבון חומרים מעודנים המעניקים לעור הגוף לחות וגמישות אחר הרחצה. חומרים אלה אינם פוגעים בשכבת השומן הטבעית המגינה על העור.

2. סבון הוואי דאודורנט – בסבון כל המרכיבים היחודים לסבון הוואי ובנוסף הוא מכיל בושם ובו מרכיב דאודורנטי להרחקת ריחות לוואי וזיעה – סבון ודיאודורנט יחדיו.

3. סדרת השמפו של "הוואי" – מכילה שמפו לכל סוג וסוג של שיער – הרכב השמפו מותאם לחומציות השיער. בין סוגי השמפו מוצרים המתאימים לכל מטרה; השמפו האדום נגד קשקשים; השמפו הכחול מעניק לחות וברק לשיער; ישנו גם שמפו המכיל מעצב שיער, וכמובן לאחר החפיפה – מרכך שיער הוואי: בצבע ירוק, המחזיר לשיער ברק וגמישות והופך את השיער קל לסירוק ועיצוב.

4. ג'ל לשיער – "שמן" דאגה גם לפנקיסטים שבינינו ויצרה ג'ל ליצוב השיער או להעמדתו לשם יצוב יתר.

5. אחרון חביב בסידרה – מוס לשיער – לעיצוב מושלם, למרוח לפני יבוש השיער.

כל מוצרי הקוסמטיקה הם בפיקוח משרד הבריאות!

בבית חרושת "שמן" חקו המוביל את קו היצור הוא רגישות: לבריאות, לעדינות, ליופי. כל החומרים המיועדים להתקפה אגרסיבית על הלכלוך, שמרו אמנם על תכונות המתקיף שלהם אלא שהם "שומרים" על גופנו ו"משתלבים" עם הצרכים שלו. נקיון עם בריאות וטיפוח עם הגנה. יצאתי מהמפעל ובידי התוכחות. מעתה גם אני יודע למה!